

**ПЪЛЕН СТЕНОГРАФСКИ ПРОТОКОЛ № 23
ОТ ДИСТАНЦИОННОТО ЗАСЕДАНИЕ ЧРЕЗ
ВИДЕОКОНФЕРЕНТНА ВРЪЗКА НА
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
ПРОВЕДЕНО НА 15 ЮНИ 2021 г.**

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ: Лозан Панов - председател на Върховния касационен съд

ОТСЪСТВА Вероника Имова

На заседанието присъстват: Иван Демерджиев - заместник-министър на правосъдието; Анелия Янева - съдия в Софийски градски съд, представител на Съвета за партньорство; Емил Дечев - представител на Съюза на съдиите в България; Ралица Негенцова - председател на Висшия адвокатски съвет; Валя Гилова - член на Висшия адвокатски съвет; Ина Лулчева - адвокат; Илиана Димитрова-Васева - заместник-административен ръководител на Окръжен съд - Пазарджик

На заседанието присъства Тихомир Димитров - главен секретар на Висшия съдебен съвет

Разпечатка от гласуване на решенията по
протокола. **Гласуването е в съответствие с**
предложението на вносителя.

Откриване на заседанието - 09.35 ч.

ЛОЗАН ПАНОВ: Уважаеми колеги, откривам заседанието на Съдийска колегия на ВСС - 15 юни 2021 г. Дневният ред е с три точки, има постъпили предложения за включване на допълнителни точки в дневния ред - точка 4 и точка 5 от дневния ред.

По отношение на точка 4 и точка 5 от дневния ред имате ли възражения за включването им в дневния ред?

Г-н Кояджиков, заповядайте!

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Добро утро на всички! Точка 4, уважаеми колеги, е предложение мое и на колегите Имова и Новански за приемане на указания и осигуряване използването на Единната информационна система на съдилищата с КЕП-ове от съдебните заседатели, които участват в състава на съда по наказателни дела като първа инстанция.

Аргументът за включването като допълнителна точка за приемането на тези указания е, че съгласно измененията в НПК, считано от 30 юни на настоящата година всички присъди, първоинстанционни присъди следва да бъдат въведени в ЕИСС, а за това е необходимо да има и електронен подпис освен председателя на съдебния състав, така и останалите членове на този състав, в случая съдебните заседатели. Предложението е за извънредна точка, за да има възможност да бъдат приети тези правила, изпратени на административните ръководители, за да може да се изпълнява закона, считано от 30 юни настоящата година. Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Точка 5. Няма желание за изказване. Колеги, предлагам да гласуваме включването на точка 4 и точка 5 в дневния ред. Режим на гласуване за включването на тези точки в дневния ред. /брои

гласовете/ - 12 гласа „за“. Благодаря ви. Точка 4 и 5 са част от дневния ред.

/След проведеното гласуване с вдигане на ръка/

По внесените допълнения и на основание последвалите разисквания по дневния ред

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

I. ВКЛЮЧВА в дневния ред следните допълнителни точки:

4. Указания относно осигуряване и използване в Единната информационна система на съдилищата /ЕИСС/ на квалифицирани електронни подписи /КЕП/ от съдебните заседатели, участващи в състава на съда по наказателни дела като първа инстанция, съгласно чл. 28, ал. 1, т.т. 2 и 3 от НПК.

Внасят: Вероника Имова, Драгомир Кояджиков и Боян Новански - членове на Висшия съдебен съвет

5. Проект на решение за определяне на представители на съдебната власт, които да вземат участие в среща за неформален обмен на мнения относно предстояща инициатива на Европейската комисия за цифровизация на трансграничното съдебно сътрудничество, както и в бъдещата работа по темата за дигитализация на трансграничното съдебно сътрудничество.

Внася: Комисия „Професионална квалификация и информационни технологии“

ЛОЗАН ПАНОВ: Започваме с точка 1 от дневния ред. Искам да поздравя уважаемите гости, които са тук. Знаете с наши решения в предходни заседания на ВСС Съдийска колегия решихме да участват в днешното заседание на 15 юни представители на Съвета по партньорство към ВСС и представители на Висшия адвокатски съвет. Те са тук сред нас. Още веднъж искам да ги поздравя. Ако нямате възражения бих поканил гостите да започнат с техните изказвания.

Г-н Шекерджиев иска думата. Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Много Ви благодаря. Добро утро на всички! Скъпи колеги, много от вас бяха вчера и знаят какво се е случило, но все пак ми се ще за тези, които не бяха да кажа няколко думи, защото смятам, че те ще са ползотворни за дискусиата, която следва.

Може би най-важното нещо, което трябва да се каже е, че след вчерашната среща се разбра, че опасността от съдебна реформа отмина. Така или иначе вчера имаше представители на политически сили, които на последните избори имаха депутати, които бяха достатъчни за конституционно мнозинство и те по различни причини казаха, че няма да подкрепят предложението, което е направено. Така че нашата среща днес до голяма степен се обезсмисля, защото е ясно, че съдебна реформа без подкрепа от политическите сили, а именно без подкрепа от законодателната и изпълнителната власт е абсолютно невъзможна, но така и така съм сигурен, че всеки един от вас се е готвил за днешната дискусия. Ние с г-жа Димитрова също сме се готвили, ние нямаме никакъв проблем да говорим много и в детайли по всички въпроси за решението, което ние предлагаме, но ми се струва конструктивно да предложа следното - така или иначе ви предлагам, разбира се, кой съм аз да го кажа, но ви предлагам тогава когато вие изразявате становище за нас би било

много полезно да направите и предложения, колкото по-конкретни, толкова по-добре, защото, колеги, всички тези данни, които ние сме събрали, анализирали и те са на вашето внимание, те са за всички тези неща, които аз чета в становищата, в говоренето, което е вече шест месеца по отношение на плана за реформа на съдебната карта. Всички данни, които са свързани с демографско население, разстояние, брой адвокати, брой дела, видове дела, брой съдии, както и всички данни, за които сте се сетили и много от тях, за които не сте се сетили вече са събрани. На практика, колеги, условието на задачата е поставено. Към настоящият момент е даден само един отговор. Много ви моля когато го коментирате ако е възможно, ако имате готовност да дадете ваш отговор, различен от този, който ние сме дали. Съжалявам, че вземам думата по този повод, но наистина смятам и това е нещо, което повтарям от шест месеца, че би било полезно да чуем становища не само дали това, което сме предложили следва да бъде прието, а какво следва да бъде направено. Благодаря ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, г-н Шекерджиев.

Уважаеми колеги, други изказвания преди да изслушаме поканените гости, които ще вземат участие в днешното заседание на Съдийска колегия?

Г-н Магдалинчев, заповядайте!

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Благодаря, г-н Панов. Аз предлагам Съдийската колегия да си продължи своята работа независимо от изразените вчера становища и позиции на представителите на политическите сили. Добре известно е, че сме в предизборна ситуация и те са много чувствителни в такава ситуация. Така че нека да си свършим нашата работа, така както трябва да я свършим, пък оттук насетне отговорността ако те евентуално я споделят да си падне

върху тях когато се създаде Парламента и когато се конструира Парламента, така че ние да продължим нашата работа и да си приключим в това число и проекта, към който проект имаме задължения.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Други изказвания? Не виждам други изказвания. Ще поканя юристите от Съвета за партньорство на ВСС, моля ви когато правите изказване да се представяте, за да може да се записва за протокола от стенографите на ВСС.

Заповядайте от Съвета за партньорство.

Г-жо Янева, заповядайте!

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Добро утро. Чуваме ли се?

ЛОЗАН ПАНОВ: Добро утро още веднъж. Чуваме се. Чуваме Ви добре. Заповядайте!

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: На първо място искам да благодаря на ВСС за поканата, затова, че прояви желание за диалог, също да поздравя вносителите на проекта за труда, който са положили. Мисля вчера никой не пропусна и това. Аз няма да ви отегчавам с излишни приказки, поради това, че мога само да препратя към становището, подписано от не малко съдии, което изцяло подкрепям и към днешния момент, и към въпросите, които съм изпратила от мое име и от името на още няколко колеги към вносителите на проекта, може би наистина една част от тях към момента не са релевантни ако вносителите считат, че вече е излишно да се обсъжда, но аз ги поддържам, поради което не виждам смисъл да ги повтарям. Единствено мога да добавя две неща - не е вярно, че ние не искаме реформа, ние искаме и сме го написали в становището, подписали сме се под него и поддържаме това искане, но не по този начин, като основната моя болка и на

колегите, на една част от колегите предполагам, които са го подписали бяха предвидените изменения в родовата подсъдност.

Второто, което мога и бих искала да си позволя да не се съглася с г-н Шекерджиев е следното: ние не сме длъжни да предлагаме, а сме длъжни да мотивираме критиката си, което сме и направили. Все пак вие сте ВСС и вие следва да предлагате.

Второто, което искам да кажа по този въпрос е, че не е вярно, че не предлагаме. Ние предлагаме и то от години. Съдиите от Софийския районен и Софийския градски съд от години, разбира се, колеги адвокати, други колеги от по-натоварени съдилища, от години се борят за изравняване на натовареността чрез изменения в местната подсъдност. Има въпрос в тази връзка във въпросите, които съм ви изпратила миналата седмица, но това, което искам да добавя е следното: изменения има в периода 2017-2019 г. ако не ме лъже паметта, тези изменения към момента функционират, мисля дават добри резултати, поради което моля да имате предвид, че не само, че не предлагаме, предлагаме и може да ви предложим още много варианти за изменения в местната подсъдност, така че определени дела да отидат по места и да не са концентрирани в съдилищата в по-големите административни центрове в страната. Това е, което искам да кажа. Благодаря ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, г-жо Янева.

Г-жо Марчева, заповядайте!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Мисля, че има възможност и ние да задаваме въпроси, все пак е дискусия и аз не мисля, че тя е безсмислена, събрание, на което всеки само да държи речи.

Аз имам един въпрос към колегата Янева, защото и вчера на обсъжданията не си спомням кой от представителите може би на Адвокатурата говореше за промяна в местната подсъдност като

алтернатива на тази промяна, която се предлага от колегите, а именно за родовата подсъдност. И на мен ми е много интересно какво точно се има предвид за кои дела да се промени местната подсъдност, защото на мен ми се струва, че предвид привръзката на делото със съответния териториален район и именно местната подсъдност е тази, която държи сметка за достъпа до правосъдие и съхранява интересите на страните в това отношение, така че това е важно да се уточни, ние всъщност в рамките на този състав на Съвета знаете беше предприето, слава Богу успешно и вече две години промяна в местната подсъдност по делата застрахователни обезщетения при пострадали от катастрофи, действително имаше много сериозен ефект върху натовареността на Софийски градски съд.

По отношение на друг вид местна подсъдност, т.е. за кои други дела имате предвид и смятате ли ли сте в това си предложение с колко от тези дела, които предлагате да им се смени местната подсъдност би се намалила натовареността примерно на най-натоварените съдилища. Тук не говорим само за софийските, има и други натоварени съдилища, вярно не са много, но някои от тях дори в някои показатели надвишават тези на Софийски районен съд и на Софийски градски. Това беше въпросът ми. Благодаря ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, г-жо Марчева.

Г-жо Янева, заповядайте!

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Благодаря за въпросът. На първо място кои дела. Неизчерпателно, далеч неизчерпателно съм дала само определени примери, като например делата по чл. 411 от Кодекса за застраховане, регресните искове „Каско“ срещу гражданска. Ще Ви дам пример - да Ви е ще кажете застрахователите са в София, така е, съгласна съм, но това беше идея, г-жо Марчева, още сега отворих 2017 г. когато другите застрахователни дела отиваха, се променяше

местната подсъдност по другите дела. В случаят това не е неоправдано, ще Ви кажа защо, според мен, разбира се - защото, да, действително застрахователите са със седалище в София, но аз разглеждам такива дела, много такива дела и по-често ПТП-тата не са в София, поради което се налага призоваване на свидетели или разпити по делегация, аз лично не предпочитам разпита по делегация, поради което призовавам свидетели. Свидетелите ми един, двама или трима са от цялата страна. Знаете вероятно по-добре от мен НПК предвижда подсъдността да бъде по място, където се намират повечето свидетели или как беше, аз никога не съм бил наказателен съдия, така че не мога да го цитирам коректно, но мисълта ми е такава, че ако е по местонастъпване на произшествието много повече обикновения гражданин, а не търговеца застраховател за него ще бъде много по-удобно да отиде, например той е от Варна, ПТП-то се е случило, сега Варна не е пример за ниско натоварен съд, но да кажем Кула, ПТП-то се е случило в района на този съд и е много по-удобно свидетелите да отидат да си свидетелстват там, а не да ги призоваваме в София, където е седалището на застрахователя.

Друг пример, който мога да Ви дам - делата по чл. 410 от Кодекса за застраховането. Например когато, да, делата на АПИ, за дупки, за неравности на пътя, за свлачища, от които са настъпили ПТП-та, това са същите аргументи.

Друго, което би могло, разбира се, пак Ви го казвам просто като идея, нито имам времето, нито ресурса да правя анализ, вярвам ме разбирате, ние си имаме и работа по делата, например делата за извършени СМР-та. Много често СМР-тата са извършени да кажем хотел на морето, на планината, по местоизпълнение на договора, например като хипотеза и съм сигурна, че ако ни дадете възможност да направим конкретни предложения в случая във въпрос № 10 съм

Ви изброила застрахователните дела, от въпросите, които съм изпратила миналата седмица, ако ни дадете възможност мисля, че може да Ви направим списък поне с десет предложения, разбира се, не претендирам да е правилно това, което казвам, но считам, че би могло да се обсъди и не за друго, а заради промяната на местната подсъдност, промяната в разпоредбите, касаещи местната подсъдност по застрахователните дела, по делата на потребители. Минаха години, мисля, че дава добри резултати. А колко ще намали делата ще ме извините, но не мога да Ви дам отговор на този въпрос, поради простата причина, че аз не се занимавам с анализи, с този ресурс разполагате Вие. Също мога да поискам справки от ръководството ако ни дадете тази възможност, ако искате да направим конкретни предложения ще се поинтересуваме, ще направим група в Районния съд и ще Ви дадем може би по-конкретни данни, но считам, че това би намалило делата. Смятам, че е ефективна мярка, без радикални законодателни изменения и мисля, че е и нещо, което е изпитано вече в годините.

Отделно, промяната на подсъдността, на разпоредбите, касаещи местната подсъдност, която се направи, за мен дава работа и не само на съда, така че да се чувстваме равномерно натоварени, а и на колегите адвокати по по-малките, работещи в по-малките градове.

И последното, което ще кажа, защото пропуснах да го кажа в началото - извинете ме, но за първи път участвам на заседание на ВСС и се притеснявам е, че все пак ние очакваме и електронното заповедно производство, което съгласете се би следвало да уравни натовареността по заповедните дела на 100%. И вярвам, че то скоро ще се случи, защото ние имаме Търговски регистър по този модел близо от 13 години вече, така че ако това се случи пък със заповедните дела специално за съдиите натовареността ще бъде

абсолютно равномерна, да, вярно е и това, че администрацията, която ще трябва да връчва заповедите за изпълнение на съдилищата, които се намират в по-големите градове, съответно там има повече длъжници, на които трябва да се връчва, ще бъде по-натоварена, но все пак изравняването на работата на магистратите по заповедните дела, които са огромен процент от работата на районните съдии за мен би дала чудесни резултати. Но с това държа да подчертая на колегите, основното мое лично възражение е промяната в родовата подсъдност.

И другото, което също искам да бъде ясно, защото много често има един може би един изкуствено създаден, а може би естествено, конфликт между колегите, които работим в по-натоварените съдилища - София, Пловдив, Варна, Бургас, Враца, Благоевград, не мога да ги изброя всички, и колегите от по-малките, но според мен нещо, което не прочетох никъде и следва да се държи сметка и за факта, че например един колега в по-ниско натоварен съд може би има по-малък брой дела, но този колега се налага да работи с множество процесуални закони, например той е и наказателен съдия, и граждански, изпълнява функциите на съдия по вписвания, на нотариус, на държавен съдебен изпълнител, т.е. това също трябва да се отчете при измерване на натовареността на колегите, които работят в по-малките съдилища, защото аз може да имам да кажем 500 дела, но те са горе-долу в една материя и по един процесуален закон. Благодаря ви. Това последното не беше във въпроса Ви, но просто пропуснах да го кажа. Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Марчева, заповядайте!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Няма да влизаме в диалог. Аз първо искам да благодаря на колегата Янева, защото тя е една от най-активните колеги, които участват и помагат в нашата работа. Аз много

високо оценявам и всички предложения, и исках да подчертая следното - примерите, които тя даде за видове дела, които могат да сменят принципа на местната подсъдност, който е заложен към този момент, тя каза за регресните иски, не знам дали знае колежата Янева, но ние от две години благодарение именно на нейни колеги от Софийския районен съд се опитваме да привлечем на наша страна народни представители, които да внесат изменение в Кодекса за застраховане именно с оглед тези регресни иски, като даже идеята ни е не те да бъдат разпределяни по принцип да бъдат подсъдни, подведомствени на съдилищата, а първо да се гледат по един ред на рекламационно производство между самите застрахователи, уредено от тяхната Асоциация на българските застрахователи. Между другото имахме много голям напредък с Асоциацията, те се съгласиха, Вашите колеги от Софийския районен съд, те са няколко, няма да ги изброявам сега, за да не пропусна някой, направиха конкретните разпоредби и всичко застана в момента, в който трябваше да се смени председател, зам.-председател на Комисията за финансов надзор, аз обаче нямам мнение, че това нещо ще бъде направено когато има един работещ Парламент, но по този въпрос - тези дела са 7%, аз съм го изчислявала, защото ми беше важно да знам точно с колко ще се намали натовареността, 7% от исковите Ви дела в Софийския районен съд именно защото застрахователите са изцяло всички са със седалище в София. Разбира се, аз съм на мнение, че няма значение колко е драстичен процентът, той няма как с една крачка да решим натовареността, така че в тази връзка съм съгласна, но на мен ми се щеше да чуя дали има и някакви други предложения за местна подсъдност, защото Вашите колеги от Софийски районен съд, с които аз контактувам, и които са много активни, изчерпаха всъщност въпросът за местната подсъдност само с тези дела.

По отношение на заповедните дела - да, мога да използвам момента, за да поясня - другата седмица ще бъде внесено в Съдийска колегия предложение за едно допитване до всички районни съдии, понеже в рамките на измененията, които се предвиждат в работната група по проекта стигнахме до един възлов въпрос, свързан със записите на заповед като ценна книга, т.е. дали те да бъдат включени в това централизирано разпределение и всъщност мисля, че до края на септември ние ще бъдем готови изцяло с всички предложения за законодателни изменения, след което ще се започне работа по техническото задание. По предвижданията на проекта до края на ноември би трябвало да приключи работата по това техническо задание, т.е. най-оптимистичният вариант е след като бъде готово това техническо задание догодина март или април то да стане част от Единната информационна система. Бавно се случват нещата, не е така както ни се иска, защото тази идея, тази концепция аз, заедно с колегите от страната я предложихме още декември 2017 г., костваше много време докато тръгнем с нея, изключително много време, знаете тук историята защо се случи, кой беше против и т.н. Сега изведнъж всички я припознаха като панацея. Да, може би трябваше обаче по-рано да се случи това. Извинявам се. Това беше важно да се поясни, защото централизираното разпределение се случи като алтернатива на модел 4, а то не може да бъде алтернатива, то е част и е включено в този модел. Това трябва да се отчита внимателно. Аз се надявам, че сте успели да прочетете всички доклада, защото вчера ми направи впечатление, че голяма част от говорещите не бяха прочели и доста разочарована бях, защото в крайна сметка едно обсъждане може да се осъществи само когато всички са еднакво запознати. Благодаря ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Дечев, заповядайте!

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Здравейте! Благодаря за поканата за участие в заседание на Съдийска колегия на ВСС. Съюзът на съдиите в България на два пъти вече е изразявал в своя позиция становището си по т.нар. Модел 4 за реформа на съдебната карта, като нашето становище е, както вие добре знаете, е отрицателно.

Относно това, което предложи в началото на заседанието колежата Шекерджиев искам да кажа следното: идеята ако не сте съгласни дайте вашето решение формално и пръв поглед наистина звучи добре и справедливо, но това е само на пръв поглед. Защо? Защото ние не сме в равнопоставена позиция, поради една много проста причина - вие като членове на ВСС имате зад гърба си администрация, имате огромна статистическа информация, а ние нямаме този ресурс, поради което не може да очаквате от нас да излезем с една подробна алтернатива, която да замести вашия труд. Ние имаме право да кажем с кое не сме съгласни, но нямаме задължение да свършим вашата работа. Мисля, че съм ясен.

Относно проблемите с Модел 4. Първият голям проблем е, че всъщност това, което се случи вчера трябваше да се случи в началото. Това обсъждане, което беше вчера в Съдебната палата, в което участваха представители на парламентарно представени партии, представители на различните юридически съсловия, гилдии, адвокати, нотариуси, представители на общините, представители на малките съдилища, този разговор с тях не трябваше да е накрая, а трябваше да е в самото начало.

На следващо място. Спомена се вчера и аз съм съгласен с това, че тъй като реформата на съдебната карта беше оставена да се прави от съдии, поради съвсем естествени причини, понеже съдии правят тази реформа те са погледнали нещата от своя ъгъл. И аз да бях на мястото на колежите Шекерджиев и Димитрова вероятно и аз

неизбежно, понеже съм съдия щях да пречупвам нещата си през своята съдийска гледна точка, като щях да се опитам да реша някакви вътрешни за нашата система проблеми и по този начин по съвсем естествени причини, а вероятно нямаше да забележа някакви външни на нашата система проблеми, които ще отворя или няма да разреша, правейки тази реформа на съдебната карта. Колегите са се опитали според мен чрез този Модел 4 да решат два много стари проблема и много сериозни проблема от нашата съдебна система. Първият проблем - бавното протичане на конкурсите, затлачването на системата с командировани съдии с години наред в по-горни инстанции, мъчително бавно протичане на конкурсите и вторият проблем - огромната разлика в натоварването между отделните съдилища в страната. Между другото, една скоба да отворя, командированият съдия за мен категорично не отговаря на критериите на чл. 6, §1 от Европейската конвенция за правата на човека. Този съдия за мен не е истински независим съдия. Той така както е извикан от председателя на по-горния съд без мотиви по същия начин може и да бъде върнат без мотиви от председателя на по-горния съд. Такъв съдия има проблем. Има проблем, защото той няма сигурност в статута си, той във всеки един момент може да бъде върнат оттам, откъдето е бил взет. И в този смисъл той няма как да бъде независим. Затварям скобата.

Решава ли обаче Модел 4 проблемът с конкурсите - не ги решава. Защо? Вероятно в началото някои колеги са се зарадвали, че най-после ще има едно отпушване, така да се каже, по вертикала и ще има израстване на колеги, които от дълги години са били в районен съд или съответно в окръжен съд и ще се изкачат към окръжен или апелативен съд. Дори и да приемем, че това ще се случи, това ще е само едно временно решаване на проблема с бавното провеждане на

конкурси, неритмичното провеждане, временно, защото след 3,5 или 6 години отново проблема с бавното протичане на конкурсите ще стои. Модел 4 не е решаване на този проблем. Решаването му, между другото ние сме предложили решаване на проблема в наше становище, където сме посочили, че може да се засили ролята на Общите събрания на съдилищата при определянето кои съдии от подолна съдебна инстанция да бъдат повишени, така че тук дори сме се опитали по някакъв начин да помогнем на ВСС.

Вторият проблем, който колегите са се опитали благородно да решат чрез Модел 4, но според мен неуспешно е да се премахне разликата в натоварването между отделните съдилища чрез Модел 4. Защо считам, че е неуспешно - защото замислете си, идеята е по-голямата част от делата да се качат от районните съдилища в окръжните. Какво се постига с това? Вероятно се постига изравняване в натоварването на съдилищата на най-ниското ниво, в районните съдилища. Може би ще се постигне изравняване и на натоварването между съдиите в съответния окръжен съд, по съдебни окръзи говоря, но нека се замислим - ще се премахне ли разликата в натоварването между съдиите от Софийски градски съд и например Окръжен съд - Търговище, или между Пловдивския окръжен съд и Окръжен съд - Силистра ако се приложи Модел 4. Няма да се премахне. Разликата в натоварването просто ще мине от районен съд, ще се изкачи в окръжен съд. Това ще се случи.

Другото, което искам да споделя е, че в изпълнение на решение на Съдийската колегия на ВСС от 2.2.2021 г. се прие, че трябва да се извърши анализ на районните съдилища в съответните 28 съдебни района, като вследствие на анализа трябва да се конкретизират районните съдилища, които ще бъдат закрити или превърнати в териториални отделения на други по-големи районни

съдилища. Такъв подробен и сравнителен анализ не е изготвен, поради което в този смисъл предложенията за закриване на районните съдилища и трансформирането им в териториални отделения според мен изглежда на този етап произволно, защото липсва анализ, липсва статистическа информация. Съжалявам, че трябва да го кажа.

Това е в най-общи линии, което искам да споделя. Другото важно нещо е, разбира се, промяната в подсъдността. Колеги, юристи сме, съдии сме, на всички ни е ясно, че включването на промяната на подсъдността в Модел 4 означава съдействие от законодателната власт. Това е било ясно предварително. Без разговор с представители на законодателната власт, в който да се сондира мнение съгласни ли са, не са ли съгласни на това, за къде сме тръгнали! Ясно е, че ние правим някакви планове, както се казва „сметки без кръчмар“. Друг решава тези неща. И, разбира се, аз така и не разбрах, понеже съм наказателен съдия, в началото се каза, в самото начало, това го помня много добре, съдиите от районен съд ще гледат само дела за престъпления от частен характер, някои, не всички, някои мерки за неотклонение и административно-наказателните дела по Закона за административните нарушения и наказания. За мен когато го прочетох това, това беше шокиращо. Да бъдеш съдия в районен съд 6-8-10 години и да не си гледал наказателно дело за престъпление от общ характер за мен това е много странно, странна идея. Да, да, помня добре какво беше казано от колегите Шекерджиев и Димитрова, че това било само така предварителна идея, и че те са отворени за разговор и за някаква промяна, и че това не е твърдо решено и окончателно, само че аз имам усещането, че така ако се представят нещата ние почваме да обсъждаме някакви „подвижни пясъци“. Днес пясъчната дюна е 20 метра дълга, 10 метра висока, 60 метра широка и

се намира на такава географска ширина, утре се намира на друго място и ние сме поставени в позицията постоянно да обсъждаме нещо, което не е окончателно. Категорично не мога да се съглася, че трябва такава драстична промяна на подсъдността, специално за наказателните съдии, категорично не мога да се съглася. И отделно от това възниква въпросът - а какво ще работят районните прокурори ако така се промени драстично подсъдността в районните съдилища по наказателни дела, какво ще работят районните прокурори, ще закриваме ли районни прокуратури!

Това е накратко, разбира се, по-нататък ще се включа в дискусията. Ако има някакви въпроси към мен също съм готов да отговарям, разбира се.

Искам също така да споделя, че аз имам постоянно контакт с колеги съдии от Европейския съюз. Разговарял съм с немски колеги. Те са ми споделяли, че в Германия разликата в натоварването между съдиите от една и съща инстанция по граждански дела е 1%. Вие сте представители на нашата професия във ВСС, свържете се с немските колеги, попитайте ги как са го постигнали, не е необходимо да преоткриваме „топлата вода“. Ако някой друг е направил нещо добро нека и ние да го приложим, ако е възможно в нашите български условия, разбира се, ако е възможно. Също така аз например изпитвам голямо уважение към Холандия като държава, като способност да организира своите институции, да се управлява успешно, да бъде една успешна нация. Холандия е държава с 16 милиона население, два пъти по-малка територия от България и има мисля, че 17 районни съдилища. Това е една безспорно успешна държава и нация. Можем ли обаче сляпо да приложим техния модел? Няма как да стане, защото това е държава, в която електронното правосъдие вече работи от десетилетия, докато у нас само се говори

и едва сега с големи мъки тръгва и спъва се - става, спъва се - става, да не отворям темата за ЕИСС, защото ще изгубим доста време. Холандия е държава, където има една гъста железопътна мрежа. Холандия е държава, където е нормално да има магистрала, по която имаш седем ленти в едната посока, седем ленти в другата посока. Това е държава, където за разлика от нас всичко е само равнина, докато при нас ако някъде затрупа лавина или има свлачище долината и местния град остават изолирани за няколко седмици от останалата част на страната. Няма как ние да тръгнем сяпо да копираме някакъв опит, трябва да се съобразим и с нашите особености, дори ако щете с етнорелигиозни особености на някои определени райони в България, така че това е накратко. Ако има някакви въпроси ще се опитам да отговоря. Благодаря ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Уважаеми гости, още веднъж ще ви подканя, почувствайте се свободни да вдигнете ръка, да поискате думата.

Заповядайте, г-жо Гигова!

ВАЛЯ ГИГОВА: Благодаря Ви. Здравейте, колеги! Благодаря за поканата. Много внимателно слушах колегите, вчерашната дискусия и много внимателно съм прочела доклада. Всъщност това, което се установява, ние сме хора, които гледаме проблемите на съдебната система отвън и нашия поглед и фокус е по-различен от вашия, защото това, което се забелязва в доклада са две неща. При анализът на работата на съдилищата са констатирани според мен два проблема, които вече бяха изтъкнати - нееднаквата натовареност и втория проблем - липсата на механизми за кариерно израстване на съдиите, което наистина е сериозен проблем, защото всеки се реализира в професията си с надеждата да се специализира и с надеждата да постигне по-високо място в йерархията. Ясни са обаче две неща, които според мен трябва да си ги кажем отнапред, че няма

как да има еднаква натовареност в един град с милион и половина население, с един град от 10 хиляди души население. Такава еднаква натовареност няма никъде по света и няма как да бъде постигната, защото няма как да местим хората, очевидно ще трябва да решаваме проблемите със съдилищата. Само, че този проблем не стои само при съдилищата, той стои и при болниците, стои и в училищата и въобще във всяка една сфера на дейност, която се докосва до човека.

Първият проблем е една нееднаквата натовареност е предвидено в концепцията да бъде разрешен чрез промяна на родовата подсъдност. Чуха се днес изказвания, чувала съм ги и много пъти, че този проблем може да бъде решен с промяна на местната подсъдност, като делата бъдат прехвърлени на други места в страната. Като адвокат с доста голям опит и с представа, и поглед за цялата страна мога да ви кажа, че нито едното е удачно, нито другото е удачно, защото идеята на правосъдието е да бъде близо до човека, а когато става близо до човека се има предвид ответника, защото никога не знаем дали иска е допустим и е основателен, и ние не можем да разхождаме ответниците из цялата страна, за да решим вътрешно-ведомствени проблеми на системата. Разрешаването, доколкото ми е известно, аз също имам наблюдение какво се случва в европейските страни става по един-единствен начин - където има повече, има повече съдии, има повече съдебни сгради, има повече съдебна администрация, защото няма друг разумен подход, който човечеството да познава, за да разреши въпроса с концентрация на население в големите градове. И ако видите сравнително правно ще видите, че това е единственото възможно и разумно разрешение.

Въпросът с нееднаквата натовареност. Защо сме против промяната на подсъдността в този ѝ вид. Защото от анализът става ясно, че натовареността главно естествено на софийските съдилища

и то на Районен съд е резултат от следната статистика - дава се информация, че 56% от делата понастоящем са заповедни производства, 12% частни, които се гледат също в закрито заседание и останалите са искиви производства. И как се решава този проблем, като в резултат на промяната остават районните съдии да гледат главно заповедни производства, които ще станат 70% и остават непроменени делата от частен характер, а всъщност се променят исковите производства. Казано иначе районните съдии ще се занимават с една твърде непрофесионална дейност, каквото представляват заповедните производства, защото и в единия, и в другия вид, и по документи, и въз основа само на твърдения те се развиват в рамките на едни образци на документи с много малка част интелектуално-правна дейност и нека да си го кажем ясно.

Понеже искахте да чуете какво мислим и какви са възможните разрешения ще ви кажа какво мисля аз по отношение на заповедните производства и защо се получи това затлачване на системата, защото затлачването на системата е какъв резултат - имахме първоначално затлачване на системата срещу много реституционни дела. Тази вълна отмина. Имахме затлачване на системата, аз говоря само за гражданското правораздаване, защото не съм наказателен адвокат, след това имаше затлачване от приватизационни спорове, неустойки и всякакви видове, свързани с приватизацията. Всичко това отмина, вече го няма. Обаче ние имаме затлачване на системата в резултат на новия ГПК, който предвиди твърде много концентрация на извършваната дейност от съдиите във фазата преди началото на процеса, което тъй или иначе нямаше как да не доведе до по-голям ресурс и по-голямо време отделено на съдиите при разглеждане на делата. Повярвайте, колеги, и при нас е същото - ние гледаме делата от другата страна и за нас е повече време, и за нас е повече усилие,

но аз като цяло мисля, че крайния резултат е добър, защото всички станахме доста дисциплинирани.

Заповедните производства концентрираха и събраха твърде много ресурс на съдилищата. Как да ги решим въпросите. Аз ще ви кажа как е решен със Закона за заповедното производство, който е от 1896 г. и как е работила тази система до 1951 г. - ами просто всички заповедни производства са гледани от всички съдилища, съобразно цената на иска, не са били концентрирани в районния съд, а са били гледани от окръжните съдилища. В мига, в който има възражение делото продължава и се решава по исков ред. Така не са натоварени районните съдилища и едновременно са натоварени всички окръжни съдилища. Да не говорим колко по-прост става процеса, защото няма да се разхожда делото между различни инстанции, съобразно цената на иска, няма да се разхожда делото по обжалване на разпореждането за незабавно изпълнение, няма да се разхожда делото по искането за спиране, а допуснатото принудително изпълнение. /не се чува/ Това е един от много възможните елементарни и прости разрешения на проблема със заповедното производство, естествено това съчетано с възможността за електронно правосъдие, което аз не го поставям под съмнение, защото смятам, че без него няма как да станем една съвременна съдебна система.

Вторият въпрос, който е идентифициран е липсата на специализация. Колеги, аз никога не съм забелязала липсата на специализация сериозно да е оцетила съдебната система. Има качествени, смислени съдебни актове, както от софийските съдилища, така и от колеги извън столицата. Качеството на правосъдието зависи от конкретния човек, естествено фактора натовареност дава възможност за повече отделено време, проучване на практика, по-

детайлно проучване на делото, да, вярно е, но всичко зависи от човека. И качеството на правосъдието зависи от качеството на подготовка на съдията, и възможността му с думи да убеждава страните кой е прав и кой е крив, защото вие гледате отвътре, а ние гледаме две неща - как да обясним на клиентите си забавеното произнасяне по делата или насрочването през дълъг период от време, защото те искат бързо правосъдие, и колкото и да ги убеждаваме, че правосъдието няма как да е бързо, защото то не е никъде бързо по света, и ние пък наистина не трябва да се стремим да бъдем някакви „състезатели на кратки разстояния“, които да се претрупват процесите.

Второто нещо, което искат хората - когато си прочетат съдебното решение да разберат за какво става реч и да бъдат убедени ако са загубили делото, че правилно са го загубили, ако са го спечелили да получат удовлетворение, защото търсят справедливост. Ето това, с тези два проблема се занимава Адвокатурата, обяснявайки на хората за какво става реч. Така че как е идентифициран проблемът за специализация и как е предложено да бъде решен на 27 страница от доклада синтезирано изглежда така - няма специализация, където няма достатъчен брой съдии, защото ако съдията е един или двама няма как да се получи елемента специализация. Колеги, аз съм говорила с много съдии, които са само един в съд и повярвайте ми ще ви кажа, че най-добрите, най-мотивираните актове да речем по заповедно производство съм чела от Районен съд - Трън. Колкото и да ви е странно един съдия, даже не му помня името, но неговите актове са най-добре мотивирани и когато отказва, и когато удовлетворява иска. Един пример ви давам. Защо? Защото този съдия прави всичко - гледа наказателни дела, гледа граждански дела, изпълнява функции на съдия по вписване и съдебен изпълнител. Е хубаво, ама един районен съдия в София прави ли го

това - ами не го прави, защото няма поглед върху нещата. Така че върху тези четири различни сфери на дейност, защото не ги прави сам, той ги гледа само консумирайки извършени действия, така може да ги преценява. Така че въпросът за специализацията е изключително относителен. Как се решава? Казвате, за да има специализация трябва да има съдии, за да има съдии трябва да се увеличи броя на съдиите, обаче като се увеличи броя на съдиите пък трябва да увеличим броя на делата, за да могат тези съдии, които сме ги увеличили да имат и дела да гледат. Ето това е даденото разрешение в концепцията. И като трябва да увеличим делата какво ще направим - ще променим родовата подсъдност, така че делата да отидат в горната инстанция. Само че това няма да реши въпроса, защото като отидат в окръжен, окръжен ще стане първоинстанционен съд, той ще се затлачи точно по същия начин, защото трябва да извършва всички тези действия, които сега правят районните съдилища и втората инстанция апелативните съдилища ще имат същия проблем, какъвто има в момента да речем Софийски градски по въззивните производства, защото проблемът в момента в Софийски градски съд не са първоинстанционните производства, а са въззивните производства, те се насрочват през най-дълъг период от време и всъщност проблема стои точно там.

Второто разрешение, защото ме питахте за разрешение, което аз виждам е всички дела и трябва да стигнем до тази идея, които са по въззивни производства, и в които няма доказателствени искания, и страните спорят по право, а не по фактите и не им е необходимо ревизия на първоинстанционното решение от гледна точка на събиране на доказателства, никаква пречка няма да се гледат само в закрити заседания, защото другото е абсолютно хабене на време, насрочване на заседания, концентрация на ресурс, отиваме,

казваме „добър ден“ на съда, кой си написал писмени бележки, кой не си написал и съда решава делото. Ето това нещо ще съкрати страшно много процеса, защото какво да правим във въззивна инстанция при липса на доказателствени искания - нищо не правим!

Третото нещо, което лично аз забелязвам и на фона на всичко срещу което Адвокатурата възразява е следното - неизяснени поне за мен от концептуална гледна точка няколко неща. Въпросът за териториалните отделения, които ако правят всичко, което правят в момента районните съдилища, защото ако правилно съм разбрала те всъщност ще променят правосубектността си и няма да бъдат правни субекти, но ако ще изпълняват същите функции големия въпрос е защо ще ги закриваме съдилищата. Защото никой не може да ме убеди, че териториалното отделение е равно на районния съд ако щете като обществен авторитет, защото вчера го изтъкна и колегата Лулчева, присъствието на държавата на определено населено място е знаково и един от знаците на властта е съответния съд. Ако ще правим териториални отделения, които да бъдат контактна точка между съдилищата и населението на определено населено място, включително с предвидената възможност да се подават документи за съдилища, различни от районния съд, към което е териториалното отделение това страшно много прилича на пощенска кутия, но правосъдието пак ще отсъства, защото знака на правосъдието не е деловодителката, която получава исковата молба или при която страната или адвоката се разписва, за да си получи да речем един съдебен акт, знакът на правосъдието е съдията и за мен ако ще се запазват функциите на териториално отделение, такива каквито имат районните съдилища това е пагубно за правосъдието с оглед неговия авторитет, който непрекъснато се опитваме да издигнем колкото е възможно, а правим точно обратното.

Другият проблем, който от концептуална гледна точка на мен поне не ми е ясен е за въпроса за постоянните и непостоянни съдийски състави, които ще решат въпроса за специализацията. Как точно си го представяте, защото това е въпрос към съставителите - ще имаме да речем един съдия, който ще го специализираме по трудово право, друг по вещни иски, трети, и ще отиват на пункт да правораздават ли, какво ще правят тези съдии. Какво значи непостоянен състав при положение, че най-доброто разрешаване, най-добрият начин за разрешаване един правен спор един съдия като вземе да гледа едно дело да свърши това дело, не само заради непосредствеността, а и заради това и затова, че съдията знае какво прави по конкретно дело и подготвя крайния си акт с предходните си процесуални действия. Не смятате ли, че непостоянните състави лишават правосъдието от най-важния елемент - независимостта на съдебната система и на хората, които упражняват функцията на съдия. Кой ще определя, тук пише заместник-председателя или определен от заместник-председателя негов заместник, председателя, заместник-председателя ще определя състава на непостоянните съдийски състави.

Другият въпрос, който е свързан пак с тази проблематика - страшно много се набляга на дистанционното правосъдие, видео-конференции и т.н. Видеоконференцията е много хубаво нещо, само че лишава правосъдието от много важно негово качество. Ако непосредствеността да кажем, че е квази-разрешена с видеоконференцията как стои въпроса с публичността, защото процеса, публичността на всеки един процес и наказателен, и граждански е възможност за гражданския контрол върху правосъдието, хората да знаят какво се случва, защото публичността е възникнала като ценност на правосъдието в мига, в който е сложена

черта на инквизиционния процес, който там се развива в тъмните доби на феодалните владения, където никой нищо не е знаел кой какво прави и кой какво казва, и накрая се оказва, че всички обвинения са на база на признания. Извинявайте, обаче видео-конференцията не разрешава и не дава отговор на въпроса как ще обезпечим в производствата публичността на процеса. И ако влезете на сайта примерно на английския съд сега в реално време ще видите, че излъчването на съдебните заседания е онлайн и всяко съдебно заседание всеки може да го гледа като влезе в системата на съда. Същата работа беше по време на Ковид-а в американските съдилища, включително във върховния им съд, който също правеше видео-конференции, ама тези видео-конференции можеше да ги гледа целия американски народ. Хубаво. Аз сега чак разбирам какво се е случило миналата година при промяната на ГПК и НПК. Не знам дали знаете, но вече има искане за противоконституционност точно на НПК заради обясненията на обвиняемите по мерките за неотклонение, омбудсманът е атакувал това изменение в Конституционния съд, ще видим какво ще каже Конституционния съд точно с този мотив и сега разбирам настояването миналата година видеоконференциите по ГПК да станат правило, а не изключение, и тогава моето настояване в Правна комисия, чакайте, колеги, то непосредствено лично участие, то публичност къде да оставяте, та разгеле в последния момент се остави критерия за видеоконференциите те да бъдат само по изключение, а не адвоката да си стои на плажа с чаша в ръка коктейл или пък страната, и да си контактува със съда чрез видеоконференция, защото така е удобно и модерно!

Нали трябва да има сериозно отношение към това правосъдие? Нали трябва да се изправиш там независимо дали си по наказателно или гражданско дело и да получиш справедливост? От

кого очакваш да я получиш тази справедливост и от държавата, която уж правораздава в името на народа? Какво правим в момента? Защото пак Ви казвам – Вие гледате през Вашите чисто вътрешноинституционални проблеми, наречени „натовареност“ и липса на кариерно израстване. Обаче, като застанете от другата страна и започнете да говорите с хората така, както ние всеки ден се срещаме с тях, ще видите, че проблемите на обществото в контакта със съдебната система са съвършено различни.

И затова разумното разрешение - където има хора и концентрация на население, ще има повече съдилища и повече съдии, а не да разпръсваме чрез промяна на местната подсъдност делата и да пращаме ответниците, да ги принуждаваме да пътуват из цялата страна или чрез промяна на родовата подсъдност.

И понеже стана реч за родовата подсъдност още нещо да спомена. Промяната на родовата подсъдност чрез изместване на делата в окръжен съд всъщност води до промяна, квазипромяна на местната подсъдност, защото като трябва да отидеш в съответния окръжен съд, ти не си в населеното място, където живееш и където се намира районният ти съд, а отиваш на съвършено друго място, и нали пък замаскирана тази реформа чрез промяна на родовата подсъдност всъщност променя мястото, където би следвало да се разглежда един правен спор и което място би трябвало да е най-удобно за ответника. Като стигнем до дискусиата за конкретни дела само ще Ви кажа, че няма никаква логика за промяна на родовата подсъдност на брачните спорове, защото и нали това е апел към целия ВСС в момента да помисли по въпроса - не знам дали знаете, че в Софийски градски съд има два въззивни брачни състава. Знаете ли през колко време се насрочват делата по брачните дела? Някъде средно между 8, 10 месеца, някъде има и 1 година. Знаете ли доколко вечер продължават

делата по брачни спорове в Софийски градски съд? До 8-9 часа се държат деца в коридорите, за да бъдат разпитвани. Ето това са истинските проблеми. Защото не може три брачни състава, казвам Ви го за примера, има и други примери, да може два брачни състава да гледат брачните дела на град с милион и половина население (не знам дали не е станал повече). И ако това именно скоростно не бъде разрешено, това ще ескалира включително в ограничаване на достъп до правосъдие в европейските съдилища.

Недейте се опитва да решавате проблеми на съдебната система със средства, които са непригодни. Просто трябва да има повече съдии, повече съдебни сгради, защото парите, които ще се дадат за евентуално реализация на модел 4 ще са същите, абсолютно същите, колкото да се назначат съдии и да се обезпечат сгради. Няма как да стане! А демографската криза в България е ясна. Ние все повече и повече ще имаме концентрация на населението в 4-5 големи градове и обезлюдяване на населените места. И ако правосъдието пък престане да присъства в малките населени места, това ще е един абсолютно допълнителен стимул за демографския отлив, защото хората къде пребивават – където има училища, болници, където има съд и където има храмове – нали нещата, които пряко касаят битието на човека. Ето там ходят хората, там стоят.

Така че по-нататък други въпроси мога да дискутирам конкретно, но това исках да Ви кажа, защото адвокатурата трябваше да участва и в самото начало на идеята за тази реформа, защото правосъдието не е за тези от нас, нито за Вас, нито за нас, защото ние сме професионалните участници в тази работа, но това е функция на държавата и не е услуга, затова не можем да търсим в тази услуга реципрочност на средствата, които влизат в бюджета чрез таксите по делата и това колко струва съдебната система на всички хора. Ами

да, струва, струва на всички нас пари, ама ако е неефективно правосъдието от гледната точка на икономика, на интереса, това означава ли, че не трябва да има правосъдие? То и Народното събрание сигурно не е много ефективно средство с 240 депутата и всичките разноски, но на никой от нас не му е хрумвало да премахва Народното събрание.

Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, г-жо Гилова.

Госпожо Лулчева, заповядайте!

ИНА ЛУЛЧЕВА: Добър ден на всички и благодаря действително за възможността да се включим и ние в това обсъждане.

Безспорно е, че съдебна реформа трябва да има и аз ще си позволя да не се съглася с колегата Шекерджиев, като искам също да кажа, че проявявам изключително уважение към огромния труд, който е положен, за да се съберат множество основополагащи данни и действително условието на задачата е поставено - събрани са фактите.

Въпросът е, че вчера се оказа, че тази система, която се предлага е неприемливо и то не е неприемливо просто за съдиите, то беше и не до политическите сили (в този смисъл не е вярно, че просто политическите сили са заявили, че не желаят да има реформа и затова тя няма да се състои) не само представителите на политическите сили, всички, които участваха в дискусиата и това бяха съдии, адвокати, нотариуси, частни съдебни изпълнители – всички казаха, че това въобще не е приемливо, а това не е приемливо защото всъщност, както казаха и колегите преди мен някак си създават впечатление, че съдебната реформа се предлага да се реши, като се решат проблемите на съдиите с ефективност и

натовареност. Само че въпросът за съдебната реформа според мен и според впечатлението, което остана вчера е ясно, че не е един вътрешноведомствен на съда проблем. Той е проблем на цялото общество и тогава трябва да се преценят, когато се говори за закриване на съдилища и за родова подсъдност трябва да се преценят не само ефективност и натовареност, трябва да се прецени и значението на съда за вярата в държавността, усещането за държавност, въпросът е за националната сигурност, въпросът е за демографските проблеми, защото това го каза и колегата Гигова, където няма съд населението естествено, че няма стимул да бъде там освен всичко останало, въпросите за интересите на търговските дружества и развитието на икономиката също е свързано с една достъпност на съда, общините, адвокатите, работните места, които се разкриват покрай съда. Всички тези неща някак си не са отчетени и това беше основният въпрос, който вчера стана ясен.

По повод на наказателните дела, които минават малко странично в цялото обсъждане искам да кажа, че въпросът с това, което изключително буди притеснения е промяната на родовата подсъдност и тези така наречени „непостоянни състави“. Наказателните дела трябва да се гледат максимално близко до населението, защото извън наказването на конкретния деец, ролята на наказателното производство е основно за спирация състав. Когато се изнесе наказателното дело в окръжния град, далеч от мястото, където е извършено престъплението нито деецът ще усети тази укор на обществото, нито хората ще получат удовлетворението, защото ще видят наказването. Хората от малкото място, което е на 200 километра няма да могат да видят това, към което е насочено цялото наказателно производство, както казах, извън наказването на конкретния деец.

Няма никакво обяснение в проекта и в доклада, който аз също го четох два пъти, защо се променя родовата подсъдност. Казвате само, че е намалял броят на наказателните дела. Сега колеги, с броя на наказателните дела проблемът е изключително сериозен и той намалява не защото намалява престъпността. Престъпността у нас не намалява драстично. Намалява активността на прокуратурата, липсват разследвания, липсват обвинителни актове, които да се внасят в съда. Това обаче води до все по-намаляваща вяра на хората в прокуратурата, в полицията и в наказателното правосъдие, респективно това води до увеличаване на саморазправи и ние имаме една престъпност, която е латентна, тя не е разкрита, защото не се работи и сега предлагаме да се смени и родовата подсъдност, правосъдието да се отдалечи още повече от хората, с което ще намалим още повече доверието. Проблемът с наказателните дела е да се засили работата на прокуратурата и полицията, а не на база на това да се съкращават съдии, още повече, че районните съдилища по места, които е изключително важно присъствието им там, за да може ефективно да постигнем някакви резултати в борбата с престъпността и във вярата на хората в правосъдието, защото, когато го отдалечим от тях, особено по наказателните дела, това нещо ще се срине ...(прекъсва звукът).

Има и нещо друго, което много мен лично ме смущава, това е идеята за строга специализация на наказателните съдии. Този въпрос според мен не трябва да се поставя така като ценност, защото всъщност 50% от наказателните дела са с гражданска проблематика и ако има трудности и за съдиите, и за адвокатите, и за прокурорите, разбира се, това едно трудно боравене с гражданската материя именно поради опитите да бъдат специализирани. Един наказателен съдия, който не разбира или не може да се ориентира добре в

гражданското право, в търговското право, в данъчната проблематика той не може да гледа наказателни дела и да се твърди, че трябва районните съдии от самото начало, когато започват, да започнат да гледат само наказателни дела и е проблем, че не могат да се специализират, ще доведе до още по-голямо задълбочаване на проблема.

И на последно място, което много ме притеснява мен лично и колегите, с които говорихме, и вчера стана дума, това е въпросът с така наречените „непостоянни състави“. Аз съм напълно съгласна с колегата Дечев, който каза за командированите съдии, че те не отговарят на изискванията на чл. 6. Аз считам, че същото ще се получи и с непостоянните състави, защото те ще зависят от волята на административния ръководител, който най-малкото може да прати един съдия днес в Малко Търново, утре в Поморие, в другиден някъде другаде и това да бъде също един начин за въздействие. Освен това липсата на ясен и точен регламент на начина, по който се определя съдията, който ще гледа делото, прави този също непоставен в съответствие със закона с волята на административния ръководител, което категорично не отговаря на изискванията на чл. 6.

Така че аз споделям, което каза и колегата Гигова специално и за видеоконференцията. Аз не мога да си представя едно наказателно дело, което ще се разглежда по видеоконференция от един съд на 200 километра от окръжния съд, където съдията ще стои там, а страните и може би прокурорът, подсъдимият, защитникът и свидетелите ще стоят някъде другаде и ще имаме едно пълноценно производство. Това ми се вижда абсурдно.

Така че това са съображенията, които аз считам, че са съществени. И във връзка с това ... (прекъсва звукът) за препоръки. Вчера стана ясно, че по проекта се работи от 5-6 години – 2015-

2016 г., ние не сме имали възможност да участваме, имам предвид не ми е известно адвокатурата да е участвала. Смятам, че всеки един от нас и адвокатите, и ...(прекъсва звукът) биха оказали максимално съдействие с данни по места за това какво конкретно би могло да се направи стига да има такова желание и покана от Висшия съдебен съвет.

Благодаря Ви!

ЛОЗАН ПАНОВ: Колеги, заповядайте! Госпожо Гигова, заповядайте!

ВАЛЯ ГИГОВА: Аз искам само нещо да допълня, защото вчера говорих много дълго време с колегите, които са от Обединението на общините. Знаете ли кои са 20-те най-богати общини в България? Знаете ли, че 15 от съдилищата в тези общини се закриват? Тема, когато колегите ми споменаха аз наистина бях безкрайно изненадана. Най-богатите общини, където има най-много бизнес и където има и най-много хора поради тази причина са в Несебър, Бяла, Царево, където се закрива съдът, Каварна, където сте предвидили да се закрие съдът, Поморие, където сте предвидили да се закрие съдът, Разлог, естествено заради Банско, където също сте предвидили да се закриват съдилищата и да стават териториални подразделения. Ще Ви спомена за Варненския район например Девня, която е на 17-то място от най-богатите и активни общини в България. Така че не може да се ме убедите, че анализът, който е направен отговаря на данните за икономическо развитие, население на определено населено място. Просто обърнаха внимание от Сдружението на общините. Не знам дали знаете, че е възникнал местен спор между Сандански и Петрич за това кой да има съд и кой на кого да бъде териториално отделение. Така че идеите за промяна и прекрояване на съдебната карта освен всичко друго пък и

предизвикват наистина напрежение сред населението на съседни градове и това не е добро, не е добро за обществото, не е добро за взаимоотношенията между хората и помислете си сериозно по този въпрос.

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Янева, заповядайте! Госпожо Марчева, заповядайте!

Госпожо Янева, Вие вдигнахте ръка също, заповядайте! Госпожо Янева, не Ви чуваме в момента, трябва да си включите микрофона.

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Благодаря! Имам реплика към г-жа Марчева на първо място и ще си позволя да не се съглася с адвокат Гигова, като поясня това, което казах като виждания за промяна в местната подсъдност.

На първо място, репликата ми към г-жа Марчева е следната. Да, разбира се, че съм запозната с проекта, който предвижда рекламационни производства. Това обаче не означава, че на много голям процент от делата ще спрат да се завеждат искове по чл. 411 от Кодекса за застраховането, поради което е мислимо по изложените от мен аргументи също да се разпределят по местонастъпване на събитието и едното (това, което казах аз) не противоречи на готвения проект за рекламациите.

Второто, което искам да направя като реплика. Аз не съм казала, че електронизацията на заповедното производство е алтернатива на модел 4, но не виждам и никаква връзка между двете. Да, може би са в един проект, но не виждам как нереализирането на модел 4 би попречило на въвеждането на електронното заповедно производство. Моля да ми обясните, ако бъркам.

Третото, което искам да кажа е реплика на това, което каза адвокат Гигова. Напротив, аз съм напълно съгласна с Вас, че не

трябва да се отдалечава правосъдието, че с местенето на делата от районните към окръжните съдилищата с измененията в родовата подсъдност ще отдалечи правосъдната дейност. Напротив, предложенията, които съм направила съвсем примерно изброени във въпрос № 10 от въпросите, които съм изпратила миналата седмица, може да ги отворите на сайта са в случай, че не сте се запознали с тях, и именно за улесняване на участниците в съдебното производство. Тогава, когато те са застрахователи и търговци не мисля, че би ги затруднило. Става въпрос за делата по чл. 411, 410 включително съм записала като примерно предложение въвеждане на задължителна местна подсъдност, защото ние тук в Районния съд гледаме дела, които преди бяха потребителски, просто завежда ги дружеството, застраховател или гаранционен фонд, въвеждат ги в Софийския районен съд, защото и тук е тяхното седалище, всъщност хората са из цяла България, пропускат да си направят възражение за подсъдност, или недочели. Така че аз това, което каза ... (прекъсва звукът) в никакъв случай не считам, че противоречи на схващанията на адвокат Гигова. Напротив, аз смятам, че би могло определен брой дела да се пренасочат към по-малки съдилища без това да навреди на гражданите. Това е моето виждане, разбира се.

И друго, което искам да добавя върху това, което казаха адвокат Илчева и адвокат Гигова по повод на непостоянния състав на районните съдилища или на териториалните поделения – въпрос № 11 от въпросите, които съм ги изпратила. Както казах аз, препращам към становището въпросите, просто не искам да губя време и да ви ги препрочитам, но настоявам да се обсъдят. На въпрос № 11 съм казала това, което казах и колегите адвокати, но бих добавила и следното. Бих добавила и това, че това е една допълнителна работа за този съдия, освен че трябва да отиде някъде на съответното място,

това е и една допълнителна работа за него като възможност как ще се компенсира тази допълнителна натовареност и осъвмести с работата като непостоянен състав на районен съдия на мен лично не ми стана ясно. Отделно ако това би довело до свръхнатоварване, това също е в някаква степен зависимост на съдията, който не може да си свърши работата своевременно. Така че бих добавила как ще се компенсира натовареността и как ще се осъвмести работата и като окръжен съдия, и като непостоянен член на състава. И ако отговорът е чрез спиране от разпределението, ще избързам, но това не е ефикасна мярка, защото ако днес например за разпределение да кажем за един месец, в който ще аз отида някъде да правораздавам като непостоянен член, това би имало ефект най-рано след два-три месеца, защото днешната работа не е на съдията, не е във връзка с образуваните днес дела, а във връзка с рано образувани.

Другото, към което искам да приветствам това, което каза адвокат Гигова по повод на закритите заседания във въззивната инстанция. Това би намалило както работата на съдията, така и простото явяване, ще цитирам адвокат Гигова „За добър ден“. Съгласна съм с това. Това се коментира и сред съдиите във въззивните гореинстанционни съдилища (аз поне съм разговаряла с колеги от Софийски градски съд и Софийски апелативен съд), не би следвало да има проблем, но това, което може да се добави е, че би могло да се предвиди и решаването на делата без провеждане на открито заседание и на ниво първоинстанционен съд, и това не е нещо ново или екзотично. Напротив, това нещо е предвидено в главата „Особени иски производства“ в Гражданския процесуален кодекс, който предвижда такава възможност при търговските дела. По мое виждане нещо, което би било много по-приложимо на практика за делата, които се разглеждат на ниво районен съд, защото особените

искови производства по търговски дела е само на окръжен съд като първа инстанция. Би могло да се мисли и в тази посока, а отделно, както казах, има го в нашия си ГПК, по който си правораздаваме тази опция, и го има и по регламента за разглеждане на дела с малък материален интерес, които се разглеждат от районен съд - там също има опция за постановяване на решение без провеждане на открито заседание.

Това мога да кажа като допълнение на казаното от колегите и като реплика. Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Други? Госпожо Марчева, заповядайте!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Извинявайте, не Ви чух? На мен ли ми дадохте думата?

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, да, заповядайте, госпожо Марчева.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Благодаря Ви! Аз имам няколко уточняващи въпроси към адвокат Гигова. Простете адвокат Лулчева, понеже не съм била наказателен съдия, не мога да преценя точно Вашите възражения, затова се обръщам към колежата Гигова.

Първо, само да отбележа следното нещо. Висшият съдебен съвет е орган на съдебната власт, т.е. ние сме призвани и по закон, и по Конституция да защитаваме интересите на съдиите, имам предвид Съдийската колегия, затова не можем да бъдем обвинявани, че намесени са интересите на нотариуси, на частни съдебни изпълнители, на общини и т.н. Аз обаче ще отворя една голяма скоба – отново твърдя, че техните интереси в случая не са засегнати, защото предвижданите законодателни изменения на практика игнорират ефекта на модел 4 върху тяхната структура и тяхната дейност. Но, разбира се, и колежата Дечев каза, и колежата Янева, че не са длъжни да дават алтернативни разрешения, а само евентуално становище. и по този повод аз бих искала да кажа следното.

Проблемът за неравномерната натовареност, който всъщност пряко релевира и към ефективността.

Мисля, че няма спор по този въпрос и в Съдийската колегия, че има само два възможни варианта, две решения. Това е или местим дела, или местим съдии. И сега в Закона за съдебната власт има такава разпоредба, такава хипотеза, която обаче Висшият съдебен съвет не е склонен да я прилага – да се местят съдии, като имаме едно такова вече превърнало се в клише сравнение „като пешки на шахматна дъска“. Защото, колега Гилова, увеличаването на броя на съдиите не може да бъде осъществено практически – липсва бюджета, а и освен това не е оправдано, защото многократно се изтъква, че ние сме на четвърто място в Европа по брой съдии на глава от население. В този смисъл имаме неравномерно разпределение, защото пък оттам ние ще субсидираме така да се каже с повече щатове натоварените съдилища, но какво се случва със съдиите, които са нисконатоварени, което е в една голяма, значителна част от съдилищата в страната? Тоест даже бих казала следното – в тези малки районни съдилища, в които всъщност са най-големите проблеми, в които е ниска натовареността, като примерно Мадан, Златоград – давам тези примери, защото става въпрос за погранични районни съдилища. Там са по щат двама съдии и с най-ниската натовареност, която е възможна за районните съдилища въобще, в три пъти или в четири пъти по-ниска, отколкото на съдиите в Софийския районен съд. Ако ние преместим тези съдии по Вашата логика, по Вашето предложение в Софийския районен съд без значение дали те са съгласни, по какъв начин ще накърним тяхното право на личен живот, на това да изберат и семействата им къде да живеят и да се развиват, това няма ли да накърни на практика достъпа до правосъдие и институцията съдебната в тези малки

съдилища, в които не би трябвало дори на някои места да са двама, дори за един съдия няма да има достатъчно работа. Тоест ние в крайна сметка трябва да държим внимание и върху следния факт. Правораздаването не е вид социална услуга, не е вид здравна услуга. Ние не можем да правим аналогия с болниците и със здравеопазването въобще защо? Защото колко пъти един човек му се налага да отиде в живота си по лично дело, да се явява в съд? Аз между другото, казвала съм го и преди мисля, на обществени обсъждания, които проведох с кметове и общински съветници по въпроса за съдебния район на Софийския районен съд – нещо, което все още няма решение и очевидно поради това, че засяга интересите на общини е политически непопулярно, там попитах тези близо 60 човека, присъстващи, колко по лично дело са влизали в съд, за да илюстрирам колко незначително е възражението, че едва ли не ако платят винетка, което силно се съмнявам, че ще платят винетка, само за да отидат на дело, живейки във Войняговци или в Казичене и т.н. От тези 60 човека само един беше присъствал в съдебно заседание, т.е. му се беше наложило да влиза в съд в качеството си на свидетел. Тоест искам да илюстрирам с това, че в крайна сметка преместването или по-скоро изменението в родовата подсъдност между другото, и сега окръжните съдилища са първа инстанция по много дела и то по важни дела, защото имам предвид цената на иска, така че няма как да кажем, че ще ограничим достъпа до правосъдие при условие, че искам този момент в тези окръжни съдилища се гледат много първоинстанционни дела.

Разбирам, адвокатите защитават своята позиция и своите интереси, но имайте предвид и друго. Казахте за качеството на правосъдието. Сега аз не знам дали по заповедните дела, които са традиционно с ниска правна и фактическа сложност може да се дава

сравнение за това колко добре са написани мотиви. Като в периода, в който съм била въззивен съдия ми беше много интересно, като феномен, мисля, че и днес обсъждахме този въпрос с г-н Панов, че колкото са по-натоварени съдилищата, толкова е по-високо качеството на постановените актове. Винаги съм се чудила защо е така, т.е. някак си няма много логика и това беше един (как да кажа) саботиращ собствените ми твърдения за това, че натовареността на практика лишава от професионализъм или как да кажа води до повече професионални грешки при постановяване на актове. Всъщност обяснението е едно единствено и това е специализацията, защото във високонатоварените съдилища винаги има специализация. Това е факт, което означава, че всъщност модел 4, стремейки се да отговори на въпроса за специализацията. Имайте предвид, че конкурсите ни също са по материя. Когато един районен съдия кандидатства за окръжен съд, той държи изпит или конкурс, трудно може да се каже конкурс, но да кажем, че кандидатства за тази материя, той кандидатства за определен вид материя – за търговски, за наказателен или за граждански съдия.

Така че аз всъщност да приключа с въпроса. Считате ли, т.е. да считаме ли, че Вашето предложение на адвокатите е всъщност ние да местим съдии, след като за Вас е неприемливо да изменяме родова, местна подсъдност, защото това, което предложи колежата Янева за местната подсъдност, то в случая застрахователните дела касаят подведомственост и на практика, защото ние се опитваме чрез рекламационни производства, които между застрахователите да се развиват, на практика тези регресни иски между застрахователи въобще да не влизат в съда или ако влизат, да са само за някакви...(прекъсва звукът) случаи, когато има правен спор, защото в повечето случаи там се касае за размера на щетите, нали, което не е

правен въпрос на практика, защото това се решава от вещите лица колко точно струва да се поправи едно МПС след катастрофа.

В този смисъл бих искала да го дефинирате ясно, че предлагате местенето на съдии, а не дела.

А между другото, това за закритите заседания, колеги Гилова, аз се радвам, че го споменахте, защото Съдийската колегия изпрати миналата година на тогавашния министър на правосъдието Данаил Кирилов едни предложения, които бяха базирани точно на предложения на колегите от Софийския районен съд и бяха детайлно развити и за първоинстанционните, и за въззивните съдебни дела. Когато няма възражения от страните, забележете, ние изрично държим на това, за да не се говори, че ограничаваме по някакъв начин преценката и достъпа до открито заседание, когато страните не възражават изрично да не се провеждат открити заседания, т.е. да се развиват изцяло в закрити заседания, което ще спести време и на съдиите, и на страните. Аз се надявам, че ако този законопроект по някакъв начин бъде припознат от следващото Народно събрание, защото за съжаление, в предходното Народно събрание ние не намерихме съмишленици. Няколко пъти настоявахме, видяхте веднъж в едно от заседанията на Правната комисия, когато по повод на друго изменение на ГПК, когато аз отново го поставих като въпрос и с молба някой от народните представители да го припознае, защото очевидно министърът не искаше да го припознае като свой проект. Надявам се, че ако влезе, Вие ще бъдете защитник, както обикновено Вие се явявате в тези заседания и сте много активни. Така че това са безспорни неща и се надявам, че там поне няма да имаме никакви различия, макар че за електронното правосъдие считам, че беше грешка, отстъпът, който беше направен видеоконференциите, защото точно мерки за неотклонение примерно в една държава като

Съединените американски щати няма никакъв проблем видеоконференция точно именно при мерки за неотклонение. Но това, разбира се, не бих искала да влизам в тази конкретика и така.

Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Гигова, заповядайте! След това г-н Дечев. Заповядайте!

ВАЛЯ ГИГОВА: Да отговоря на поставените въпроси. Значи, модел 4 също предвижда местене на съдии. Ако тези съдии, ако ще закриваме съдилища и съдиите ще бъдат съдии към съдилища, които ще останат, то при всички случаи пак ще има местене на съдии.

Така че нашето предложение е следното и виждането ни по въпроса. Там, където има концентрация на население, сега е момента, използвайте го политическия момент, защото политиците трябва да разрешат този въпрос. Не може да се борим за еднаква натовареност на съдиите, аз също разбирам съдиите и тяхното положение на съдиите в София, и на колегите от страната. Използвайте политическия момент. Политическата система и политиците трябва да отговорят на този въпрос. А досежно това дали трябва да има примерно съдия в Златоград. Аз не знам какво е положението в Златоград, но ако има един съдия, който да изпълнява функциите и на съдия по вписване, и на съдебен изпълнител, аз мисля, че този съдия ще бъде достатъчно натоварен и нека да не се притесняваме от съвместяването на тези функции първо, защото България има много традиции такива. Знаете, че едно време съдиите изпълняваха и функции на нотариуси, защото нямаше нотариуси навсякъде. Така че всички производства по ГПК, нали независимо дали се касае за изпълнително производство, за нотариално производство, защото и вписването е вид нотариално производство,

няма пречка да се изпълнява от един съдия. Да, това е проблем с кариерното израстване, но той трябва да бъде решен по друг начин.

Първо, няма как всички съдии да станат върховни съдии. Нали това е ясно, все пак има някакъв ограничен състав на Върховния съд и въпреки мечтите, оня ден на студентите го казах по същия начин, сигурно всеки, като иска да стане съдия, иска да бъде върховен съдия, всеки като иска да стане адвокат, иска да стане някакъв супер значим адвокат, но ние няма как всичките да бъдем поставени в една йерархична стълбица и да я заемем от нея. Напротив, ние служим всички на правосъдието кой, както може и съобразно своите способности по най-добрия начин.

Но понеже сме събрали сега в момента, колеги, искам да Ви кажа и още нещо. Докато не си променим мисленето в общуването между съда и професионалните участници в процеса, каквито са прокурорите и адвокатите, нещата няма да се получат. Защото моето наблюдение от правните системи в Европа е, че голяма част от проблемите, а дори и в Щатите, голяма част от проблемите по едно дело се решава в наистина квази закрити заседания между съда и адвоката, и прокурора, или и двамата адвокати, а ние сме изградили една бариера в неформалното си общуване и във формалното си общуване, или поради тази причина на нас са ни необходими N на брой открити заседания. Искам да кажа, че тази бариера, която си е чисто деонтологичен проблем всъщност пречатства правосъдието, защото ние сме се събрали да си вършим професионално работата. И когато по-миналата година бяхме на посещение в съда в Милано, аз много пъти давам за пример този съд, но той е един, обявен за образец съд в цяла Европа (само да Ви кажа, че в този район има 18 000 адвоката, много повече, отколкото са всички адвокати на територията на страната) и съдът е вторият по големина в Италия, но

с много повече дела като икономически интерес от района на Рим, а сами разбирате – това е Ломбардия – най-богатата част на Италия. Вървим по коридорите – няма никакви хора и ги питам колегите адвокати и колегите съдии, защото ни развеждаха заедно. „Защо няма хора по коридорите?“ - „Да, защото откритите заседания тук са изключения“, „А как ги решавате въпросите?“ - „Въпросите се решават в кабинета на съдията“. Съдията, професионалните участници в производството решават дали да има или да няма открито съдебно заседание. Ако страните не спорят по определени въпроси, то просто това заседание се провежда в кабинета на съдията. А ние издигнахме между професионалните общности бариери, мотивирани от някакви неясно какви стимули, че неформалното общуване или формалното общуване вън от съдебно заседание между съдии, адвокати и прокурори е нещо съвършено забранено и това увреди също правосъдието. Защото голяма част от въпросите, да не говоря в съда в Прага какво видяхме – вика съдията страните „Я, елате в моя кабинет да се разберем какво правим и какво ще доказваме и примерно какви следващи процесуални действия ще предприемем“, че даже правят план на съдебните производства какво ще правят във всяко заседание. А ние направихме една много голяма грешка в общуването, пак казвам формалното и неформално общуване помежду си и по този начин оставете, че увредихме правосъдието, разбирано като справедливост и ценност на обществото, а изолирахме разрешаването на проблемите от едната общност, от другата общност.

Ето затова в момента водим този разговор, защото ако го бяхме водили преди една година и всеки си беше изразил съображенията, нямаше сега да има това абсолютно противопоставяне в обществото, защото какво има в момента - модел

4 и всички срещу него. Това е – и политици, и местни власти, и адвокати, и съдебни изпълнители, и нотариуси. Нещата в правосъдието трябва да се решават общо от професионалните участници в процедурите. Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Господин Дечев, заповядайте!

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Понеже колегата Марчева спомена за мерките за неотклонение за провеждането им чрез видеоконференция, аз като наказателен съдия по време на ограниченията, които бяха направени във връзка с COVID кризата миналата година между март и май месец на практика съм доста добре запознат с провеждането на такъв тип дела чрез видеоконференция и искам да Ви кажа, че на пръв поглед може да изглежда много модерно, много новаторско, много авангардно, прогресивно, но на втори поглед това отваря доста сериозни проблеми.

Ако някой ден се случи така, че аз започна да работя като адвокат, напусна съда, аз не бих искал да участвам в такъв вид дела по една много проста причина. Според мен, в тези мерки за неотклонение, които се провеждаха чрез видеоконференция правото на защита беше нарушено, за съжаление. Не може адвокатът да стои в съдебната зала заедно със съдията и прокурора, а обвиняемият, на който се гледа мярката за неотклонение да е някъде в следствения арест или в затвора и да го гледа адвоката си през „Скайп“. За какво право на защита говорим тук? Как ще стане консултирането примерно, когато се зададе някакъв въпрос от съда или от прокурора? Съдията и прокурорът ще напускат залата, и секретаря, за да почнат да се консултират обвиняемия и защитника по „Скайп“? Това е несериозно просто. Трябва да се внимава с тези неща, наистина трябва да се внимава. Естествено, аз не отричам провеждането на дела чрез

видеоконференция, но наистина трябва да се... Как ще стане предявяване на веществени доказателства по видеоконференция или предявяване на писмени доказателства?

И другото, което искам да обърна внимание. Преместването на подсъдността с една инстанция нагоре отваря още един много сериозен въпрос и проблем. Ние ще имаме ли триинстанционно производство в България или минаваме изцяло на двуинстанционно?

Ако ще продължаваме да имаме триинстанционно производство, какво се случва с Върховния съд? Съединените американски щати са над 300 милиона жители, имат 9 върховни съдии. Не вече сме под 7 милиона, имаме два върховни съда с над 100 съдии всеки. Значи, стават 200. Ако ще продължим да имаме триинстанционно производство, а окръжният съд става първа съдебна инстанция по повечето дела, ние ще трябва да увеличим броя на върховните съдии.

Ако ще се откажем от триинстанционното производство и ще минем само на две инстанции, аз не съм оптимист, че това е добро решение.

Благодаря Ви!

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожа Янева искаше думата. Заповядайте!

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Благодаря! Имам отново реплика към г-жа Марчева относно разговора, който сте провели, че в най-натоварените съдилища, понеже имало специализация, актовете били най-качествени.

Позволете ми да възразя, не мисля така. Първо, това, което каза адвокат Гигова е вярно – зависи от съдията и неговата мотивация да работи. Второ, аз смятам, че опитът квалифицира и ние

смятаме с колегите ми, че опитът квалифицира. Това, което е написано и в становището, а с модел 4 ще се лишат районните съдии от възможността да събират чрез предоставените им по закон правомощия да разглеждат доста широка палитра от дела. Това е за мен не специализацията, а по-скоро по-голямата може би натовареност. В една или друга посока колегите в по-малките съдилища са натоварени с разглеждането на повече видове дела и работа по повече процесуални закони, а в по-големите съдилища просто имат повече казуси, поради която причина, разбира се, мисля всички сте съгласни, че опитът учи и точно от този опит ще бъдат лишени съдиите от промяната в родовата подсъдност.

Другото, което е само като уточнение и мисля, че е възможно застрахователите да бъдат лишени от правото им да предявяват претенции по исков ред. Това няма как да се случи, да бъдат лишени от съд, поради което – да, може би рекламационното производство ще намали броя дела и на този етап няма данни колко, т.е. според мен дебатът за местната подсъдност по тях не следва да бъде затварян преждевременно. Това е, благодаря.

А, и още нещо, още нещо, написали сме го във въпросите, зададени са тези въпроси, нали са и от Съюза на съдиите, казвате и вчера се говори по този въпрос, не мога да си позволя да не се съглася, тъй като не съм правила собствени анализи, че сме били много и сме били много скъпи. Добре, дори да е така, защо Висшият съдебен съвет ни дава противоречиви сигнали по този въпрос. От една страна, с модел 4 ще станем по-малко, по-евтини, по-ефективни. Добре, обаче, малко след това се обявява конкурс за административните съдилища с външно назначаване, външен конкурс за административните съдилища, 57% от местата са обявени за заемане от колеги, които към момента не са от съдебната система,

хем така ще станем например с 30 и няколко повече, хем няма да има кариерно израстване по тази линия.

Този въпрос също е зададен от колегите съдии във въпросите, като единственото, което искам да допълня в него е и защо като сме много, се правят външни конкурси и то за ниво административен съд, който е със статут на окръжен. Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Госпожа Марчева иска думата, след това г-н Дечев.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Да, аз искам кратък отговор на колегата Янева.

Сега по отношение на застрахователните дела, регресните иски. Там не се предлага те да не стъпят въобще до съд, а по-скоро в рамките на етапа на тези рекламационни производства, които се правят между самите застрахователи от орган, който е техен вътрешен, да се изчисти въпроса именно за това какъв е размерът на дължимото обезщетение за вреди. Ако има правен спор, тогава вече те да се отнесат към съда. По никакъв начин достъпът до правосъдие не се препятства.

Колега Янева, това не е мое предложение, а е на Ваш колега от Софийския районен съд, което аз лично намирам за много логично, много оправдано. Между другото, застрахователите също са на това мнение и аз се надявам, че те ще направят необходимото, за да могат да издействат тази законодателна промяна, защото очевидно съдебната система няма достатъчно ресурс сама да лобира за подобно предложение.

По отношение на специализацията на натоварените съдилища. Не знам Вие били ли сте във въззивен състав, защото аз това, което казах като някакъв вид извод за себе си, който съм дала, защо в натоварените съдилища е по-високо качеството на

постановените актове, по-обосновани и бих казала с много висок стил. Това е моят опит за времето, за което съм била въззивен съдия. Аз не знам дали Вие сте били въззивен съдия, дали сте имали възможност да наблюдавате актове на различни съдии от различни съдебни райони, но точно това е моето лично обяснение.

По отношение на видеоконференциите. Напълно съм съгласна, колега Дечев. Това, което казахте аз съм сигурна, че е точно така. Дадох примера със Съединените американски щати, защото нали обикновено се сравняваме с развитите държави. Разбира се, не е казано, че при нашият тип взаимоотношения обществени могат да позволят подобно нещо. Между другото, преди време в Съвета беше на гости един съдия (простете ми, аз имам проблем с помненето на имена), който беше доведен от Българския институт за правни инициативи, който е бил съдия в Ню Йорк и мисля, че е участвал в създаването на такива специализирани наркосъдилища, беше изключително интересно това, което той разказа и бих казала много полезно, ако преминем към концепцията за тези общностни съдилища, за които и вчера стана дума. Не знам кой от вчерашните участници го каза. Но ми се струва, че тук вече говорим за една много цялостна и всеобхватна промяна в съдебната система в начина на правораздаване, което ще бъде, не мисля, че е по нашите сили, не е въпрос на съдебната система.

А сега за Трън, само да добавя нещо, което забравих, колега Гигова. В Трън съдията е постановил за една година само 2 решения по облигационни дела, 0 вещни и 0 присъди. Така че не знам колко е успял да мотивира само заповедните, които са му останали очевидно да пише, но това е причината, поради която Ви дадох примера с това, че няма как само да местим съдии. Да, в случая те се местят една част в окръжния център, но имайте предвид, че много от

съдиите, точно в тези слаборазселени места, в слаборазтоварени съдилища пътуват. Дватама съдии в Чепеларе пътуват от Смолян до Чепеларе. Примерите са много изобилни в това отношение, така че не мисля, че съдиите ще бъдат затруднени, ако трябва да се преместят, тези, които не живеят, в околния център. Тук говорим, това, което Вие говорите всъщност като решение на този проблем е всъщност местене на съдии из цялата страна, защото ние, ако трябва да изравняваме разтовареност, тогава трябва да вземем произволно от разтоварени съдилища и да ги местим примерно в София, нали обикновено аз давам този пример, защото имам представа от разтовареността на софийските съдилища. Мислите ли, че съдията от Малко Търново или от Каварна и т.н. можем да го преместим ей така просто с едно решение на Съдийската колегия, което сега по закон е възможно. Просто вземаме го това решение, даже не минава през пленум и го местим в Софийския районен съд. На мен ми се струва, че тук все пак трябва да държим внимание и за човешкия фактор. Не можем така по този начин като военизирана структура да действваме със съдиите, затова трябва да има някакъв балансиран подход.

Ето защо на мен ми се струва, че модел 4 дава именно този балансиран подход от една страна, с това, че съдиите получават решение на въпроса с конкурсите, може да не е дългосрочно за 20-30 години, но поне за близките 10 години със сигурност е решение.

Благодаря Ви!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Господин Дечев, г-жа Янева вдигна ръка, както и г-жа Гилова.

Може би някаква реплика, г-жо Янева?

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Да, само за да няма недоразумения, държа да подчертая, че ние, колегите (поне мога да говоря за Софийски районен съд и Софийски градски съд) подкрепяме

въвеждането на тези рекламационни производства и вярвам, че именно това би било допълнителен аргумент за нашата теза, че би могло след това в случай, че останат недоизяснени въпроси и имат нужда от съд застрахователите делата да не се разглеждат именно в София, например ако останат да се разпитват свидетели, а пък ако е само правен въпрос, биха могли да се разглеждат където и да било евентуално без провеждане на открито заседание.

Другото, понеже това, което каза г-жа Марчева сега бих искал да подчертая нашата теза. Няма да се реши въпросът с кариерното израстване. Този въпрос е зададен във въпросите, които сме изпратили на Съдийската колегия поради простата причина, че в доклада е премълчан един проблем, а именно проблемът с атестациите. В предвидените конкурси, макар и ритмични, пак се изискват атестации. Аз лично съм чакала моята две години, колеги чакат техните по много повече. Не се оплаквам, това не е критика, просто държа да се обсъди този проблем. И с модел 4 може конкурсите да са предвидени редовно да се извършват, но това не означава, че ще има изготвени атестации и ще се обезпечи провеждането на конкурси. конкурсът, в който аз участвам е обявен през лятото на 2019 г. и мисля, че още не един и двама участници в него ...(прекъсва връзката, не се чува), това доколкото ми е известно е проблем и при други конкурси. Така че преди да се реши и този въпрос, не няма да се реши въпроса с бързото провеждане на конкурсите или не знам, г-жо Марчева, как смятате да го решите именно с въвеждането на модел 4, с промяната на родовата подсъдност и т.н.

Благодаря Ви!

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Гигова.

ВАЛЯ ГИГОВА: Аз искам само една реплика на колегата Марчева да направя. Значи, статистиката Ви за работата на съдиите особено там, където са по един съдия, не е вярна, защото Вие не сте дали информация нито за извършените от съдиите сделки, нито за извършените вписвания, нито за извършените описи, защото там, където съдията е един в съответния район, той не издава само съдебни актове, той се занимава с всички и охранителни производства. Така че в Трън знаете, че няма нотариус, няма съдебен изпълнител, поради тази причина този съдия извършва много други функции. Не го защитавам, даже не го познавам кой е колегата. Искам да кажа, че статистиката Ви за заетостта на съдиите там, където са по един, просто не е вярна и те извършват много повече действия, отколкото извършва един съдия (пак казвам) в районния съд, говоря като вид действие.

Сега по отношение на рекламационните производства аз съм един от най-големите радатели и смятам, че те трябва да съществуват не само по отношение на застрахователите, а по отношение на всички доставчици на услуги, защото в нормалния свят никой не се занимава с води, тоци, парно и т.н. Всичкото това нещо става в рамките на тези рекламационни производства и много рядко тези дела въобще стигат до съд. Вчера се спомена на дискусиата не за общи съдилища, а за общински съдилища. Нали една много стара идея, тя е много близка до идеята за мировите съдии, където всъщност правосъдието не се осъществява от съдии, но аз мисля, че с оглед избрания от нас конституционен модел това нещо няма как да се случи. Нали много привлекателно изглежда, спорове с нисък материален интерес правораздава се не по процесуалния закон, а по справедливост, но ми се струва, че това няма как да се случи с оглед нашия конституционен модел.

Имам един въпрос. Понеже разбирам, че тази реформа някак си вкупом ще повиши в друг по-горен съд съдиите, нали районните ще станат окръжни, окръжните ще станат апелативни. Ако тази система за конкурсите, която в момента съществува, бъде запазена, аз мисля, че това ще бъде една голяма катастрофа, защото след като сега от единични съдии не може да се направи своевременна атестация и провеждане на конкурс, не знам как тази работа ще стане при едно кампанийно израстване в по-горен съд при спазване на тези, същите правила. Не е ли по-просто да се опрости процедурата досежно кариерното израстване, защото ако тя е тровава и не дава резултати, и това спъва кариерното израстване на колегите съдии, не е ли по-просто да се промени процедурата, отколкото да се прави този механизъм с модел 4?

И по отношение, само още нещо исках да кажа на колежата Марчева, но просто ми излезе от момента, ако се сетя, по-късно ще го направя, но дайте да помислим за това – защо трябва да се минава през такава тровава, тровава процедура на конкурси? Ами направете по-проста процедурата за конкурси. То не е конкурс, не е чудо, то не е обжалване след това пред Върховен административен съд. Направете опростена процедура, стъпете на професионалната оценка на горния съд по отношение на работата на съдиите от долния съд, с уговорката нали, че все пак има и някакви чисто междуличностни отношения, в които хората се харесват и не се харесват, ами то при нас е същото. Да не мислите, че при нас е по-различно, и при нас е така. Защо трябва да правим това при положение, че може и има по-прости решения?

И относно местенето на съдиите. На мен ми се вижда по-просто да се местят съдии, отколкото да се местят хората напред-назад в страната. При пет апелативни района и пет апелативни

съдилища нали разбирате, че тази промяна на подсъдността ще накара всички хора, които са страни по тези спорове, да пътуват на пет места на територията на страната. И като си представите, че животът се оскъпи - 25 000 лева в 2008 г. бяха 25 000 лева, ама 25 000 лева в 2021 г. не са онези 25 000 лева. Тоест, цената на исковете се повишава, а пък всъщност идеята е да се намали размерът на исковете с оглед подсъдността. Ето това не го разбирам аз. За мен това е необяснимо.

Извинявайте, пращате всички вещни спорове в окръжен съд, обаче оставяте най-сложните вещни спорове, които са делбите, в районен съд. И тук няма логика. Защото делбите събират най-много концентрация на съединени искове, знаете. И каква е логиката да кажете, че пращате в окръжен съд делата, които изискват по-голяма специализация, а оставяте най-тежките дела, които са точно вещните - те са и вещни, и наследствени, и брачни, всякакви, и ги оставяте в районния съд. Има някакво противоречие в цялата тази подсъдност. За мен е ... (Връзката прекъсва.)

ЛОЗАН ПАНОВ: Господин Дечев, заповядайте!

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Благодаря! Аз, когато се изказах за първи път, споменах, че Съюзът на съдиите сме направили преди няколко месеца (може би вече половин година ще стане) предложение как да се променят конкурсите, за да станат те по-бързи, по-прозрачни. За съжаление, няма реакция по това наше предложение. На практика ние предлагаме нещо, което е функционирало успешно и безпроблемно по време на Третата българска държава - в периода на царството докъм 1947 г., 1948 г., 1949 година. Това е била успешно функционираща система за кариерно израстване, където основната роля се изиграва при кадровия подбор от общото събрание на съдиите на по-горния съд, които познават работата на колегите си от

по-долната инстанция. Разбира се, ние не копираме напълно този модел - държа да го подчертая, не го копираме напълно, ние взимаме рационалното ядро от него, като естествено предлагаме и някои нови неща, като например ролята на Висшия съдебен съвет като коректив по отношение на решението на общото събрание на по-горния съд при кадровия подбор, именно за да се избегнат някои субективни фактори при оценката на колегите от по-долната инстанция. И призоваваме Висшия съдебен съвет да обмисли това предложение. Има и доста добро рационално предложение на колегата Милен Василев от Софийския апелативен съд, което чудесно се съчетава с предложението на Съюза на съдиите за конкурсите. Тези две предложения ние призоваваме бързо да ги обсъдите и при формирането на новия парламент, в разговори с министъра на правосъдието, с председателя на Правна комисия, с депутати да се опитате да ги ангажирате да направят промени в Закона за съдебната власт, касаещи конкурсите.

А иначе имаме и въпроси към авторите на Модел 4. Надявам се съдия Шекерджиев все още да слуша, не знам дали съдия Димитрова присъства. И въпросите са следните.

Правили ли сте изчисления въвеждането на Модел 4 ще доведе ли до намаляване на разходи в системата или разходите ще останат същите, или разходите ще се увеличат?

Вторият въпрос. Аз имам едно усещане от известно време, че като че ли административните съдии сякаш не са част от нас. Единната информационна система на съдилищата тях не ги засегна; този Модел 4, не знам защо авторите му като че ли не са обърнали внимание на административните съдии и съдилища. Коя е причината административните съдилища изобщо да не бъдат взети под внимание? Там няма ли разлика в натоварването? Дали съдията в

Административен съд-Разград е също толкова натоварен, колкото съдията в Административен съд-София-град? Защо всички бивши министри, заместник-министри, членове на ВСС, които искат да работят (след приключване на мандата им) като административни съдии, не отиват в АССГ, а отиват в Административен съд-София-област?

Чувам често една хвалба, че българското административно правосъдие е на първо място по бързина, или на второ, в Европейския съюз (Намесва се Г.Чолаков (без микрофон):... натовареността на съдиите.) Чудесно, много хубаво. Аз се радвам на това. Анализирано ли е на какво се дължи това? Възможно ли е - питам просто, питам, не знам, питам - възможно ли е една от причините да се дължи на факта, че има административни съдилища, които са доста малко натоварени и благодарение на това много бързо решават съдебните дела? Също така питам обявен ли е конкурс, външен, за административните съдилища? Колко са бройките по него, как са мотивирани тези бройки? Въз основа на какъв анализ е изчислена цифрата?

Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Господин Панов, една малка, кратка реплика на това, което попита колегата Дечев - за предложението за начина на провеждане на конкурси.

Колега Дечев, ние сме го обсъждали многократно това предложение, което имате, само че има един много съществен проблем и това е, че решението в една част противоречи на Конституцията. Няма как да бъде, дори и чрез законодателни изменения в ЗСВ няма как да бъде прокарано. Защо? Защото има едно решение по дело № 17/2002 г., с докладчик Георги Марков. Ще цитирам в това решение какво се казва (чете): „...по волята на

Великото народно събрание, отразена и в мотивите по приемане на Конституцията, осъществяването на кадровата политика в съдебната власт е възложена на конституционно установен нарочен орган - Висш съдебен съвет... Общите събрания на съдиите, прокурорите и следователите не са конституционно предвидени органи на съдебната власт. Същите могат да се създават, доколкото това е необходимо за уеднаквяване на практиката по приложение на законите, повишаване квалификацията на магистратите и т.н. Те обаче не могат да се превърнат в кадровици на съдебната система, което може да има като цяло дестабилизиращ ефект върху дейността на съдебната власт. Конституционната функция на съдиите е не да решават кадрови въпроси, а да защитават правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата, и да осъществяват правосъдие в името на народа". Това са ми съображенията по законосъобразността на това предложение.

А по целесъобразност мислите ли, че в общите събрания на съдиите, в които влизат и съдии, които не са - примерно, ако Вие сте наказателен съдия, но в общото събрание на горния съд има и съдии, които са търговски и граждански, те как биха познавали Вашата работа, за да могат да преценят дали трябва да бъдете повишен именно Вие? В случая моето подозрение лично е, че този начин на конкурсите ще се превърне в поредния модел „бели покривки" в съдебната система. На мен лично ми се струва, че конкурсите трябва да стъпят на някакви абсолютно обективни критерии в нашата система, защото ние сме малко на брой, познаваме се, има достатъчно много, как да кажа(?), субективизъм в преценката, най-вече и в сегашните конкурси, които за мен са също толкова необективни, колкото бяха и при предходния модел, който се

предлагаше. И включително това касае и атестациите, разбира се, затова и сме предприели усилия да сложим атестациите на някаква обективна основа именно съобразно резултатите от инстанционния контрол, за да няма тук заключения в атестационните оценки от типа: „ами той преценява правилно релевантните факти, обаче му взимаме две точки“. А защо се взимат две точки, не е ясно. На този се взимат две точки, на другия се взимат осем или четири и в крайна сметка се получава точно това усещане за липса на справедливост, нарушава се балансът. Как може да искаме някой да бъде безпристрастен арбитър и да решава дела, и да бъде справедлив, ако вътрешното му чувство за справедливост е накърнено? Ами това няма как да се случи. Затова моят призив е - Съюзът на съдиите има много добри предложения, защото вие сте, как да кажа(?), администратори отдавна в системата и имате наблюдения върху това как се развиват съдебните процеси, има приемственост по отношение на вашите традиции - ако помогнете за това как да бъдат направени по обективен начин конкурсите, това ще бъде наистина страхотно, защото този вариант с общи събрания според мен няма да работи. Ако някой съдия е добър като съдия, но не е толкова социален тип и няма добри взаимоотношения със съдиите от горния съд, не ходи на обяд с тях, както се случва, те не го познават, как мислите, че биха гласували за него? Защото то в крайна сметка такава ще бъде преценката - не как работи като съдия, а някаква друга, която според мен не би трябвало да бъде водеща. Това ми е притеснението, но вай-вече липсата на конституционосъобразност.

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Може ли да отговоря?

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте, да.

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Благодаря Ви!

Аз, като казвам „общите събрания на горния съд“, нямам предвид общото събрание на целия съд. Правя го това изказване, умишлено съкращавайки, за да не звучи по-дълго, но ако трябва да се прави конкурс примерно за съдия в наказателното отделение на окръжния съд, аз имам предвид общото събрание на съдиите от наказателното отделение. Разбирате ли? А иначе за субективизма, да, възможно е да има субективизъм, само че ние в нашето предложение сме казали именно затова, че не отпада ролята на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, която ще бъде коректив - този, който е счел, че е оцетен, може да обжалва пред Съдийската колегия този избор на общото събрание, нали?

Било конституционен проблем. Ами Конституцията не е „свещена крава“. Ако наистина това е конституционен проблем, ако е наистина така, защото Вие цитирате решение на Конституционния съд. Между другото, Конституционният съд понякога си преразглежда решенията. Има го и това, нали. Но приемаме, че наистина е конституционен проблем. Ами добре, ще се промени Конституцията. Това е.

А иначе да напомня - имам два въпроса и се надявам да получа някакъв отговор на въпросите.

ЛОЗАН ПАНОВ: По реда на искане на думата...
(Прекъснат.)

ВАЛЯ ГИГОВА: Колега Панов, може ли само една реплика? На страница 154 от доклада, т. 1.2.3, третото тире, за да го видят всички, от концепция 4, предвижда точно това гласуване от общото събрание на съдиите, които правораздават в съответното...
(Прекъсната.)

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Много Ви благодаря, адвокат Гигова, много Ви благодаря! Точно щях да попитам кое от нещата,

които е предложил г-н Дечев и Съюзът на съдиите, се различава от това, което ние сме предложили.

ВАЛЯ ГИГОВА: Колега Шекерджиев, искам само да обърна внимание, че ако има решение, което обявява за противоконституционна възможността събранието на съдиите да гласува за съответния колега, то тогава няма как да фигурира в Модел 4, но аз го виждам в Модел 4.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Става дума за становище, а не за решение. Становище общото събрание би следвало да може да даде по всеки въпрос и няма как това да е противоконституционно. Извинявайте, че се намесвам!

ВАЛЯ ГИГОВА: И аз така мисля, че не е противоконституционно. Затова се намесвам пък аз. Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: По реда на исканията за изказване, г-н Чолаков, заповядайте.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Здравейте, колеги!

Аз се включвам по въпросите, които колегата Дечев зададе, макар че той ги зададе към двамата колеги, които са вносителите на този модел, но касаят административното правораздаване и приемам, че са насочени към мен по някакъв начин, затова аз взимам думата да отговоря. Колега Дечев, този целият проект - Единната информационна система на съдилищата и съответно съдебната карта е започнат, както всички знаем, от предходния състав на Висшия съдебен съвет. Той е започнал като „Електронно правосъдие“ и административните съдилища не са били включени по една елементарна причина - понеже те имат свой проект, който се казва „ЕДИС“, и който към тази дата, когато е започнала тази процедура, е бил в процедура за изготвяне. Затова са изключени

административните съдилища от този целия проект - както ЕДИС, така и съдебната карта.

По отношение на натовареността на административните съдилища. Искам да Ви кажа, че разликата в натовареността не е така драстична в административните, както и в общите съдилища. Разликата в натовареността (пред мен са справките) се касае за 5, 6 до 7 дела разминаване между най-натоварения и най-нисконатоварения съд. Това се постигна в резултат на законодателните промени и промяна на подсъдността, като делата вече в административните съдилища се гледат по местоживееене на жалбоподателя. Но това, разбира се, не може да бъде привнесено автоматично и при общите съдилища, защото при нас ответникът винаги е някаква администрация, т.е. ние нямаме хипотезата на ответник, срещу когото може да е заведен неоснователен иск, и съответно да го караме да ходи напред-назад по съдилищата. Затова този модел за промяна на подсъдността както на данъчните, така и на общите административни дела е работещ модел и той дава своите резултати. Високият процент натовареност не е заради тези съдилища, които имат малко дела. Напротив, този процент се прави по справка от Европейската комисия, като се взимат предвид всички административни съдилища и Върховния административен съд включително. С тези резултати, които отчитаме, действително сме на първо място в Европейския съюз по правораздаване на етап всички съдебни инстанции.

И последното, което поставихте като въпрос. Защо някои министри ходели в Административен съд-София-област, а не в Административен съд-София-град? По това мисля, че не съм аз компетентен да отговоря. Това е тяхно желание, съответно съобразно

бонусите, които законът им предвижда, Съдийската колегия гласува по този ред.

И последният въпрос е за конкурса за административните съдилища, тъй като беше поставен два пъти този въпрос. Първо, колегата Янева не е права за процентите, защото точно 31 на 31 са бройките външен и вътрешен конкурс (към А.Дишева: колега Дишева, точно така е.), колеги, като тези бройки, които са „под чертата“, са само и единствено за вътрешен конкурс. Вече има освободени 4-5 такива бройки, които ще влязат за колегите, които са от районни съдилища, които ще бъдат съответно класирани „под чертата“, и те ще ги заемат тези бройки. За външен конкурс такава процедура по чл. 193, ал. 6 няма - всички знаем това. И по отношение на това предложението беше за паритет, като съответно, пак съобразявайки дългите, протяжни конкурсни процедури, всички знаем, че една процедура за външен конкурс наистина ще приключи много по-бързо във времето - това е първото, което е. И второто, което е, да приключим с тези новокомандирани, както и самият колега Дечев каза - това е проблем с командироването на всички инстанции.

Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Има много желаещи за изказване. Моля ви, да не пропусна някого - г-жа Янева, г-жа Димитрова, г-н Магдалинчев. Ако съм пропуснал някого, моля да бъде извинен.

Госпожо Янева, заповядайте!

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Благодаря!

Моля да бъде отговорено на поставения от нас въпрос № 5, както и на всички останали, разбира се. В момента за това е думата и акцентирам на него. По какъв ред ще се осъществяват конкурсите за повишаване в административните съдилища и Специализирания наказателен съд при реализацията на Модел 4?

Въпрос към г-н Чолаков. Първо, поздравления за добрите резултати и с цялото ми уважение към работата, която работят колегите от административните съдилища, където работата е изключително обемна и включва работа с изключително голяма нормативна база. Това е положително, че все пак има някакъв баланс в натоварването, но моля да се има предвид следната забележка. Това, че административните съдилища имат отделен проект, не означава, че те са извадени от общата съдебна система в Републиката, нали така? Административните съдилища се захранват с кадри от общите съдилища. Поправете ме, ако бъркам, но не мисля. Поне Върховният административен съд, да кажем, се захранва с кадри от административните съдилища, но административните се захранват с кадри основно от районните и окръжните. Ето защо аз считам, че колегите, които имат желание (аз не съм сред тях), ние считаме, че колегите, които имат желание да бъдат повишени в административен съд, са до голяма степен лишени с обявяването на външния конкурс. И отново Вие казвате, че външният конкурс ще бъде по-бърз, защото вътрешният би се забавил. Би се забавил, вярвам, и поради неизготвени комплексни оценки на кандидатите, което отново - държа да подчертая - не е споменато като проблем в доклада.

Другото, което по-рано исках да кажа, беше по повод на възможността на общото събрание, предвидено в доклада по Модел 4, да решава, в която връзка с колегите сме поставили въпрос № 15, и не един и двама колеги изразяват притеснението си от възможността повишението им да зависи от общото събрание. Но този въпрос, разбира се, е много дискуссионен и не е от вчера.

Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви!

Госпожо Димитрова, заповядайте!

ИЛИАНА ДИМИТРОВА: Благодаря! Тъй като по-късно се включих, само да уточня, че като член на Съвета за партньорство участвам в това заседание... (Връзката прекъсва.)

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Димитрова, една молба - малко по-близо до микрофона, защото не се чувате. Благодаря Ви!

ИЛИАНА ДИМИТРОВА: Извинявам се!

Към г-жа Марчева. Аз мисля, че и колегата Янева в последните си изречения споделя едни притеснения, опасения относно това, че общите събрания на съдилищата, ако им бъдат предоставени правомощия, биха проявявали липса на обективност. Аз пък съм на друго мнение и смея да твърдя, че ако някаква компетентност се предостави, едва ли общите събрания на съдилищата, съдиите като участници в тях бихме били необективни, когато става дума за това да направим предложение кой от много кандидати да бъде предложен за повишаване, т.е. когато ние ще преценяваме кой колега да дойде да работи редом до нас, смея да твърдя, че едва ли бихме били необективни и ще проявим безотговорност, пристрастие и т.н.

По въпроса за конституционните правомощия. Аз не съм си представяла, че ще бъде предоставено правомощие на общите събрания да взимат решение за това кой да бъде назначен, повишен. Представям си, че след един предварителен подбор общите събрания ще бъдат оправомощени евентуално да правят предложение към Висшия съдебен съвет, който си е и ще си бъде кадровият орган - така, както някога председателите на съдилищата еднолично правеха предложения по субективни критерии, които никой не знаеше какви са, но примерно и аз така съм предложена навремето за повишение от районен в окръжен съд и Висшият съдебен съвет е преценил атестацията ми и всичко останало. Тоест, не виждам нищо фатално и

не виждам повод за опасения, ако се предоставят правомощия на общите събрания да вършат един предварителен подбор и да предложат кой или кои от кандидатите ще бъдат повишени. Това е моето виждане по въпроса.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви!

Господин Магдалинчев поиска думата, както и г-жа Керелска, г-н Мавров също така. Моля да ме извините, ако съм объркал реда.

Господин Магдалинчев, заповядайте!

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Благодаря, г-н Панов!

Аз ще взема отношение само по въпросите на г-н Дечев, без да влизам в частта, в която г-н Чолаков отговори. Взимам отношение дотолкова, доколкото преди да дойда в този Съвет, повече от 20 години бях съдия във Върховния административен съд и знам по-добре историята почти от неговото създаване (или възстановяване), след това в продължение на 20 години.

Колега Дечев, ще Ви кажа, че не в отделни съдилища, в административните съдилища, бързината на правораздаването е по-бърза. Бързината на правораздаването в административното правосъдие като цяло почти във всички съдилища е бързо и ще Ви кажа защо, колега Дечев. Затова, защото 2007 г., когато се създаваха административните съдилища и се обяви конкурс за административни съдии, повече от 90% участваха външни лица - адвокати, юрисконсулти, а не участваха съдии от административните отделения на общите съдилища. А тогава забавянето в тези отделения на делата беше изключително голямо. Едно дело се насрочваше веднъж годишно, по изключение - два пъти в годината. Така че външните лица, които влязоха, промениха облика на административното правосъдие. Това го казвам съвсем открито, защото съм вътре в

системата и видях как тръгнаха нещата. И сега разрешаването на споровете пред административните съдилища на една инстанция в рамките на няколко месеца или приключването им приблизително около година, две максимум на две инстанции, каквото е инстанционното производство в административните съдилища, е реален факт и то е изцяло. И признанието за бързината на административното правосъдие не е на отделни лица, а това е вече в продължение на няколко години в Информационното табло на Европейската комисия, оттам идва. А Европейската комисия, когато отчита тези резултати, ги отчита на база най-малко информация, събирана от 33 различни институции - по този начин се изготвя Информационното табло. Така че това е едно от обясненията.

Само ще кажа и още нещо. Споделям, колега Гигова, изцяло това, което казахте Вие за разделението, което настъпи в системата. Тези колеги, които са по-дълго във времето, за разлика от по-младите, знаят какви бяха отношенията, без това изобщо да пречи на работата на всеки един от тях. Сега се издигнаха прегради. За голямо съжаление, има субекти, фактори, които имат интерес от това разделение на системата - да не се контактува съдия с прокурор, да не се контактува прокурор с адвокат - говорим за чисто неформалните и човешките отношения. За голямо съжаление, това се прокарва и от някои наши съсловни организации вътре в системата. Дано не бъде така, защото стигнахме дотам, Бог да го прости, проф. Хрусанов излезе с една публикация, в която каза: *„Нима трябва съдията да стане в заведението, когато влезе един адвокат със семейството си, и да се изнесе бързо-бързо, защото адвокатът е седнал на съседната маса?“*. За голямо съжаление, това е реален факт, но искрено се надявам, че нещата някога ще се попроменят, макар и не в тези параметри, в които бяха.

Благодаря! Това имах предвид по отношение най-вече на административното правосъдие.

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Керелска.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Господин Панов, мисля, че е съществен пропуск в днешната дискусия липсата на регламент, по който тя да бъде провеждана, с оглед на което според мен тя започна да се развива в насоки, които не би трябвало да бъдат предмет на настоящото обсъждане. А в началото приличаше на диалог между г-жа Марчева и другите участници в дискусията - имам предвид не членовете на Висшия съдебен съвет. Може би трябваше да изслушаме на първо време нашите гости (условно да ги нарека) и след това вече да обсъждаме въпросите, като според мен основни участници, защото тук се поставиха редица въпроси във връзка с Модел 4, основни участници, говорители и отговарящи на тези въпроси би трябвало да бъдат двамата координатори. Това е във връзка с дискусията. Не че тези въпроси, които започнахме да обсъждаме във връзка с рекламационното производство, конкурсите, административните съдилища на кое място са на таблото на Европейския съюз и т.н., не са интересни и са маловажни, но това би било по-добре да бъде предмет на едни за в бъдеще провеждани открити заседания на Висшия съдебен съвет, които досега не сме имали възможност по обективни причини (визирам ковид кризата), да правим. Така че те ще бъдат изключително полезни и много интересни не само на нас, но и на съдиите като цяло, а пък и на цялата общественост, но може би не сега е моментът и не е времето да обсъждаме всички тези въпроси.

Предполагам, че може би ще вземете някакво отношение по повдигнатия от мен въпрос за регламента, по който провеждаме

настоящата среща, въпреки че тя продължава вече повече от три часа, т.е. това трябваше да бъде направено в началото на дискусиата.

Колеги, аз бих взела отношение по въпроса за конкурсите, но преди това искам да кажа, че има няколко фундаментални въпроса, по които ние трябва да вземем отношение като Съдийска колегия, за които според мен сме длъжни да информираме и представителите на Съвета за партньорство, и на адвокатурата, и на министерството. Може би те знаят, но все пак трябва да обърнем внимание на обстоятелството, че обсъжданият от нас Модел 4 се провежда в рамките на един проект. Изпълнението на проектите е свързано винаги със срокове. Честно казано, аз не получих твърда и категорична информация докога ние трябва да приключим проекта в тази му част. В различни моменти се посочваха различни срокове. Дори на последното обсъждане, което беше направено само в рамките на Съдийската колегия миналия вторник, пак останах с впечатлението, че това, което се предлага като вариант на Модел 4, той не е окончателен. Колеги, за да го приключим този проект, все пак трябва да излезем с някакво окончателно предложение.

Второ. Искам да обърна внимание на всички присъстващи, че Модел 4 вече е минал на едно принципно гласуване от Съдийска колегия и Съдийската колегия в нейното мнозинство подкрепи, каза: „Да, това ще бъде моделът за реформата на съдебната карта“. След това този модел влезе за обсъждане и в Прокурорската колегия, където прокурорите, за мое учудване поне, казаха: „Щом вие така сте решили, ние нямаме нищо против“ и така, с пълната подкрепа на цялата Прокурорска колегия плюс мнозинството от Съдийската колегия този Модел 4 беше подкрепен. Оттам нататък нашите координатори продължиха да го развиват, детайлизират, докато се стигне до това предложение, което в момента обсъждаме.

Ще се върна на решението на Пленума и това, което казаха колегите прокурори тогава, защото миналата седмица пък на Пленума ние изслушвахме доклад във връзка с ЕИСС. И тогава ръководителят на проекта - г-жа Гергана Мутафова, който, както знаете, е общ проект - проектът за съдебната карта и за ЕИСС са в рамките на един общ проект, изрази опасението си, че, видиш ли, ние ако го приемем този Модел 4, това би означавало в прокуратурата да правят нова реформа. Аз си позволих да поставя въпроса, и да повдигна въпроса - и това е също един много съществен и фундаментален въпрос - след като проектът за реформа на районните съдилища и прокуратура, защо в крайна сметка прокуратурата по някакви неведоми пътища отпадна от този проект. Всъщност отговорът за всички ни е ясен, защото прокуратурата преди това, може би изпреварващо по една или друга причина, бяха направили реформа в прокуратурата със създаването на тези териториални отделения, преди това предшествано от искане на Конституционния съд. Решението по тяхното искане на Конституционния съд позволи създаване на териториални отделения, тръгна се към създаване на териториални отделения и т.н. И в момента ние имаме един проект, в който сме. Този проект е свързан със срокове, със санкции, в случай че основните индикатори, които са заложили в него, не се изпълняват. И всъщност ние трябва да си отговорим на въпроса участието на прокуратурата в тази реформа и съответно нейното неучастие, индикатор ли е на този проект и ще доведе ли до някакви санкции за Висшия съдебен съвет.

На второ място аз искам да ви обърна внимание, и доколкото си спомням, нека координаторите да ме поправят, ако греша, в техническите задания Модел 4 изобщо не беше заложен. Този Модел 4 отнякъде изникна, тръгна да се развива, тръгна да се

застъпва и беше прокарван с една изключителна упоритост, в интерес на истината. И не е вярно това, което казаха и вчера координаторите на обсъждането, което беше иницирано от министъра на правосъдието, че, видите ли, непрекъснато имало критики към Модел 4, обаче никой нищо не предложил. Не е вярно! Вижте протоколите от заседанията на Съдийската колегия преди всичко, може би и от заседанията на Пленума, но членовете на Съдийската колегия - а те са трима или четирима, които бяха против Модел 4, не считаха, че той действително е истински отговор на една наложителна реформа на съдебната карта, - освен че са сочели какви са проблемите в Модел 4, и то много детайлно, са предлагали и варианти за приемането на друг модел, и то в доста по-ранен етап, където ние имахме някаква възможност да маневрираме, от каквата възможност, извинявайте, с оглед на това, което говорих допреди малко, нашите възможности за маневриране все повече намаляват или то ще е свързано, пак казвам, с някакви доста сериозни финансови санкции, по мое виждане.

Колегите, които не подкрепиха Модел 4, считаха, че разумното, което би могло да се направи за реформа на съдебната карта на този етап, е да се ползва Модел 1 за сливане на съдилища, т.е. нисконатоварени към по-високонатоварени, и Модел 2, където се предвиждат териториални отделения, т.е. тяхната комбинация, при това ако нещо се предвижда, то да обхваща много малък брой съдилища, да има пилотни съдилища, нещата да се тестват дори няколко години, за да се види ефекта от това предложение, и едва след това да се върви към такава крупна реформа, каквато се предлага в момента, а именно 55 районни съдилища да станат териториални отделения. Извинявайте, а те са 113 всичките! Значи ние почти половината предлагаме да станат териториални отделения и смея да кажа, че са засегнати съдилища, които са пълнокръвни,

пълноценни и не виждам никаква логика те от районни съдилища да стават териториални отделения. Но това са подробности, както се казва. И сега, как да ви кажа, целият подход е сбъркан. Може би и ние като членове на Съдийската колегия не ги обмислихме нещата. Според мен реформа на съдебната карта не може да става в рамките на проект. Не може да става в рамките на проект! Защото един проект предполага някакви граници, някакви ограничения, в които ние трябва да се включим. Реформа на съдебната карта - ето, тук колегите, като подхвърлиха въпроси във връзка с административните съдилища, мисля, че имаха желание да ни наведат точно на тази мисъл. И вчера един председател на районен съд открехна този въпрос. Реформата според мен не би трябвало да бъде само за районните съдилища, би трябвало да се огледа цялата съдебна система, защото проблеми има не само в районните съдилища. Не могат нещата да се решават „на парче“. Преди това се опитвахме да правим нещо с военните съдилища, защото, видите ли, те от години са много нисконатоварени, и непрекъснато търпим критики за това, че, видите ли, тези съдилища съществуват. Друг е въпросът, че не е въпрос само на желание от страна на Съдийската колегия и на Висшия съдебен съвет да реши въпроса с военните съдилища.

На следващо място. Имаме апелативни съдилища, които са нисконатоварени. Ами, колеги, нисконатоварени са и окръжните съдилища. Най-натоварените ни окръжни съдилища са с по 10 дела на месец, а нисконатоварените са с 6 дела на месец. Това нормална натовареност ли е? И отделно остава голямата разлика в районните съдилища. На ниво окръжни съдилища и на ниво апелативни съдилища също има дисбаланс в натовареността. Оттам нека да вземем административните съдилища. Знаете много добре как бяха създадени 28 административни съдилища. Първоначално идеята

беше за 4 административни съдилища, които да влязат в „шапката“ на Върховния административен съд. Политиците обаче, в резултат на старото правило, че всеки защитава собствения си обор - извинявам се за израза, стигнаха до извода, че всеки окръжен съд трябва да има по един административен съд. Знаете много добре колко нисконатоварени бяха те в началото. Но в крайна сметка какво се направи? Изчака се да минат години и се направи нещо много съществено, което не знам защо се забравя. Преди малко казах, че окръжните съдилища са нисконатоварени. Ами, колеги, ако си спомняте, преди създаването на административните съдилища - 28 на брой, наказателните дела от административен характер отиваха като втора инстанция в окръжните съдилища, и това е една огромна маса дела. Тези дела в момента се гледат на първа инстанция в нашите районни съдилища, и забележете, те се гледат по реда на НПК. Оттам по реда на обжалването отиват обаче в административните съдилища, където те се гледат по реда на ГПК. Аз не знам дали има друга съдебна система, в която делата на първа инстанция да се гледат по един процесуален ред, а вече на втора инстанция да се гледат по друг процесуален ред. По този начин според мен административните съдилища бяха много сериозно захранени с една значителна бройка дела и в момента те по статистически данни са с една средна натовареност около 10 дела, бих казала (изключвам тук АССГ, които са може би по-натоварени, и като натовареност трябва да признаем, до голяма степен в резултат на тази реформа по натовареност те в момента може би изглеждат малко по-добре от другите окръжни съдилища. И ако трябваше да правим истинска реформа на съдебната карта, всички тези проблеми, касаещи всички съдилища, трябваше да бъдат разгледани. Но това не може да стане в един проект и не може да стане с недотам големия ресурс на

Съдийската колегия и на Висшия съдебен съвет. Реформата на съдебната карта, по мое убеждение (както и вчера, между другото, казаха някои от участниците в обсъждането) е държавнически въпрос. Този въпрос трябваше, и трябва да се изведе на държавно ниво и да се мобилизират всичките ресурси, да се включат всички съсловия и всички страни, които имат отношение към тази реформа. Само тогава можем да направим нещо същинско и истинско. Оттам нататък ще има такива разработки, които, дори и ние да приключим този проект с този модел, оттам нататък неговото бъдеще изобщо не се знае какво ще бъде.

И има нещо друго, което пак го казвам в контекста на казаното досега, и го казвам, защото мисля, че е важно и трябва да бъде чуто и извън рамките на тази среща и на тази Съдийска колегия, и на този Висш съдебен съвет. Делата намаляват, колеги, и това го знаем всички. Съдиите са много. И при това положение, след като делата намаляват, а съдиите са много, защо говорим за свръхнатовареност? Очевидно делата не са разпределени както трябва, не са разпределени правилно. Но когато тръгваме от базата, че делата намаляват, а съдиите са много, защо през годините се създаваха все нови и нови съдилища? Ами, няма как да стане. В момента, искам да ви кажа, в общите съдилища има недостиг на кадри, има недостиг и на материя, която да гледат. Но това е така, защото през годините, пак ще повторя, не го казвам с укор, хубаво е било да се създаде система на административните съдилища, но нещата трябва да се правят с някакъв разум. Част от делата отидоха в административните съдилища, които преди това се гледаха от общите съдилища, създадоха се специализирани наказателни съдилища, където отива голяма част от наказателни дела, които преди това се гледаха от общите съдилища. Освен това военните

съдилища примерно пък се лишиха от дела, които им бяха родово подсъдни, и ние го повдигнахме този въпрос - става въпрос за престъпления, извършени от полицейски служители. При този глобален подход няма как да станат нещата, и няма да станат, как да ви кажа, дори и при най-голяма наша добросъвестност да постигнем някакъв обективен резултат. Имам предвид добросъвестност от страна на Съдийската колегия. Нещата имат по-друго измерение и това обстоятелство трябва да се отчете.

Това обаче не значи, че и Съдийската колегия е свършила работата си, както се полага. Такова обсъждане можеше да се проведе в началото. Ние го правим в края, което, какво да ви кажа, освен че всички ни казват, че не го харесват този модел, аз не знам каква е ползата от това и всъщност какво бихме могли да направим, като вариантите в тази насока са два. Пак се връщам върху въпроса, че се прави в рамките на един проект. Просто да го приключим този проект с това, което е направено, каквото и да било то, като знаем много добре, че в крайна сметка реализацията на този проект зависи от законодателната власт и от изпълнителната власт, т.е. от изпълнителната власт - доколко ще бъдат внесени нашите предложения за законодателни промени, и второ, от законодателната власт - доколко те ще ги одобрят. Единствено тогава този Модел 4 може да види свят. Иначе просто си говорим за пореден път. И да ви кажа, колеги, просто прахосваме ценно време, което бихме могли да използваме за нещо друго да направим. Така. Това е единият ни вариант.

А другият ни вариант - в спешен порядък ние да тръгнем да разработваме някои от другите модели, които така или иначе, пак припомням, защото това е важно, бяха предмет на техническото задание. И ако ОПДУ удължи срока, защото стана въпрос миналия

четвъртък за това, в рамките на този удължен срок ние да предложим някакъв друг продукт. Това са ни възможностите. Оттам нататък не виждам изобщо за разумно ние да продължим да обсъждаме Модел 4, да го усъвършенстваме, да чакаме промени, предложения и т.н., защото това не може да продължава до безкрай. Защото всяко едно ново предложение с изменение на старото - пак дебат, пак обсъждания, приемаме ли, не приемаме ли и т.н. Тоест, ние трябва да решим какво ще правим оттук нататък с приключването на този проект. Това е.

Все пак съм предизвикана да взема и отношение по темата за конкурсите, въпреки че тя не е пряко свързана с модела, обаче ... (Не се чува.) Не е вярно, г-жо Марчева, че това, което е предложил Съюзът на съдиите, ние многократно сме го обсъждали. Лично аз имам претенции за добре запазена памет и не си спомням нито веднъж да сме го обсъждали на заседание на Съдийска колегия. Вие казахте, че сме го обсъждали, та цитирахте и решение на Конституционния съд и т.н. Истина е, че Съдийската колегия negliжира този въпрос. Колеги, аз бих намерила за оправдано това на първата година от нашия престой тук да не се прави, защото все пак ни трябваше известно време да се ориентираме в проблематиката. Но ние имахме достатъчно време, защото, извинявайте, накрая на мандата сме, този проблем ние да го фиксираме и да започнем да търсим начин за неговото разрешаване. А според мен неслучайно не се търсеше разрешаването на този проблем, може би защото в крайна сметка болшинството от нашите колеги симпатизираха на Модел 4 и с оглед на това искаха да подпомогнат случването на Модел 4, който на практика има за стремеж, както се разбра, да реши и проблема с конкурсите. Има една работна група - нека колегите отрекат - многократно съм призовавала колегите да се събираме, да излезем с

предложение и т.н. Там имаме някакъв напредък, но той е много късен и нещата не са завършени. По принцип Съдийската колегия като цяло нямаше кой знае какво отношение към този въпрос и това трябва да си го признаем.

Съдийската колегия не направи и друго. В рамките на действащото законодателство, което многократно беше критикувано - ама колко лошо, как не знам си какво си - значи, Съдийската колегия трябваше да осъществи контрол по отношение на това какво се случва с атестациите. Какво се случва с тези атестации? Имахме КАК, която знаете, че се формираше основно от колеги от професионалната квота, т.е. съдии. Там непрекъснато трябваше да се осъществява контрол - аджеба всеки член от професионалната квота с колко атестации се е справил. След това. За този прословут конкурс за окръжни съдии, който на практика запушва системата в момента, не се оказа достатъчно контрол върху това как се изработват атестациите от ПАК-овете, къде има забавени атестации, да направим необходимото да се активират нещата, освен това - какво правят конкурсните комисии, четат ли дела, не четат ли. Едва преди няколко месеца по инициатива на КАК се направиха срещи с председателите на тези съдилища, където има ПАК-ове, които не са си свършили работата, и са членове на конкурсните комисии, които се оказа пък, че не са започнали да четат дела, защото чакали атестациите. Направи се необходимото да се попълни и КАК, като смекчихме изискванията на нашите правила за заемане на тази позиция; част от колегите от Съдийската колегия също дойдоха на помощ в КАК, само че бих ги призовала да бъдат по-активни в участието си в КАК и т.н. Тоест, в един момент се оказа, че има начини ние да въздействаме на нещата да се случват по-бързо - нещо, което можеше да се направи значително по-рано, но за да се направи, трябваше да има мисъл в

тази посока и желание, а не нашите сили и ресурси да отиват в съвсем други насоки - нито е мястото, нито е времето да ги коментираме, общо взето като цяло съдиите следят нашата работа и знаят как работим, как протичат нашите съдийски колегии, какво е разбирателството между нас, какво е гледането в една посока и т.н. И искам да кажа, че когато бяха изборите за съставянето на тази съдийска колегия, чрез избора на съдии, които да участват в професионалната гилдия, в професионалната квота на Съдийската колегия, имаше много големи надежди, колеги, според мен, че най-накрая нещата ще се случат, че ще се хванем ръка за ръка и ще направим нещо действително системата да стъпи на правия път. За съжаление, по мое впечатление в по-голямата си част, да не кажа изцяло (от това, което чувам като отзиви), хората са разочаровани. Това е, което исках да кажа.

Но нещото, пак да припомня, защото много говорих, за което съжалявам, нещото, което исках да припомня - ние днес със сигурност трябва да излезем с решение какво правим оттук нататък. Защото иначе и тази дискусия би била безполезна и пак продължаваме това безвремие, в което се намираме по отношение на решаването на този въпрос, който е предмет на съдебната карта.

Благодаря ви за вниманието и се извинявам за дългото изложение.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви!

Уважаеми колеги, уважението към нашите гости изискваше да им се даде думата на тях първи, за да могат да изложат своите становища, позиции, да зададат въпроси. Затова и започнахме с тяхното изложение. До този момент са се изказали г-жа Янева, г-н Дечев, г-жа Гигова, г-жа Лулчева, както г-жа Димитрова. От присъстващите не са се изказали г-жа Негенцова, г-н Демерджиев,

Мария Попова (Мария Попова мисля, че не я виждам на екрана). Защото ние можем да продължим да разговаряме и в това заседание, и в следващото, да си чуваме гласовете и да се изказваме, но мисля, че уважението към нашите гости изисква първо да чуем все пак тяхното становище, позиции и въпроси, които задават.

По отношение на това - за отговорите, г-н Шекерджиев и г-жа Димитрова винаги могат да вземат думата, за да отговорят на многото поставени въпроси, стига да искат. Всеки член на Висшия съдебен съвет все пак, ако има въпроси, също би могъл да поставя тези въпроси, да прави изказвания, и мисля, че не е необходимо да правим някакъв лимит на времето, както между впрочем при изказването на г-жа Керелска, защото смятам, че въпросите, които поставят, са важни. Но по-важното е нашите гости да дадат своя поглед отвън, който е от значение при взимането на нашите решения. Ето защо пак ще ги призова. Видях, че г-н Демерджиев иска думата и ще си позволя да му я дам. Ще помоля колегите да изчакат, след това ще дам думата и на тях. Благодаря ви!

Господин Демерджиев, заповядайте!

ИВАН ДЕМЕРДЖИЕВ: Господин Председателстващ, колеги, аз изслушах голяма част от дискусиата и реших да взема думата. Ползвам повод и от призива на г-жа Керелска да се бърза и да се вземе решение. Нашият призив е точно обратен - да се преценят внимателно всички релевантни обстоятелства и тогава да се върви към решение, в никакъв случай да не се прибързва и да не се предрешава този въпрос по изменението или по приемане на нова съдебна карта, преди да се изслушат всички мнения и позиции на засегнатите страни, а мислим, че най-засегнатата страна тук са българските граждани и всички други професионални общности. Всъщност техните проблеми са рефлекс от проблемите, които могат

да се създадат на гражданите с един или друг подход при извършване на реформата.

На първо място, както знаете, вчера Министерството на правосъдието организира една дискусия, която мисля, че беше доста ползотворна и доста мнения се чуха. Ние поехме и ангажимент (и ще го спазим) да обобщим тези мнения и да излезем с позиция, която естествено ще доведем до знанието и ще представим на вниманието на Висшия съдебен съвет. Също така ще ви предоставим и стенографския протокол от проведените разисквания. Мислим, че тези документи и тези позиции ще бъдат при всички случаи от полза при решаване на проблемите, които бяха поставени, доколкото те в никакъв случай не са проблеми единствено на общността на българските съдии - при цялото ми уважение към тази общност - а те са проблеми, пак казвам, в крайна сметка на гражданите, особено на тези, които ще бъдат засегнати от предлаганите изменения.

Още една резерва тук искам да изразя. Направихме проверка в Министерството на правосъдието и не установихме този вариант, този модел, който се предлага, да е обсъждан, да е съгласуван с министъра на правосъдието, а мисля, че съгласно правомощията, които му дава нормата на чл. 30, ал. 1, т. 7 от Закона за съдебната власт, предполага едно такова съгласуване, включително на по-ранен етап, защото мисля, че правилният подход е обратният - дебатът да започне достатъчно рано, за да има време да се чуят мненията и да се отчетат всички аргументи, а не да се води в края на една процедура. И тук всъщност основният проблем, който ние намираме, е, че според нас трябва да се дебатира по критериите за изработване на новата съдебна карта. Виждаме критериите, които са ползвани от авторите на този модел. Те са значими, но в никакъв случай не са най-значимите принципи и критерии, които трябва да

водят изработването на новата съдебна карта. Според нас основна цел на този процес трябва да бъде повишаване качеството на правораздаването и условията за защита на правата на българските граждани. Към това вече като средство може да се работи по въпроса с натовареността, естествено, и въпросът с кариерното развитие на магистратите, но те не могат да бъдат водещи и самоцел, а по-скоро средство, което да доведе до постигането на тези основни цели, според нас.

Освен това не мислим, че предложеният Модел 4 може да разреши дори и тези проблеми. Тук ще бъде кратък, понеже цялостното изложение вие така или иначе ще го получите от нас и много по-задълбочено изследване и становище по въпросите, но пак казвам в аванс, нашата позиция е, че ролята на районния съд като първоинстанционен съд трябва да се запази. Напротив, те не бива да се закриват, тези съдилища, освен там, където това безусловно е необходимо и няма предпоставки, но по наше мнение на първо четене това би трябвало да засегне не повече от 50 районни съдилища в страната, без да претендираме за изчерпателност към този момент на това си становище и абсолютна обосновааност. Също така трябва да се инвестира в развитието на магистратите, които ще бъдат в районните съдилища и които ще утвърждават авторитета на районните съдилища по места, т.е. да се помисли за създаване на условия, които да мотивират тези магистрати да останат в районните съдилища и по този начин да допринесат за поддържане на една по-благоприятна демографска обстановка в съответния район. Вече колегите подробно взеха отношение по този въпрос. Няма да повтарям аргументите, но те при всички случаи са значими и следва да бъдат отчетени. С промяната в родовата подсъдност безусловно ще се промени местната подсъдност и всъщност тя ще бъде големият

проблем, който ще наруши достъпа до правосъдие на българските граждани, защото те ще бъдат принудени вече да ползват един първоинстанционен съд много по-далеч от обичайното място, където се е намирал той и където са получавали правораздаване. Това намирам за проблем. И на второ място, мисля, че един такъв подход ще пренесе проблемите на районните съдилища върху окръжните, а проблемите на окръжните съдилища - върху апелативните, без да ги реши по никакъв начин.

Същото е за кариерното израстване на магистратите. Всъщност трябва да се преразгледа може би подходът, дали най-правилният е този тип конкурси, които в момента се провеждат, но в никакъв случай Модел 4 няма да разреши съществуващите проблеми. Напротив, според мен ще ги задълбочи. Коментирали сме тук в министерството този въпрос и категорично сме на мнение, че трябва да се търси промяна в модела, промяна в начина на кариерно израстване и може би да се излезе от омагьосания кръг на тези конкурси, защото ако отново пък се проведат много конкурси и голяма част от съдиите от районните съдилища отидат автоматично в окръжния, по силата на тези конкурси, това ще създаде проблем, а освен това няма да е автоматично и ще възникне въпросът как са подбрани тези магистрати и как точно те са попълнили състава на съответния било окръжен, било апелативен съд. Трябва да има разрешение на тези въпроси и трябва да има добро обяснение на тези въпроси, когато се представя крайният модел на гражданите. И в крайна сметка ние апелираме да се обсъдят внимателно тези проблеми и да се стигне до предложение, което да изхожда от възможно по-широк кръг хора, които имат отношение към тези процеси. Мисля, че в голяма степен се опитахме да поканим такива вчера на дискусиата, но естествено вие може да разширите този кръг,

може да се проведат подобен тип дискусии по места, по-задълбочени. Знам, че са водени веднъж, но в по-тесен кръг. И в крайна сметка, когато имаме действащо Народно събрание и избрано правителство, да се опитаме този модел, до който достигнем като единомислие в правната общност, да го предложим. Становището на министъра на правосъдието е, че е най-правилно бъдещите законопроекти, които касаят предлаганите изменения, да бъдат предложени от Министерския съвет, избран съответно, след като има ситуирано Народно събрание.

Така че ви моля да отчетете тези въпроси, по които вземем някакво становище, и когато вземете решение дали да се действа сега или по-късно, дали безусловно да се приеме и развие този модел или да се дебатира по него - ние сме на втората позиция, - да съобразите изложеното вече.

Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря, г-н Демерджиев!

Госпожо Негенцова, заповядайте!

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА: Само няколко думи ще кажа.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Извинявайте, госпожо Негенцова. Искан реплика по повод казаното от господин Демерджиев. Нали може? Само едно изречение.

ЛОЗАН ПАНОВ: Щом имате само едно изречение - заповядайте.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Господин Демерджиев, не сте ме разбрали правилно може би, за което много съжалявам. Аз казах, че е крайно време ние да вземем решение Модел 4 ли ще развиваме оттук нататък или в крайна сметка да спрем с него и да тръгнем да развиваме някой от другите предложени Модел. Ние, ако продължим да развиваме Модел 4 - това, за което говорят всички,

включително и Вие, тоест начинът, по който се подхожда към промяната на родовата подсъдност, този въпрос ще продължава да стои, тъй като в основата на Модел 4 е именно промяната на родовата подсъдност, а доколкото разбрах и от Вашето изказване, и от изказването на всички участници и във вчерашната, и в днешната дискусия, този подход за реформа на съдебната карта се отрича. Никой не го поддържа и затова ние действително трябва да вземем решение какво ще правим оттук нататък. Все пак, нали трябва да съобразяваме и времето, с което разполагаме. Единствено това съм казала. Благодаря Ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Господин Демерджиев, може би Вие искате реплика също?

ИВАН ДЕМЕРДЖИЕВ: Господин Председателстващ, само една реплика. Наистина не съм я разбрал госпожа Керелска. Всъщност ние, пак казвам, като становище смятаме, че трябва да се разгледат и зложат правилните критерии и дали, и колко дали те отговарят в най-голяма степен на тях, да се прецени след това. Първо, да се изяснят критериите, които се търсят, целите, които се преследват и тогава от съществуващите модели да се прецени някой от тях отговаря ли на тези цели и критерии, и какво е нужно да се доработи или промени в него, без по никакъв начин да омаловажавам свършената работа. Тя може да бъде добра основа за бъдещото развитие и вземане на правилно решение по темата. Благодаря Ви.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: И аз благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Негенцова, заповядайте.

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА: Благодаря Ви.

Първо, искам да изкажа радостта си, че днес обсъждаме този модел, защото адвокатурата доста отдавна изрази своето

становище. Тя е принципно съгласна с идеята за реформа на съдебната карта, но считаме, че такава реформа по този начин не би могла да бъде извършена, още повече в един проект, по който се работи, макар и по Програма „Добро управление“, така че тази дискуссия аз я считам като начало за по-нататъшна работа, а не като някакъв край, защото има много, по което да се работи. Колегите Шекерджиев и Димитрова са направили, както и целият Висш съдебен съвет са направили достатъчно много с проучванията, но все пак мисля, че трябва да се погледне не само от позицията на съда, би трябвало да се погледне и от позицията и на другите участници в процеса, най-вече на гражданите, които са пряко заинтересовани при разглеждане на съдебната карта.

Няма да повтарям всичко, което беше казано досега. И колегата Гигова, и колегата Лулчева казаха основните неща, които е необходимо да бъдат обсъдени оттук нататък и се надявам, че в следващите обсъждания адвокатурата ще бъде поканена и като активен участник, даже не бих я нарекла и като коректив, но като един партньор, с който е необходимо да се работи и като представител на интересите на гражданите. Благодаря Ви още веднъж.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря, госпожо Негенцова.

Изказвания - госпожа Дишева, господин Мавров, господин Дечев.

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА: Господин Председателстващ, извинете. Налага ми се да напусна, имам друга среща, да ме извините. Благодаря още веднъж, че бяхме заедно.

ЛОЗАН ПАНОВ: Разбира се, не се притеснявайте. Благодаря за участието.

Госпожа Дишева, господин Мавров, господин Дечев, госпожа Пашкунова. Заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Благодаря.

Това, което исках да кажа закъсна във времето, поради изказването на госпожа Керелска и последвалите изказвания, но все пак ще го кажа, защото това, което беше казано и което провокира моята реакция в случая остана да виси в пространството, а то беше изказването на господин Магдалинчев по отношение на начина, по който са формирани административните съдилища през 2006-2007 г. и какъв е бил резултатът от това.

Ще Ви припомня - господин Магдалинчев каза, че в резултат на назначаването на много външни съдии, външни лица като съдии в рамките на тези конкурси, това е довело до изключително подобряване на работата на административните съдилища по административни дела.

Ще си позволя да не се съглася, при това правя това изявление от качеството ми на съдия, който е бил както първоинстанционен административен съдия в окръжния съд, така и доста дълго време съдия във Върховния административен съд, за разлика от господин Магдалинчев, който ми се струва, че никога не е бил съдия в окръжен съд по административни дела.

Позволявам си това изказване, което да изглежда малко настрана от темата, която обсъждаме, но не съвсем и накрая ще поясня защо, тъй като с това изказване, по мое виждане, се обиди професионалната чест, достойнството и се пренебрегнаха уменията на една значителна част съдии, които бяха съдии, разглеждащи административни дела към влизане в сила на Административнопроцесуалния кодекс. Това беше към 2006 г.

Господин Магдалинчев, тези съдии не участваха в конкурса за окръжни съдии. Познавам и съм разговаряла с десетки от тях, не защото не искаха да гледат административни дела, а защото се почувстваха твърде унижени от тогавашното законодателно решение да трябва да се явят на конкурс за административни съдии, след като години наред някои от тях - десет и повече години са гледали административни дела в съответните административни отделения на окръжните съдилища.

И не е вярно, че единствената причина за подобряване работата по административното правораздаване е било вливането в системата на външни лица. Всъщност основната причина е това, че беше приет Административнопроцесуалният кодекс с едни ясни и разписани правила, ясно разграничаващи съдопроизводството по административни дела от това по граждански и наказателни дела, и значителното увеличаване на броя на административните съдии спрямо съдиите, които до този момент гледаха административни дела.

Ще Ви дам пример с Варненския окръжен съд, защото там съм била съдия - 11 души в окръжния съд, административното отделение разглеждаха административни дела, до края на 2004 г., когато бях там съдия, но числото на съдиите, които гледаха административни дела и към влизане в сила на Административнопроцесуалния кодекс или може би с един-двама души повече. Когато беше въведен АПК и се конституираха административните съдилища, щатната бройка за Административния съд във Варна мисля, че беше 34 души. Сега тя е намалена, но тогава бяха 34 души, тоест три пъти повече съдии се предвидиха да гледат същите тези дела. Няма как това да не доведе до ускоряване на правораздаването.

Позволих си това пространно изказване, за да защита, повтарям, професионалната чест и достойнство на онези съдии, които гледаха преди 2007 г. административни дела и останаха по волята на законодателя по една причина, или по волята на законодателното разрешение останаха да продължат да правораздават в окръжните съдилища.

И още нещо, по-бързо е правораздаването по административни дела, освен вероятно поради по-добрата организация на работата в тези съдилища, но и поради едно много съществено обстоятелство. Преди да влязат тези дела в съда, изразявам се образно, тези дела са минали едно дълго и сериозно регламентирано административно производство, в което, ако това производство е протекло по всички правила на процеса, би трябвало да са събрани всички допустими, относими и необходими доказателства. В много голяма част от случаите е предвидена възможност за административно обжалване и още нещо - в голяма част от случаите, пък то е задължително, когато другата страна, засегнатите лица са имали възможност да развият своите оплаквания и да представят допълнителни доказателства, тоест когато това дело влезе в съда, то вече е минало една или две фази, нещо, което в гражданското съдопроизводство започва с предявяването на исковата молба.

Аз съм убедена, че Вие ги знаете тези неща, но някак си представихте нещата по различен начин.

И още едно изречение по отношение на външния конкурс. Не е вярно това, че се обявиха равни бройки за външния конкурс и за вътрешния конкурс. Обявява се конкурс за налични бройки. Наличните бройки към момента на обявяване на конкурса не бяха 62 - 62 бяха предвижданията за тези места, които ще се освободят и

които ще бъдат заети евентуално по реда на чл. 193, ал. 6, така че процентното съотношение, аз не си спомням какво беше, но със сигурност беше над 50%, беше направено спрямо бройката за местата, които бяха свободни към онзи момент.

Никога, с изключение на онова първоначално назначаване на административни съдии през 2006 г., никога не е откриван конкурс, в който външните назначения да са били повече, отколкото назначенията вътре в съдебната система. Аргумент за това колко са компетентни районните съдии да станат административни съдии, е фактът, че по-голямата част от командированите съдии, не знам, може и да са всички, са съдии от районните съдилища, командированите съдии в административните съдилища имам предвид.

И ще си позволя една-две реплики по това как да продължи нашето заседание и какво да направим. Вижте, колеги, каква е точката, как е озаглавена точката в дневния ред: провеждане на обсъждане по повдигнати теми във връзка с доклада по Модел 4. Ние ограничихме срока, ограничихме лицата, които да участват в днешното обсъждане, нека да се върнем към темата. Имаме гости, имаме лица, които са задали въпроси и, между другото, въпросите, които са зададени не само от лицата, които присъстват на нашето заседание.

Моето виждане по начало, преди да започнем това заседание и преди то да се превърне в някакви разговори между един член на Съвета и останалите присъстващи лица на заседанието извън Съдийската колегия беше, че следва координаторите да отговорят на повдигнатите въпроси, така е озаглавена нашата точка, но не е късно да се върнем към този дебат. Освен това, ние на миналото заседание останах с

впечатлението, или поне такова беше анонсирано в края на заседанието, че днес ще обсъждаме и предложените изменения в процесуалните закони, които представляват, между другото, резултат от изпълнението на Дейност 1.8, ако не бъркам, по проекта, тоест тези изменения ние днес ли ги обсъждаме текст по текст или ще ги обсъждаме на друго заседание? Това е също въпрос, който трябва да изясним. Благодаря.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Право на реплика, господин Панов, ако разрешите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Стига да е кратка, господин Магдалинчев.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Кратка е.

ЛОЗАН ПАНОВ: Имаме гости и е редно да изслушаме тях. Има поставени въпроси, на които те очакват отговорите. Нека отново да не става дебат...

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Колега Дишева, само ще Ви припомня, че действително повече от 90%, които се явиха на конкурс за административни съдии в 2006 г. бяха външни лица, спор няма никакъв, нали така? Знам защо не се явиха колегите. Аз го знам добре. Знам защо не се явиха колегите и сте права тук, защото имаше конкурс. Но факт ли е, че след като влязоха тези хора, административното правосъдие, и не само заради АПК, АПК беше проходящ в онзи момент, до тогава имаше Закон за административното производство, който беше отменен с АПК, и след това административното правосъдие тръгна много бързо напред и с много различно качество и бързина. И продължава това от тогава досега. Това е съвсем обективен факт и Вие го знаете много. Няма да влизаме в излишна полемика, но аз затова го казвам, че благодарение, без да отричам труда на другите колеги,

но казвам, че като влязоха тези колеги след проведения конкурс действително административното правораздаване тръгна с други темпове напред. И Вие го знаете добре. Толкова, повече няма да говоря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Господин Мавров поиска думата, господин Дечев, госпожа Пашкунова, госпожа Гигова. Заповядайте!

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Колеги, трябва да припомня на нашите гости, защото Вие знаете, в началото имаше идея да се направи агенция по заповедно производство със съдии по заповедно производство. Тогава наши колеги казаха, че това не може да стане, Европа не го позволява. Не знам дали е така, може би колегата Янева ще каже, но аз имам спомени от фирмено отделение на Софийски градски съд, което наистина беше залято с много заявления, само че там стажантите пишеха решенията. Голяма част от тях се пишеха и от адвокатите и съдиите само ги проверяваха и подписваха.

Не знам как е в момента заповедното производство, но ние сякаш не знаем истинската картина на същинските дела, броя на същинските дела. Може би трябва да се замислим над тази тема.

На следващо място, колега Дечев, подкрепям Ви изцяло за идеята. Тази идея беше реализирана отдавна. Моите спомени са, когато бях в градски съд, тогава се събираше наказателно отделение, аз правех една елементарна табличка кой има най-много стаж, защото това се целеше, кой има най-много отменени дела, най-много изменени дела, и една негласна таблица - може ли да работим състав, защото Вие сигурно сте натрупали много опит, колеги, които работят добре сами, после в състава става трудно.

Аз изцяло ще Ви подкрепя. Мисля, че конституционното решение не пречи изобщо, защото след като се вземеше решение от наказателно отделение, аз предлагам на председателя на съда, той предлагаше на Висшия съдебен съвет и ако нямаше други пречки, колегата веднага беше назначаван и започваше работа без да се провеждат тези дълги конкурси, с години, така че имате моята подкрепа изцяло.

Ще кажа нещо и по отношение на видеоконференциите и публичността на съдебното заседание. Да, видеоконференцията трябва да се използва много внимателно. Това е достижение обаче, което ние сме длъжни да използваме. Аз съм съгласен с колегата Дечев, че по отношение на мерките за отклонение наистина е малко опасно, защото професионалният поглед на един наказателен съдия, виждайки пред себе си човека, който следва да бъде задържан или да му се измени мярката за неотклонение, професионалният поглед му говори много. Разбира се, водеща роля имат доказателствата по делото, но ще Ви напомня двамата докарани украинци по отношение на делото Луканов. Наистина, те изглеждаха по начин, който може да предположи, че може да са те. Знаем какво стана по делото по-нататък, като наказателни съдии. Но, моят поглед ми каза, че те наистина са някакви професионалисти и то беше така, защото те бяха служили в специални части.

Госпожа Лулчева си тръгна. Изцяло съм съгласен и по отношение на това, което каза за специализацията. Специализацията е не само да специализираме в една материя. Специализацията е да имаме поглед и върху другите материи и колегата Дечев ще ме подкрепи, защото в наказателното дело много често се преплитат гражданско-правни елементи, търговско-

правни елементи. Ние сега ползваме опита от съответно гражданска и търговска колегия на Върховния съд, но е хубаво все пак в началото на нашата кариера да имаме много по-широк поглед върху нещата.

И си спомням, че аз започнах и тогава наистина гледахме всякакви дела, бяхме и съдии изпълнители, и нотариуси, замествахме нотариуси. Може да трябва да мислим и в тази посока.

След това ние говорим по някакъв начин да се облекчат съдилищата. Ами, конституционното решение по отношение на форма, обем и съдържание на мотивите, Конституционният съд каза, че ние, и практиката може да каже в какъв случай, в какъв обем може да са те, под каква форма, с какво съдържание. И много наши дела, говоря за наказателната материя, например, АХ-тата могат да минат под една бланкова форма. Това съм го виждал в Испания, но тук сякаш не можахме да го направим.

И накрая, аз не съм виждал финансова обосновка по Модел 4. Гласувал съм против него, както и да е. Аз не мога да критикувам колегите, това са техни идеи, въпросът е дали ще с възприемат от нас, от политиците, от обществото. Само мога да Ви кажа, че никой не ме е избрал. Напротив, говорих, че няма да гласувам за закриването на нито един съд и мисля да издържа на обещанието си.

Това е, колеги. Трябва да мислим за тези въпроси и да ги решаваме един по един, а не да се критикуваме защо някой не е направил нищо досега. Благодаря Ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Преди да дам думата на...

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Господин Панов, имам процедурно предложение и то от доста време.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, давам Ви думата.

Господин Магдалинчев, поеме само за момент председателството, тъй като господин Чолаков го няма. Само за малко излизам и се връщам.

Госпожо Пашкунова, заповядайте.

(Лозан Панов излиза от залата)

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Колеги, аз искам да Ви помоля да се върнем към обсъждане на доклада по Модел 4. Въведоха се много и различни теми, не че са маловажни, но в крайна сметка ние сме поканили колегите от Съвета за партньорство, от Висшия адвокатски съвет, за да вземат отношение по Модел 4 и по последните промени в Модел 4, тъй като ние вече модела сме го обсъждали многократно на Съдийска колегия - и в заседания на колегията, и в заседания на Пленума, така че много Ви моля, колеги, нека да се концентрираме върху точка първа от дневния ред. Изместихме фокуса на дискусиата.

Нека колегите, които са наши гости, изразиха свои становища, зададоха въпроси, съответно дадоха идейни предложения, ако искат колегите координатори да отговорят на зададените въпроси, има такива и в писмен вид, зададоха се и устни въпроси, но нека да се концентрираме върху предмета на дискусиата.

Разбира се, после си запазвам правото да взема също отношение, като пак повтарям - да се съсредоточим върху промените в модела, дали той внася сериозни моменти, които са основание за размисли и за промяна на нашето вече решение, защото ние сме взели такова решение, и по този повод ние да вземем отношение.

Иначе, колеги, тук стана една говорилня. Всеки си въведе тема, по която се изказа и не виждам по какъв начин сме полезни и на гостите, които сме поканили, и, разбира се, на координаторите, които са работили по този проект. Процедурното ми предложение - ако гостите имат допълнителни въпроси, предложения или становища, които не са споделени, ще ги уважим, ще ги изслушаме, след което ние ще вземем отношение по новите моменти в доклада по Модел 4. Благодаря Ви.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Благодаря, колега Пашкунова.
(Лозан Панов влиза в залата)

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Господин Панов, заповядайте.

ЛОЗАН ПАНОВ: От нашите гости останаха само трима. Господин Дечев искаше думата, както и госпожа Гигова. Заповядайте!

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Благодаря Ви.

Искам да благодаря на съдия Магдалинчев, Чолаков и Дишева за това, че отговориха на въпроса ми. Държа много да не бъде погрешно разбран.

Аз не се заяждам с административните съдии, пожелавам им и за в бъдеще все така да са напред в показателите спрямо другите колеги от Европейския съюз, но наистина, честно Ви казвам, аз имам едно усещане от известно време сякаш колегите административни съдии не са част от нас. Ние тук врим и кипим с някакви проблеми, а те като че ли някак си все едно не ги засягат тези наши проблеми, които са много сериозни, а в крайна сметка Ви тримата, които Ви споменах, също участвате в гласуването на решения, които засягат и нас, нали?

Затова и пожелах да задам този въпрос и защото наистина имам едно такова усещане от това, което съм чел досега за Модел 4, че сякаш изначално хората, които са работили по Модел 4 изначално са решили, че остават извън прожектора на внимание административните съдилища без да ми става ясно на мен защо. Защото аз също много добре си спомням, когато бяха организирани първоинстанционните административни съдилища, че първоначалната идея беше за осем или девет. И едва впоследствие те станаха 28 или 20.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Така е, да.

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Но, аз Ви благодаря за отговорите и просто само да напомня, че имах втори въпрос и въпросът беше: правено ли е финансово изчисление, бюджетно изчисление въвеждането на Модел 4 ще намали ли разходите в съдебната система, същите ли ще останат или тези разходи ще се увеличат?

И завършвам, кратък ще бъда, ясно е, че въпросът за съдебната карта е горещ картоф. Ясно е това и според мен, категорично съм убеден, че ние сами - съдебната власт, не може да го реши. Той може да се реши единствено във взаимодействие с другите две власти - законодателна и изпълнителна. Благодаря Ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря.

Госпожо Гигова, заповядайте.

ВАНЯ ГИГОВА: Колеги, аз, понеже разговорът стана много вътрешноведомствен, образно казано, и не мисля, че е редно адвокатурата да участва в него, интересно ми е, но искам да прекратя участието си и искам преди това да Ви кажа няколко неща.

Първо, ние не сме Ви врагове. Напротив, ние сме Ви съмишленици и с каквото можем с всичко ще Ви помогнем. Не може в рамките на днешния дебат, аз съм си направила подробни

бележки по цялата концепция с листчета, с въпроси и така нататък, не може в рамките на настоящия дебат да очаквате да гледаме текст по текст експертно. Не че не мога да го направя, мога веднага да го започна.

Моето предложение към Вас е друго. Какво решение ще вземете днес и дали днес трябва да го вземете по Модел 4 е нещо, което е изцяло във Вашата компетентност. Аз Ви призовавам за сътрудничество на експертно ниво. Изолирате ни от този процес, защото явно решихте, че адвокатурата не Ви трябва, но, според мен, адвокатурата Ви трябва най-малкото като коректив на това, което предлагате и един друг поглед върху нещата.

Предлагам Ви да се създаде на експертно ниво група между представители, които работят по проекта или както Вие решите, и представители, излъчени от Висшия адвокатски съвет, за да седнат едно по едно да се обсъдят нещата. При срещата с цялата тази отрицателна реакция, аз не чух нито един, който да е „за“ закриване на съдилища, не чух нито един да е „за“ промяна на родовата подсъдност. При това положение как ще завърши този проект зависи изцяло от Вас.

Аз също участвам в множество проекти, които са обвързани със срокове, приемане и връщане на суми тогава, когато проектът не е изпълнен. Решението ще си го вземете Вие. Ние сме отворили вратата, казваме Ви, че с каквото можем ще Ви помогнем. С каквото можем да Ви съдействаме, ще го направим, но няма да се съгласим с такава радикална промяна на съдебната карта, която е свързана с грандиозно закриване на съдилища и с промяна на родовата подсъдност. Просто не го искайте от нас, ние сме изразили позиция и тази позиция няма да я променим по Модел 4, иначе сме отворени за всякакво сътрудничество.

Пак Ви казвам: ние не сме Ви врагове. Ние сме другите участници в професионалната дейност, касаеща въобще работата на съдилищата и сме отворени за всякакви разговори и коментари. Не насилвайте нещата, не вземайте прибързани решения, защото това не е добре за всички. Няма нужда да настроите цялото общество срещу Модел 4 и срещу ВСС, защото ми се вижда твърде неразумно. Дайте каквото можем да направим по един балансиран и наистина разумен начин, защото трябва да убедим и хората, че това е верния подход за дадена реформа. Не може ей така, насила да се налагат модели и това, което чух вчера от политиците е доста - нищо, че са в предизборна кампания, това едва ли е мотив да изразя такава сериозна позиция срещу закриване на съдилища и промяна на родовата подсъдност.

Аз много благодаря за тази среща. Останете и коментирайте това, което касае наистина Вас, защото то вече не е работа на адвокатурата и ние няма да Ви се месим в тези разговори и коментари. Ако имате нужда от нас - ние сме насреща, каквото можем ще направим за Вас. И то не е само за Вас, не е самоцел, то е за цялото общество. Благодаря отново.

Господин Панов, моите уважения! Колеги, моите уважения! Благодаря Ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, госпожо Гилова.

От гостите някой друг, ако иска да се изкаже. Както вече казах, останаха само двама - господин Дечев и госпожа Янева.

Госпожо Янева, заповядайте.

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: С риск да се повтори мога да кажа, че мисля - изчерпахме това, за което сте ни поканили, като още в началото, когато ми дадохте думата, представих както становището, което е постъпило при Вас в края на март и все още не е обсъдено,

така и въпросите, които сме поставили с колеги. Вижда ми се излишно да ги преповтарям, да ги препрочитам, допълнила съм ги с въпроси, които се поставиха днес, с въпроси, поставени ми от колеги. Много ще се радваме всички да чуем отговора на тях, както и да прецените необходимостта от нашето присъствие оттук нататък в заседанието.

Вие сте ни поканили, за да поставим въпроси и да изразим становище. Становище е изразено от съдии, не малък брой, въпроси са поставени също от немалко колеги. Единствено няколко неща допълних и, разбира се, бих искала да чуя отговор на въпроса с административните съдилища и Специализирания наказателен съд, който е поставен от колегите във въпросника, който е и на сайта и допълнително това, което попитах, но не чух отговор: защо считате, че наличието на отделен брой административни съдилища някак ги изважда от системата. Не ги изважда, напротив. Вероятно Модел 4 ще засегне и тях. Би трябвало отнякъде да се захранват тези административни съдилища.

Друго, което може би е мой пропуск, не ми стана ясно - ще има ли външни назначения по Модел 4? Ако няма да има, то значи всеки един съд... И външни назначения, извън младшото съдийство или извън районния съд. Тогава всички съдилища в Република България ще се захранват от тези районни съдилища, на които пък делата се изземат. На това искам да акцентирам. Разбира се, въпросите са поставени, от името на колегите ми ги поддържам. Ще се радваме, ще бъдем благодарни да чуем отговори.

Пак казвам, ако прецените, че присъствието ни повече не е необходимо, пожелавам „Приятен ден!“.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря, госпожо Янева.

Господин Шекерджиев, заповядайте.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Благодаря Ви. Не взехме думата досега, защото спазвахме регламент, който може би беше от вчерашната среща. Тя много напомняше днешната. Така че може би е дошло време вече да отговорим на въпросите, които са поставени и дано нещо не пропуснем. Надявам се да ни припомните.

Ще започна от въпросите, които са поставени писмено от група съдии от Софийския районен, градския и Върховния касационен съд. Надявам се, че Вие сте запознати с тези въпроси и затова само ще казвам номера и ще давам отговора, тъй като няма нужда да ги чета. Повечето от тях са обемни.

По първия въпрос: колко ще бъде общата численост на съдиите - пише ясно в доклада ми. Там не само пише колко ще бъде общата численост на съдиите, но колко ще бъде общата численост на съдиите във всеки един съд в страната.

Като цяло Модел 4 не предвижда повишаване на общия брой съдии. И тук ще разширя въпроса с това, което съдия Янева запита току-що: дали ще има днешни назначения? Въпросът за назначенията категорично не е свързан с промяната на съдебната карта. Това не е било и наша цел, нито задача, но на мен ми се струва, тъй като сме го обсъждали, макар и в работна група, макар и не във връзка с модел 4, на мен ми се струва, че не можем, а и не бива да направим така, щото да няма външни назначения. Ето защо краткият ми отговор е: да, смятам, че следва да има външни назначения. Как следва да бъдат правени? Разбира се, че чрез конкурс. Какъв да бъде конкурсът? Уважаемите законодатели ще решат. Ние можем само да предложим.

Като цяло броят на съдиите не следва да бъде увеличаван. Защо? Защото ние винаги сме твърдели, че броят на

съдиите е достатъчен, от една страна. От друга страна, ние имаме достатъчен брой подготвени съдии, които могат да свършат цялата налична работа в съдилищата.

По отношение на Въпрос 2 - това е въпрос, свързан с начин на попълване на административните съдилища. Много Ви моля да имате предвид, че проектът, по който работим, има за задача, това е предметът, това е задачата, да бъде изработен проект за съдебна карта, относим към районни, окръжни и апелативни съдилища. Става дума само за апелативни съдилища, ето защо, ако искате да даваме отговори на въпроси по отношение на административните съдилища, специализираните съдилища, военните съдилища, то със сигурност този отговор няма как да е свързан с Модел 4. Имам отговор. Мисля, че и доста неща се казаха, но, така или иначе, това не е Модел 4 и то не е Модел 4, защото е извън неговия предмет.

Въпрос 3 е свързан с възнагражденията. Повярвайте ми, възнагражденията също не са нещо, което ние сме обсъждали в Модел 4. Той е обсъждан в други форуми, ако не се лъжа, има работна група, не участвам в нея, но няма как да дадем отговор за възнагражденията по доклад, който е свърза със съдебна карта.

Конкурсите - т. 4. Да, виждам го - съдия Дечев. Скъпи колеги, ние с госпожа Димитрова ще си признаем, че това, което написахме в доклада за конкурсите го заехме като идея от Съюза на съдиите. Аз твърдя, че не само няма голяма, но няма никаква разлика между това, което Съюза на съдиите е предложил и това, което ние сме включили в доклада. Ето защо ние изцяло считаме, че сегашният начин за уреждане на конкурсите е изначало мъртвороден. И това не го казвам сега, това съм го казвал още преди да бъде прието, когато бях член на работна група, и казах, че

това няма да проработи. То, разбира се, не проработи, ето защо ние имаме нужда от радикална реформа на конкурсите.

Това, което ние предлагаме, е това, което предлага и Съюзът на съдиите, и това вече го казвам от около шест месеца. Това е по въпроса за конкурсите. Ако искате да говорим за конкурси мисля, че поне до 19,00 ч. вечерта мога да го направя.

Въпрос 5 е свързан с Въпрос 4. Той също се отнася за конкурсите, само че за административните и Специализирания наказателен съд, повярвайте ми, не считам че за административните съдилища и Специализирания наказателен съд трябва да има различен ред за повишаване от този за общите съдилища, тъй като те са част от съдебната система.

Въпрос 6 - доколко СРС е най-натоварения съд в страната, СГС е най-натоварения окръжен съд в страната, как ще реши проблемите на тези две съдилища? По прост начин, а именно чрез въвеждане на норма за натовареност. „Нормата за натовареност“ ще бъде в национален мащаб, ще се отнася до съдии, които работят в един и същи съд по ниво и това ще даде възможност съдиите в Софийски районен съд да работят със сходен брой дела със съдиите, например, в Районен съд-Търговище. Към настоящия момент това не е налично. Разликата е фрапираща. Считаме, че нормата за натовареност може и следва да реши този въпрос. Абсолютно същото се отнася и за Софийски градски съд. Каква е идеята? Там, където има повече дела, да има повече съдии.

Точка 7 е свързана с това как и дали ще има сериозен кадрови дефицит в Софийски районен съд при реализация на модела. Същото е очевидно и за Софийски градски съд.

Не, не считаме, че ще има сериозен кадрови дефицит специално в софийските съдилища по една много проста причина - имаме огромен брой съдии от страната, които желаят да правораздават в Софийски районен съд, да не говорим, че 80% от всички младши съдии, приети като такива, без значение дали в Хасково, Бургас, Търговище, Силистра, да не изброявам още, ние всяка година получаваме от тях заявление - 80% от тези млади колеги искат да правораздават в София. Някои успяват, но това е друг разговор. Не, не е вярно, че ще имаме кадрови дефицит в Софийски районен съд и Софийски градски съд. Ние в тези съдилища кадрови дефицит нямаме отдавна. Ние имаме кадрови дефицит в Дряново, в Тетевен, Златоград, Мадан, Берковица, Средец, Малко Търново и да не ги изброявам нататък. Това е по Въпрос 7.

Извинявайте, но когато става дума за гражданските дела, ще дам думата, не аз, разбира се, но ще предложа колегата Димитрова да отговори, но може би да продължа с тези, на които аз знам отговора.

По Въпрос 11 - той е свързан с непостоянния състав на районните съдилища. Ще си позволя да разширя отговора по този въпрос и то не за друго, а защото с изключителен интерес слушах, между другото, изключителни поздравления за адвокат Гилова, която зададе наистина въпроси, които показваха, че тя е запозната с това, което ние предлагаме. По същия начин да поздравя адвокат Лулчева. Тя също постави някои въпроси, които ми направи впечатление, са свързани с непостоянните състави. Ще се опитам да ги обясня и ще използвам отговора по Точка 11, за да го сторя.

Непостоянните състави, колеги, се налагат, тъй като структурата на делата, които се разглеждат в районните съдилища,

е променена. Какво имам предвид? Имам предвид, че детайлното изследване на тези дела, които се разглеждат и които са се разглеждали в районните съдилища е посочено следното: на практика за последните 20 години се стеснява не само материята, но и видовете дела в рамките на една материя, които се разглеждат в районните съдилища. Имаме все по-малко дела от общ характер и все по-голяма част от тях са по един или два текста.

Например, над 50% от всичките дела, които се гледат в районните съдилища са такива по чл. 343 „б" и „в". За тези, които не са наказателни съдии, това са дела, които са много разпространени, свързани с управление на автомобил след употреба на алкохол или наркотично вещество. Все по-малко са другите видове дела от общ характер, които се разглеждат.

По същия начин законодателят от 2009 г. систематично прехвърля все повече текстове от Наказателния кодекс, като променя родовата подсъдност и те започват да се гледат от окръжен съд като първа инстанция. Какво се получава?

На практика в областта на наказателното право се получава така, щото най-големият брой дела са дела от административен характер. Те са близо 60% от всички дела, които гледат наказателните съдии в страната на ниво „Районен съд", все по-малко са делата от общ характер и все по-малко и почти изчезват делата от частен характер. Какво се получава?

Получава се, че основната работа на районния съдия в наказателното отделение е да гледа като че ли АХ-ета. Те са и най-големият брой съдебни актове, които той постановява. Ще отворя една скоба. Към настоящия момент това, което ние установихме и това са просто цифри, е, че от осем дела от общ характер, средното за страната е шест от тях да приключат със споразумение. Тук

въобще не слагам останалите диференцирани процедури, но споразумението изключва конвенционалния наказателен процес. На практика основното усилие на районния съдия, който се занимава с наказателно право е насочено към това да решава дела от административно-наказателен характер.

Сходна е ситуацията и в колегиите, които разглеждат граждански дела, тези, които са специализирани в гражданската материя. Там процентът на заповедните производства отдавна е надхвърлил 60, в някои съдилища той е и над 70. На практика какво се получава?

Ние държим голям брой съдии на ниво „Районен съд“, например от щатовете за наказателни съдии в Софийски районен съд не знам колко са заети, но щатовете са 60, ако не се лъжа. Ако приемем, че същинската работа на наказателния съдия намалява, говоря за делата от общ характер, делата от частен характер, делата, които са свързани с наказателно-частни дела за сметка на административно-наказателните дела, то тогава ние държим необосновано висок брой районни съдии, за да гледат дела от административен характер, когато са граждански, за да гледат заповедни производства, като по този начин на практика те нямат достъп до пълната палитра дела, защото законодателят е решил те да бъдат в окръжен съд, респективно за София - в градски съд. Какво предлагаме ние?

Ние считаме, че това не е добре. Ние считаме, че ако можем да свършим класическата, истинската работа на наказателния съдия, например с 40 съдии, както предлагаме за София, то тогава ние имаме опция останалите 20 щата съдии, няма значение, това е модел, да ги качим в градски съд и това можем да го направим без да затрудним оставащите районни съдии, като

създадем непостоянни състави, които ще гледат само дела от административен характер. Ние няма да оцетим тези съдии, защото те ще имат ангажимент не повече от два пъти годишно да изгледат едно заседание от дела от административен характер. Сходна е ситуацията при заповедните производства.

Оттам насетне в цялото останало време в работната си година те ще имат достъп до пълния набор дела, които са в наказателната материя, било като съдии във въззивна инстанция на делата от първоинстанционен районен съд, било като първоинстанционни наказателни съдии в делата, които се гледат от първа инстанция от окръжен съд.

Това е идеята. Ние считаме, че е по-добре да не държим изкуствено много съдии на първото ниво от съдилищата само и единствено да гледат заповедни производства и наказателни административен характер дела. Това е идеята на непостоянните състави.

Кои ще бъдат тези, които ще правораздават в непостоянните състави? Това е въпрос на техника. Ние знаем и сме сметнали по модела, че няма да има нито един съд, който е окръжен, който да налага съдиите, които работят в техните отделения, да заседават повече от два, според мен дори няма място и където да бъдат три заседания годишно.

Скъпи колеги, нали разбирате, че ако цената да се качите в по-горния съд е да изгледате два пъти годишно по едно заседание на АХ-та или да изгледате два пъти годишно определен брой заповедни производства, на мен това ми изглежда разумно.

Как ще бъдат определени тези непостоянни състави? Ако решим, могат да ги определят по график, можем да ги теглим на жребий, можем да го направим като решение на общото събрание.

Това е технически въпрос. Опитах се да обясня каква е идеята на непостоянните състави. Считам, че по този начин ние бихме могли изцяло да подкрепим идеята на модела.

Идеята на модела, може би ще се върна малко по-назад, е следната - ние смятаме, че районните ни съдии са много. Ние считаме, че работата може да се свърши без особен проблем не от хиляда и малко щата за районни съдии, а от около 600 районни съдии. Можем да обясним защо го смятаме. Можем да обясним и защо смятаме, че трябва да бъдат качени останалите, само ще го спомена.

Ерозията на районния съд откъм специализация обхваща вече и окръжните съдилища. Има още нещо, което може би Вие не знаете. Ние вече имаме и апелативен съд, който няма достатъчна численост, за да бъдат формирани трите класически отделения. Това е причината ние да предложим да управляваме ресурса, който имаме, а ресурсът, който има една съдебна система са съдиите в нея, да бъде управляван по-добре. Това е нашата идея.

Въпрос 15 - той е свързан с това защо смятаме, че съдиите от въззивния съд могат да дадат пълна и обективна оценка на работата на кандидатите за повишаване от районния съд? Същото, което ще кажа важи и за апелативен съд, за окръжен съд.

Скъпи колеги, ние предлагаме по-сложна система за повишаване. Ние я предлагаме като алтернатива на конкурсите. Ние считаме, че във въззивния съд и то специалистите в съответното отделение, те имат изключително, много по-добър поглед върху работата на съдиите, чиито актове проверяват, отколкото би могла да има която и да е конкурсна комисия, която не познава кандидатите.

Повярвайте ми, когато бях съдия в Софийски градски съд, имах детайлен поглед върху работата на всички наказателни съдии в районния съд. Сходна беше ситуацията, когато бях в апелативния съд, ето защо ние предлагаме този начин за повишаване и вярваме, че нито един разумен съдия няма да избере кандидат по симпатия, няма да го избере по някакви критерии, различни от професионалните, защото той просто няма да иска да работи с колега, който, не искам да го употребя по този начин, но ще го кажа по друг, не е достатъчно подготвен. А това, че ние предлагаме това решение да не бъде вземане от малка на брой комисия, а да бъде направено от общото събрание, е важно, защото дори и да има един или двама съдии, които няма да действат по начин, който очертах преди малко, то във всички случаи на мен ми се струва, че болшинството от съдиите, които ще гласуват по този начин, ще дадат една доста обективна и, според мен, реална преценка за това кой следва да бъде повишен.

Тук ще си позволя да кажа нещо, което каза съдия Дечев, и то е за командированите съдии. Наистина, това беше една наистина много интересна теза, че командированите съдии не отговарят на изискванията, които дефинира чл. 6 от Конвенцията, защото не били независими. Това е една опасна теза и не за друго - не знам дали знаете, но в тази държава командированите съдии са малко над 200. Аз съм бил командирован съдия и като такъв съм бил докладчик на тълкувателно решение, по една или друга причина. Постановявал съм немалко актове, а иначе заради това колко съм бил независим - не знам, от Вас разбирам, че не съм бил, но мога само да Ви кажа, че когато като командирован съдия се яви на конкурс за повишаване във Върховния касационен съд, то аз го загубих като бях изпреварен от двама некомандировани съдии, така

че на мен ми се струва доста крайна тази теза и не бих я споделил, но аз също смятам, че командироването не е решение, но и конкурсите в сегашния вариант, а той е вариант от последния път, когато законодателната власт ни реформира, такъв е вариантът, те не само не стават, те са катастрофални, колеги! Оттук насетне ние сме длъжни, ако не друго, то поне да предложим някаква промяна на провеждането им.

Сега мога много да Ви говоря за атестации, мога много да говоря за това защо не вървят или вървят конкурсите, но, повярвайте ми, проблемът е в законодателят условно, тъй като образно казано на нас са ни дали валяк, за да се състезаваме във „Формула 1“. Колкото и да го тунинговаме, ние тихомълком опитваме да го правим, например, като върнахме помощните комисии, например, като махнахме членът на КАК, който да участва в конкурсите, защото Върховния административен съд взе да взема едни решения, с които да променя класирането, като например съкратихме срока, в който може да бъде прилагана разпоредбата на чл. 193, ал. 6 и куп едни такива неща, но ние тунинговаме валяк! Той продължава да бъде валяк и не работи! Ние нямаме никакъв шанс!

Ето защо ние предложихме това, което сме отразили в модела за конкурсите и го направихме, отново ще кажа, преписвайки, заемайки идеята на Съюза на съдиите.

И още един въпрос, на който не съм отговорил - дали ще се обезсмисли институтът на младшия съдия и на НИП. Не, категорично! Няма нито една дума в доклада, който е пред Вас, в който ние да сме поставили под съмнение съществуването на НИП или да сме поставили под съмнение института на младшия съдия. Напротив, и сега продължаваме да смятаме, че това е естественият, честният и правилният път да се започне кариерата в

районен съд. Разбира се, той не може да е единствен, защото това значи да се капсулира системата.

Сега може би на останалите въпроси, които са малко по-далеч от моята материя, да отговори госпожа Димитрова.

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Димитрова, заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Време е да почиваме, часът е 13.30 ч.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, 13.30 е, колеги.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Никой не е работоспособен вече, половината хора се изключват, включват, стоим тука едни и същи хора да правим кворуми и това се повтаря заседание след заседание.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жа Янева и г-н Дечев останаха само от нашите гости. Добре, в момента е 13.33 ч., в 14 ч. отново тук?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Извинявайте, но ние не Ви чуваме.

ЛОЗАН ПАНОВ: Извинявайте, но не чуваме. Остана само един въпрос. Не знам какво се готвите да направите? Не чухме нито предложението, нито Вашето решение.

ЛОЗАН ПАНОВ: Нищо не съм взел като решение, г-н Шекерджиев.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Да, да, просто не чухме, защото имаме проблем с техниката. Да, извинявайте.

ЛОЗАН ПАНОВ: Има предложение от г-жа Дишева и то е за почивка.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Имаме още един въпрос да отговорим, от тези които са зададени. Разбира се, няма пречка да продължим да отговаряме, но нека г-жа Димитрова да има

възможност преди почивката да отговори, ако е възможно. Това Ви моля!

ЛОЗАН ПАНОВ: Аз ще се съобразя с Вашата молба. Ако колегите нямат нищо против, давам думата на г-жа Димитрова. Заповядайте, г-жо Димитрова.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Благодаря. Аз ще бъда кратка. Мисля, че въпрос 8 остана, по отношение на вещните дела, които се предлага да станат подсъдни на окръжния съд.

Не само вещните, касае се и за облигационните, и за установителните, тъй като беше изоставено първоначалното развитие на въпроса на районен съд да останат подсъдни само по-леките от правна и фактическа сложност дела и които са по-бързо приключващи в сроковете. Сега в това развитие на нещата не стоят така. Вещните искове е предложено да станат подсъдни на окръжния по Закона за наследството като съдържащи и вещно правна материя да останат подсъдни на районния съд. Разбира се, тук отново казвам, с цялата уговорка за родовата подсъдност.

В становищата, които пристигнаха, има изключително добри предложения. Между другото много от съдиите считат, че родовата подсъдност следва да бъде преразгледана точно стъпвайки и включително и на историческия смисъл на цялото изменение, което е предхождало евентуалното бъдещо такова, което предлагаме. Така че, дали ще останат на окръжен или на районен съд, няма значение в момента. Темата е за промяна на родовата подсъдност по някои от видовете дела. Кой ще бъдат те, пак ще повторя, че е въпрос на допълнителна дискусия и обсъждане.

И кой друг въпрос? Видях, че съдия Янева показва още един, но кой е той?

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Номер 9 за анализа на застояването на дела, мисля, липсва за окръжен съд.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Да, този вид дела в окръжния съд приключват по-бързо. Освен, че приключват по-бързо, там показателят е колкото дела влязат, наистина толкова дела приключват и няма дела за разглеждане или поне са изключително малко. Това е разликата с районния съд. В районния съд, пак ще кажа, ако влязат 10 хиляди, приключват 10 хиляди, но остават висящи 40 хиляди. И това не е тенденция за 2020 г., а в 5-годишен период назад и така.

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Искате да кажете, че колкото вещни дела влязат в окръжен съд, толкова вещни дела...(прекъсва връзка)

БОРЯНА ДИМИТРОВА: ...вероятно ... окръжният съд има резерв за натоварване с повече от предвидените дела.

Имаше и още един въпрос, свързан с вписването, ако не се лъжа.

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Да, за Службата по вписванията към районните съдилища ли остава? Той е към него Липсата на съпоставка. То е във въпрос № 8.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Ако искате да починем, после ще продължим. Мисля, че по тези въпроси приключихме.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Димитрова, нямате нищо против да почиваме? Другите колеги? Добре.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Извинете, чуваме ли се, защото ние не Ви чуваме?

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, да, чуваме Ви много добре. Чухме и Вашата позиция за почивка. Сега е 13.38 ч. (Прекъснат)

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Чакайте малко. Уважаеми г-н Председателю, по т. 2, ако чакат хората, нека да не ги караме да чакат

още часове. Също сме поканили магистрат и адвокат, не знам. Ако ги няма нека да почиваме, нямам нищо против, но ако са на линия, нека да приключим и с т. 2 от нашия дневен ред и тогава да дадем почивка. Мисля, че това уважението го изисква от наша страна, защото сме ги поканили от 9.30 ч. тук.

ЛОЗАН ПАНОВ: Само за момент да проверим дали има чакащи за т. 2 от дневния ред.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Г-н Кояджиков, Вие какво всъщност предлагате? Да преустановим обсъждането по т. 1 и да ...(звукът прекъсва) Какво да направим, за да започваме с ...

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Предлагам почивката да се даде след като приключим по т. 1 и т. 2 от настоящия дневен ред.

АТАНАСКА ДИШЕВА: А Вие колко време почивахте от това заседание, защото екранът Ви беше изключен, защото аз не съм почивала?

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Около 3 минути беше изключен.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Не, не, не са били 3 минути, г-н Кояджиков. Екранът Ви беше изключен доста дълго.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Значи не съм ги засякъл, г-жо Дишева, ще си взема бележка и ще ги засичам следващия път, за да мога да Ви отговарям на въпросите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Кояджиков, пред залата няма никой.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Тогава не възразявам да почиваме.

ЛОЗАН ПАНОВ: От администрацията ме уведомиха, че са представени писмени бележки. Затова си обнових в момента екраните, за да мога да видя дали това наистина е така.

По процедурата за почивка? Имаше възражение от колегата Кояджиков. (Др.Кояджиков: Вече нямам.) В момента е 13.39 ч. Почивка до 14.10 ч.

(след почивката)

ЛОЗАН ПАНОВ: Продължаваме заседанието на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет днес 15 юни 2021 г. Точка 1 от дневния ред. Провеждаме обсъждане по повдигнати теми във връзка с доклада по модел 4, съгласно нашето решение от 18.05.2021 г.

Заповядайте. Преди почивката г-н Шекерджиев и г-жа Димитрова отговориха на въпроси.

Г-жо Димитрова, заповядайте.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Благодаря, г-н Председателстващ. Колеги, аз искам да кажа няколко неща. Първо, благодаря много на всички участници в дискусиата. Това говорене днес, мисля че беше и полезно и необходимо, ама много необходимо, особено за нас, защото ние всъщност не обсъждахме модел 4, а проблемите в съдебната система. Това беше и целта на създадения модел. Няма как по друг начин да бъдем чути. Както виждате, за първи път се седна и конкретно се говори и отвътре и отвън.

Не ми се иска да правя извод от това говорене, защото дебатът продължава. И вчера го казах, и днес ще го кажа. Ако ще и 10 варианта да има те винаги ще срещнат съпротива. Няма лошо в това. Днес обаче се казаха изключително ценни неща. Само ще припомня, че понеже това е модел, а не е някакъв конкретно разписан детайлен план, той почива на определени проблеми, натрупани в съдебната система, идентифицира тези проблеми и се

опитва да даде някакво решение. Дали е правилно или не то наистина е въпрос на много сериозна дискусия.

И вчера казахме, че подводните камъни ги видяхме още в началото на проекта. Един от подводните камъни беше именно това, че кои сме ние да казваме на законодателят какво да прави със съдебната власт. Всички добре разбираме, че това е политическо решение. Използвахме този проект като една възможност да кажем какво искаме и какви проблеми имаме. Днес заместник-министърът каза, че проектът не бил съгласуван с Министерство на правосъдието или че ще обърнат внимание на въпроса с повишаването на магистратите. Може би тук е моментът ние да попитаме - защо сега, бе, дами и господа?! Не конкретно към този състав на правителството, защото е съвсем отскоро, но по принцип като власт към власт. Защото ние дълго време поставяме въпроси за решаване и дълго време не получаваме отговор. Един от тези въпроси е това, което колегата Марчева постави и което адвокат Гигова повдигна - защо трябва във въззивната инстанция всички дела да се гледат в открито съдебно заседание. След като съществува чл. 375 от ГПК защо да не съществува подобен член и при първоинстанционните съдилища и т.н.?

Днес адвокат Гигова постави също едни принципни и много разумни въпроси, свързани и с подсъдността и по принцип с действието на ГПК в случая. Ако си спомняте още когато започна този мандат ние, които сме от по-ниските по степен съдилища, поставихме няколко въпроса и един от тях беше свързан с това не е ли време да се направи последваща оценка на въздействието на новия ГПК от 2008 г.? Един прост пример. Преди този ГПК за времето от 9 до 12 ч. ние гледахме по 25 дела, при това искови производства, тежки, реституционни, а сега от 9 до 12 ч. гледаме едва 7 дела.

Поставихме въпроса и за опростяване на процедурите, защото и в тази насока имахме претенции. Тук някои колеги поставиха риторичния въпрос - какво направихме ние тези години, и сякаш сами се караха на себе си. Нищо не направихме, вярно е. Защото тръгнахме без път и посока. Нещо, което беше поставено в началото и за което отново не приехме никакъв строен план за действие. Това, което адвокат Гигова каза за ГПК е изключително разумно. Разумно е предложението и за заповедните производства между всички съдилища по цена на претенцията, само че тогава ще възникне проблем с броя на съдиите в окръжните съдилища.

Други колеги са поставили много разумни предложения също във всичките тези изброени днес в дневния ред становища. Така че, пак казвам, въпросът за родовата подсъдност е отворен, той е просто един способ за преразпределяне на делата, за оползотворяване на вътрешния ресурс, но не е някакво крайно категорично решение, така че нека да се да не се фокусираме върху родовата подсъдност така както е предложена.

Пак ще Ви повторим, че ние всъщност искахме да Ви покажем, че съдебната система и при това разпределение на делата пак би могла да се справи със собствен ресурс.

Относно това постоянно говорене за повишаване на съдиите от районните съдилища. Целта не е повишаването на съдиите. Целта е преразпределянето на ресурсите и, както колегата Шекерджиев каза, в тази система има достатъчно подготвени хора, за да можем да ги разпределим правилно, така че да отговорим на нуждите, които системата има. Едва когато нямаме такива нужди да обявяваме конкурси, да каним външни кадри.

Може би трябва отново да споменем и за териториалните отделения, в чието съществуване не се опитваме да убедим никого.

Това е възможност, която и сега съществува в закона, рано или късно тази възможност ще бъде оползвотворена. Всички тези общини, които бяха цитирани като изключително добре развити, всъщност не отговарят на критериите за общини изобщо, поради липса на население. Така че, това което сме предложили и като териториални отделения пак е примерно, пак е примерно по една проста причина - да използваме ресурса, който имаме по отделните региони, защото ние можем да си позволим мобилност на съдии и на служители само когато те са в един щат. В противен случай процедурата е тежка, тромава, никога навременна, винаги бяга след вятъра и просто не ни върши никаква работа. Може би в такава насока да помислим, в такава насока може би има и други решения по въпроса, но ние това предлагаме към момента.

Въпреки всичко никъде не е казано, че ще закриваме териториални отделения и никъде не е казано, че те ще работят по този сложен начин, по който днес беше описано и в продължение на не знам колко време вече се говори, че така ще работят териториалните отделения.

Всичко е въпрос на техника. Ако искате да пуснем едно териториално отделение, да го разработим подробно, за да видите как ще се случат нещата, защото ние наистина не знаем по какъв начин точно да го обясним и да го разкажем при положение, че в нито един случай не абсолютизираме нито един начин на действие. Никой не е казал, че на всяко дело от единия съд ще се мъкнат всички съдии към другия съд и обратно или администрацията по този начин ще я разхождаме нагоре и надолу. Тези, които са били администратори много добре могат да преценят как точно да се случват нещата.

По отношение на самите дела, ама не е задължително всички дела да се разпределят между всички. Могат да се

разпределят само тези дела, които са свърх много за този съд, както биха били заповедните производства или както биха били исковите производства, защото частните граждански дела са повечето въпрос на дежурство. Гражданите няма да бъдат и лишени от ежедневно присъствие на съдия в тези съдилища. Просто когато всички съдии са в щата на един районен съд в териториалното отделение ще работят за деня, за седмицата, за месеца точно толкова съдии колкото са необходими в териториалното отделение. Ако обаче противопоставянето на териториалното отделение е прекалено голямо, но защо някой си мисли, че ние имаме нещо против? Ако държавата счита, че това би било най-висша форма на израз на държавността, ние защо да се противопоставяме? Нека да плаща за съществуването на тези съдилища. В Италия обаче по повод реформата, която са направили именно със закриване на много малки съдилища, ни обясниха, че която община иска да има съд си покрива разноските за този съд, нещо което в България не може да се случи.

Бих искала да кажа и няколко думи за „сметките без кръчмар“. Вярно е, нито една реформа не може да се случи без политиките, без бюджетна обосновка, всъщност без политическо решение. Така е бил започнат този проект, пак ще повторя, така е казано на Европа, че България ще реформира своята съдебна карта. Не само това е казано. Дадени са заявки чрез този проект. В техническото задание на проекта е записано за териториалните отделения. В техническото задание не пише за моделите. Пише само за основните критерии, за основните цели, които биха се постигнали и по начина, по който биха се постигнали. И там пишеше на всяка крачка - окрупняване, окрупняване, териториални отделения и все в този смисъл са повече от нещата, които са написани вътре.

Ние сме съгласни, че това, което е представено и като доклад, и като анализи, биха били едни доста добри основополагащи данни и задача за решаване. Задача, която може би има едно неизвестно. Едното неизвестно вече сме го поставили за обсъждане.

Не е вярно и това, че ще решаваме само проблемите на съдиите. Проблемите на съдиите са свързани с начина на функциониране на правосъдието. Ако проблемите на съдиите не са решени правосъдието няма да функционира. Така че, това че решаваме нашите проблеми не означава, че сме изтървали от фокус достъпа до правосъдие например. Затова е толкова сложно обяснено и за териториалното отделение, затова е толкова сложно и за самите съдии, и ако изобщо тръгне подобен модел ще бъде първоначално сложно за всички, но това ще бъде административна сложност, не правна. Адвокатите и хората няма да имат затрудненията, които си представят, че ще имат.

Нека да кажа и още нещо за проблема с един съдия. Аз го наричам проблем, защото този човек трябва да е супер герой, супер човек. В сегашната система, ако този човек излезе в отпуска, не дай си Боже в болнични или просто не може да гледа делото, няма кой да го замести, защото не можем да командироваме съдия на председателско място с всичките утежнения, които има един съдия като административен ръководител. Така че, това пак не решава въпроса. Този съдия трябва да е в щата на друг съд, за да може да има някаква взаимозаменяемост.

Що се отнася до дистанционното правосъдие или видеоконферентните връзки. Аз лично като граждански съдия може би не съм права, а може би наказателните съдии имат свое виждане, не считам, че това е кой знае какво лишаване от права или затрудняване на непосредствеността в един съдебен процес. Още повече, че този

способ на ползване при разглеждането на делата отново не е абсолютен. Той може да се ползва по делата по дежурство, защото никой от районните съдии не държи лично в очите да погледне този, който иска разрешение за теглене на детски влог или разрешение за сключване на брак от непълнолетен и т.н. Има граждански дела, които по никакъв начин не предполагат залата да е пълна с хора. В същото време не се нарушава по никакъв начин нито публичността, нито достъпността. Понеже се дадоха примери с Америка, аз лично съм гледала в Америка как се гледат дела по този начин. Съдът беше в Ню Йорк, в едната зала беше адвокатът, от затвора беше затворникът. В другата зала съдът беше вътре, страните бяха в други градове. На въпроса - ама това не Ви ли пречи на непосредственото впечатление, те казаха - не, освен това ние не сме толкова богата държава, че да разхождаме хората от единия до другия край, включително и затворниците. Така че, това което предлагаме нито е абсолютно, нито е непознато на съвременния свят.

И не на последно място, никой не предлага това нещо да се случи изведнъж и дайте така както сме го предложили изведнъж да го приложим. Това е някаква форма на решаване на въпроси. Не знам вече как да го кажа, някакъв модел, някакъв образец, който най-вероятно има своите несъвършенства в отделните части, в други части става, но така или иначе това сме предложили ние.

Най-важното, което от вчера до днес разбрахме, че ние не сме тези, които ще кажем как ще се осъществи съдебната реформа в тази държава. Всъщност, както в повечето европейски страни. Очевидно е, че политиците ще решат. Очевидно е, че ни призоваха да спрем да мислим по въпроса и да започнем тогава, когато те ни поканят.

Затова Ви предлагаме моделите, които са изработени заедно с всички данни, които са събрани към настоящия момент, да бъдат изпратени в Министерството на правосъдието. Министерството на правосъдието да вземе идеите, които му харесват, да направи собствен вариант, който да пусне на публично обсъждане и тогава ще се включим в това обсъждане.

Очевидно е, че последната точка от дейностите, които са заложили - предложения за законодателни изменения, биха коствали напразни усилия на всички нас и на всички наши колеги. Те са написани в основни линии от дружеството-изпълнител. Предлагаме Ви днес да ги качим на интернет страницата, ако все пак има становища по тях, да се изразят становищата, дружеството-изпълнител да си ги изпрати в Министерство на правосъдието, за да приключи този проект, който очевидно по друг начин не може да бъде приключен.

Това ми е предложението. Можем да отговаряме на въпроси, но не знам какъв е смисълът.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Само един въпрос.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Какво ще стане с проекта, г-жо Димитрова? Така или иначе всичко това е по проект от оперативната програма финансирано. Това искам да знам, дали ще плащаме от бюджета всичко, ако Управляващият орган приеме, че не е изпълнен проектът както трябва?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: (микрофония) Ами аз не мога да Ви отговоря на този въпрос. Ние сме координатори. Всъщност, защо да не е изпълнен при положение, че вместо един има четири варианта? Оттам нататък ние наистина нищо не можем да направим. Може би,

когато е започвал този проект е трябвало да ги мислят или са имали други уговорки по въпроса.

Ако някой се интересува от възнаграждението, което съм взела, аз не знам колко е, но ще бъде върнато. Нито аз, нито Шекерджиев, нито Вероника Имова е искала някога да получава нещо, така че седят си някакви сметки, които ще бъдат върнати.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Не, не, ...

БОРЯНА ДИМИТРОВА: По отношение на финансовите санкции, не зная. Може би Гергана Мутафова трябва да каже.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Мен ме интересува точно за финансовите санкции, които могат да бъдат наложени. И те ще бъдат поети от бюджета на системата тогава. Там е цялата работа. Затова искам да знам кога ще считаме проекта за изпълнен или за приключен по отношение на Управляващия орган, защото ако го предоставим, така както казвате, в Министерство на правосъдието и те вече оттук насетне да преценяват нещата. Да, вчера посланието беше категорично в тази посока - не си мислете, че ще мине без участието на политиците. Спор няма. Но ние какво трябва да направим, за да приемем, че проектът е изпълнен, за да няма финансови корекции от страна на Управляващия орган?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Има ли условие да сме приели модел?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Аз това питам?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Ние сме го приели.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Да, той е приет от Съдийската колегия, той е приет и от Пленума, нали така?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Да и очевидно върви с всички възражения по него, включително и с протокола от днешната среща.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Само това искам да се уточним, за да сме сигурни поне от тази страна, защото ако се наложи финансова корекция тя май ще бъде пълна и тогава ще бъде много лошо.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Може ли да вметна нещо, колеги? Мисля, че трябва да се види договорът точно с Оперативна програма „Добро управление“, което е записано, или по-скоро в проектното предложение, което е неразделна част от договора и там пише точно какви са дейностите, които ВСС дължи. Струва ми се, че тогава, не, въпросът не е кога ще се счита изпълнен, а при какви условия ще се счита за изпълнен, т.е. какви действия от наша страна и какви задължения имаме и дали сме ги изпълнили.

На мен ми се струва, че при едно от говоренията в Пленум ръководителят на проекта поясни, че тези законодателни изменения, значи ние дотук сме си свършили това, което е трябвало, минало е на Пленум, взели сме решение кой модел избираме и т.н., но законодателните предложения, които се правят въз основа на избрания модел, трябва да бъдат подложени на обществени обсъждания и мисля, че дотук приключват нашите ангажименти. Тоест, ако ние ги качим на сайта, съберем, както каза колежата Димитрова, становища и ги пратим после вкупом на Министерство на правосъдието.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Защо при нас трябва да се правят обсъждания? Ние внасяме само законодателните промени в Министерство на правосъдието. Те вече ако решат да ги внасят тогава правят обществено обсъждане и т.н., защото то не зависи от волята на Съвета. Съветът няма законодателна инициатива, така че всичко това го прави друг орган, който ще има такава. Но аз точно това искам да знам - кога ще се счита проектът за изпълнен, за да не бъдат наложени финансови корекции за него?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: С изпращане на законодателните изменения в Министерство на правосъдието. Това, което е предложено от дружеството изпълнител, по плана е предвидено да протече някакво обществено обсъждане, те да нанесат корекции, каквото са събрали от общественото обсъждане и да го внесат в Министерство на правосъдието.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Трябва ли допълнително да попитаме ръководителя на проекта в тази посока, за да бъдем сигурни?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Вероятно да.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Добре.

ЛОЗАН ПАНОВ: Думата искаха г-жа Керелска и г-жа Дишева.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Аз имам въпрос към двамата координатори. Предложенията за законодателни промени не представляваха ли отделна дейност по проекта и не следваше ли да минат на отделно гласуване в Съдийска колегия и в Пленум, защото имаше такова говорене преди време? Това ми е въпросът и той е свързан с това, което обсъждаме. Ако искаме да финализираме, така да се каже, нещата би трябвало да се мине и това гласуване в Съдийска колегия, и в Пленум, и тогава да се изпращат както самите разработки за различните модели с различните доклади към тях, така и предложението за законодателни промени. Въпросът ми беше предложенията за законодателни промени не представляват ли отделна дейност по проекта, която трябва да мине отделно на гласуване?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Само да кажа, сега ми пишат от дружеството-изпълнител, че пакетът от законодателни мерки следва да бъде предоставен за публично обсъждане, включително с екипи на

ВСС, администрация на Министерски съвет, Министерство на правосъдието, съдилища, прокуратури, нотариални камари и други. След обобщаване на резултатите от публичното обсъждане пакетът ще бъде обновен и представен в завършен вид на ВСС. Това било по техническа спецификация. Тоест, може би ръководителят на проекта може да попита дали може да спестим една част от всичкото това и дали ще търпим финансова санкция. Не знам?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Да, но ....(не се чува) това ние трябва да ги приемем тези работи и да ги изпратим на Министерство на правосъдието.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Дали мога да вметна само, защото погледнах тук някои материали от Пленум. Всъщност, трябва Съдийската колегия това, което отложи миналата седмица, да вземе решение да открие обществените обсъждания, слагат се тези законодателни изменения на сайта, минават две седмици, след което всичко постъпило се обобщава от фирмата изпълнител и Пленумът изпраща с решение на Министерство на правосъдието.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Отново ги приема. Така го разбрах. И след това ги изпраща.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Ами как точно ще бъде диспозитивът не е чак толкова от голямо значение, защото то няма да произведе кой знае какво. Просто въпросът е, че днес ние трябва да открием обществените обсъждания и да се качат тези законодателни изменения, говоря в изпълнение на договора с ОПДУ.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Дишева, заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Благодаря. Аз исках да взема думата по много въпроси, защото всъщност ние многократно слушаме едни и същи неща от двамата координатори, пък всъщност аз лично се

ограничавам да повтарям едни и същи неща, обаче пък от тях слушаме едни и същи неща.

Първият въпрос, който исках да повдигна, ние имаме още няколко становища различни от становищата от участниците в днешното заседание, от нашите гости. Няма ли координаторите да отговарят на въпросите, които са повдигнати в тези становища? Това е първият въпрос.

Когато насрочихме заседанието за миналият вторник, мисля че беше 8 юни и днешното заседание, идеята беше такава - предварително да постъпят становища и отговори, на които след това да последва обсъждане. На миналото заседание, както си спомняте, мнозинството тук прие решение да се ограничат присъстващите само от членове на Висшия адвокатски съвет и представители на Съвета по партньорство, само че ние имаме още много становища, в които са поставени за обсъждане въпроси, на които по един или друг начин не се отговори.

Ако трябва ние да преповторим нашите становища по проекта, т.е. не по проекта, а по модел 4, да го направим, аз имам готовност. Вчера се говори, говорихме в предходни няколко заседания, това не пречи обаче едни и същи неща да се повтарят от координаторите и като че ли последното говорене едва ли има най-голяма тежест. Ами не е така. Аз продължавам да поддържам всички съображения, които казах, не се притеснявайте, няма да ги повтарям, защото не получих адекватен отговор на практика на нито едно от тях. Няколко пъти попитах кой ще работи в териториалното отделение и не получих отговор. Смея да твърдя, че двамата координатори твърдят различни неща. Един път се твърди, че съдията, който е работил в районния съд ще работи в териториалното отделение и евентуално този съдия, когато се наложи, ще ходи да допълва натовареността си

в районния съд. След това се говори, че с оглед принципа на специализация ще се гледа от различни съдии. Аз не виждам ефекта и не виждам разумно разрешение. Поддържам и съображенията си за така наречените непостоянни състави и за начина, по който те изобщо ще бъдат формирани, преценката и обстоятелствата, при които ще отидат, и разбира се всички други съображения. Аз заради това, за да избегна сега повтаряне във връзка с предложението на г-жа Димитрова за изпращане на нашите обсъждания, всички решения и всички материали, които са събрани в рамките на проекта, предлагам и считам, че е изключително важно да бъдат изпратени всички стенографски протоколи от обсъжданията на Съдийска колегия, на Пленум, включително, всъщност той протоколът от вчерашното обсъждане ще го има в самото министерство, но всички наши обсъждания. Те, противно на твърденията, че започвали през януари, не, не започват през януари, не съм готова в момента с конкретните дати, но ние имахме поне две обсъждания от миналата година, когато първоначално се представи проектът и от които много ясно ще се види какво тогава се говореше като проект, какви бяха първоначалните идеи, какво тогава се гласува и как впоследствие се разви този модел. Аз също не си спомням кой от нашите гости го каза, но също се чувствам уморена и изтощена, и най-вече в изключително объркване от това върху какво ние дебатираме, какво ни се предлага и кое обсъждаме дали е целесъобразно, законосъобразно и дали ще доведе до осъществяване на целите, за които тази съдебна реформа с изпълнението на този модел 4 е предназначена. Защото непрекъснато на всяко следващо изслушване по някакъв начин се преформатират, преподреждат целите, начинът, по който те ще бъдат осъществени, включително ние получаваме поне две или три, вече не помня колко, идеи за това как да бъде променена родовата

подсъдност. Давам си сметка, че това е за да се отговори на възраженията против модела, но в крайна сметка ние трябва да имаме някакъв момент, в който да кажем, да това одобряваме, онова не одобряваме, ако ще говорим за приключване на проекта. Не говоря за осъществяване на съдебната реформа.

Предложението ми е, освен всички материали, което предложи г-жа Димитрова и аз споделям това й предложение, да бъдат изпратени и пълните стенографски протоколи от обсъжданията, които са проведени на Съдийска колегия и на Пленум във връзка с изпълнението на съответните дейности от проекта за реформа на съдебната система.

Сега на въпроса какво трябва да се направи, за да се счита за изпълнен проектът? Колеги, аз не мисля, че това може да бъде самоцел. Първо, координаторите и ръководителят на проекта би трябвало да знаят какво имат зададено и какво трябва да се направи стъпка по стъпка, за да се приключи този проект. Ние законодателните промени, които са предложени, в изпълнение, между другото, на дейност 1.8 от проекта, не сме ги приели. Обявихме на миналото заседание, че не днес, а след днес ще ги обсъждаме, но и днес да ги обсъждаме аз съм готова с такова обсъждане. Но да ги предложим на обществено обсъждане, както тук се предложи днес да вземем решение за откриване на обсъждането, без самите ние да сме ги обсъдили и да изразим становище дали ги одобряваме, считам за абсолютно нецелесъобразно и изобщо несъответно на идеята на разглеждането им на Съдийска колегия. Бидейки проект на Висшия съдебен съвет, а не на Съдийска колегия, очевидно, че макар и формално, т.е. дори и формално ще трябва този въпрос да бъде поставен и на Пленума. Така сме правили винаги досега. Казвам -

очевидно формално, защото дебат по същество на пленумите по този не се случва.

И сега на въпроса на г-н Магдалинчев, много ме впечатли, какво трябва да се направи, за да сме сигурни, че няма да имаме финансови корекции? Ами аз мога да Ви отговоря без да съм работила по проекта или по който и да било друг проект, работила съм обаче като съдия по дела за подобни финансови корекции и ще Ви отговоря така: Не можем ние предварително да гарантираме, че няма да има финансови корекции, нито дори Управляващият орган може да ни гарантира това, защото Управляващият орган, извинявайте, е физическо лице, което се сменя. Това просто е една малка вметка. Тоест, в срока, в който могат да бъдат наложени финансови корекции ние не можем да бъдем сигурни дали заради това, че не е внедрен модел 4 или поради каквито и да е други причини няма да ни бъдат наложени финансови корекции. Това, което по мое виждане дължим е да отчетем, да приемем изпълнението по дейностите, както са подредени, и понеже в момента на дневен ред като че ли стои приемането на дейност 1.8, по мое виждане ние трябва да обсъдим и евентуално да приемем изпълнението на тази дейност или не.

Ако, колеги, приемете моето виждане, че трябва да обсъдим предложенията за законодателни промени, аз имам конкретни становища по текстовете, които са предложени и мисля, че ние това трябва да направим. Защото ако идеята е като пощенска кутия оттук да влезе и да го качим, образно казано, на сайта на Висшия съдебен съвет за обсъждане, това според мене не може да бъде споделено като идея, защото не съответства на нашата роля като бенефициент по този проект.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Извинявам се, че се намесвам, вероятно не съм била разбрана. Не става въпрос да сме пощенска кутия, става въпрос, че днес трябва да се поставят за обществено обсъждане и в този срок и ние включително имаме правото да ги обсъдим. Преди или след останалите становища и ние сме в това число, така че няма нужда днеска да ги обсъждаме.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Г-н Дечев искаше думата. Заповядайте.

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Благодаря Ви. Ще си задам въпросите, само едно пояснение относно коментара на съдия Шекерджиев за проблема с независимостта на командированите съдии. Аз се радвам, че той никога не е изпитвал за себе си такова усещане, че той не е достатъчно независим, само че хората са различни и Вие много добре го знаете. Има съдии, които издържат безкрайно много на натиск, има и такива, които не издържат на натиск, просто хората са различни. Има и различни ръководители. Има ръководители, които никога и през ум не би им минало да окажат натиск на съдия, обаче има и други ръководители на съдилища, които не само им минава през ума, ами го и правят. Има ли смисъл аз да Ви цитирам в момента имена на председатели на съдилища, които имат влезли в сила присъди? Това е. Радвам се, че той самият не е имал такова усещане за проблем с независимостта. Но не можем да вземем гаранции за всички останали, че са били така. И най-добрият тест, за да проверите моето твърдение, е всеки да си помисли, ако наистина няма никакъв проблем с независимостта на командированите съдии, ами нека тогава със същия статут да бъдат всички останали съдии, т.е. всеки един председател на съд, когато реши да може да го върне този колега обратно там откъдето е дошъл, без да се мотивира, без да му дава обяснение.

И да напомня за моите въпроси. Имах въпрос за това правени ли са някакви изследвания, изчисления до какви разходи ще доведе този модел? До намаляване ли ще доведе, до увеличаване ли на разходите? Или разходите ще останат същите, каквито са били до момента?

И един подвъпрос към този въпрос. Биха ли могли колегите, които са работили по модела, да кажат относно транспорта, когато примерно колеги съдии от съответния районен съд ще ходят до териториалното отделение, за да гледат дела там, има ли предвидено как ще се поемат разходите за транспорт? Нещо по този въпрос?

И имаше още един въпрос, който по време на едно от изказванията го зададох, но може би не се разбра, че е точно въпрос. Ако заработи този модел и огромната част от, аз говоря за наказателните дела, ако искат гражданските съдии те може да формулират въпроса относно гражданските, но аз говоря за наказателните, ако заработи този модел и окръжните съдилища станат основната първа инстанция за повечето престъпления, как ще се реши въпросът с натоварването на ВКС? Ще се откажем ли от триинстанционното производство? На двуинстанционно производство ли ще минем по повечето дела и само за най-тежките ли ще оставим триинстанционното? Имате ли идея по този въпрос и някакво становище?

Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Шекерджиев, заповядайте.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Да, ще бъде максимално конкретен по въпросите, които бяха зададени.

Първият въпрос за финансовата обезпеченост. Правени са такива изчисления. Става дума за изчисленията, основният разход ще бъде във връзка с вдигане на заплатата на тези около 400 районни

съдии, които трябва да започнат да взимат заплата за окръжен съд и тези от 185, ако се не лъжа, съдии, които трябва да започнат да взимат заплата от апелативен съдия. Разликата, по изчисление на нашата администрация, която работи във комисията по финанси, ще бъде по-малко от седем милиона. Ние имаме бюджет, който е над 900 милиона в момента, така че седем милиона не считаме, че са проблем.

Същевременно, съжалявам, тука искам да кажа, че едно и също нещо вече наистина го говоря много пъти, но просто трябва да отговоря на въпросите. Ние считаме, че ще спестим разходи от това, че ще спрем нарастването на съдиите. Мога да обясня защо нарастват съдиите. Но пак казвам, финансовият проблем, особено когато става дума за увеличение на бюджета с под 1 %, не може да бъде определящ при взимане на решение за реформа.

По отношение на териториалните отделения. По отношение на териториалните отделения, дали ще се заплащат разходите, категоричен съм, че трябва да бъдат заплащани разходите, защото когато живееш в Плевен, а работиш в Луковит и ходиш пет пъти в седмицата от Плевен до Луковит, за да работиш, тогава е редно съдебната система да плати разходите. Това е въпрос, който между другото е обсъждан и не е решен от нито един Съвет, включително и този. Не знам дали знаете, съдия Дечев, но повече от 60 до 70 % от съдиите, които работят в районните съдилища извън областните центрове, не живеят в същите населени места. Считаю, че е справедливо те да спрат да заплащат разходите си, защото когато живееш..., давам пример с последния съдия, с който си говорих по този въпрос, това е председателят на Районен съд-Исперих, когато 18 г. пътуваш от Разград до Исперих, за да работиш, това го поставя, както колегата каза, в абсолютно неравнопоставено положение с

останалите съдии, които работят там където и живеят. Ние считаме, че ако бъде приет този модел, то тези разходи следва да бъдат възстановявани.

Простете ми, ако съм пропуснал някой въпрос. Дали нещо пропускам?

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Много благодаря за отговорите. Това беше важна информация за мене. Благодаря. Имаше и още един въпрос за това какво правим с инстанциите?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Върховните съдии. Да, сетих се. Ако погледнете разчетите, които ние сме направили, ще видите, че делата, които ще подлежат на касационен контрол, се увеличават с не повече, това го има в доклада, може да се види тези дела, които подлежат на конституционен контрол, това са постановените решения, които са по въззивни наказателни общ характер дела, а и тези дела, които се разглеждат от първа инстанция от окръжните съдилища за отделните апелативни съдилища нарастването е между около 250 на година за най-малко натоварения съд до два пъти повече за най-много натоварения съд като номинална бройка. Ако погледнете общият брой, броят на тези дела е под две хиляди. Ако е под две хиляди, то тогава ние не можем да очакваме, че всяко едно от тях ще бъде разглеждано на касационна инстанция, а във всички случаи една част от тях няма да бъдат разглеждани на касационна инстанция. Дори и да приемем, че всичките или голяма част от тях бъдат разгледани на касационна инстанция, без да имаме промяна на законодателството в тази насока, то тогава ще видите, че нарастването на делата, които ще се разгледат във Върховния съд, няма да бъде много по-голямо от спада на делата, които всяка година се разглеждат във Върховен касационен съд. Ако погледнете натоварването, което имат съдиите.., говоря по номинален брой дела,

то ще видите, че всяка година имаме спад или поне председателят на Върховния касационен съд ни дава доклад, който сочи, че имаме спад с трицифрено число дела и това е трайна тенденция.

Още нещо искам да отбележа за това, което Вие казахте. Първият вариант, който предложихме би предположил да се приеме, че тогава всички общ характер дела ще бъдат разгледани в окръжен съд. Само че вариантът, който сега детайлно представихме и с който Вие сте се запознали, сочи на това, че повече от половината наказателни общ характер дела ще бъдат разглеждани от районен съд. Мисля, че точният процент е 53 %, говоря като брой дела. При това положение при този вариант, който ние предлагаме, във всички случаи съществено големият брой дела от общ характер ще продължат да бъдат разглеждани в районен съд. Ние го променихме, колега Дечев, за нещо, което заради това, че просто работата на наказателните съдии, без те да са виновни, в национален мащаб спада. Това не е проблем на наказателните съдии, но това ни даде възможност да влезем в рамките на модела и да реализираме идеята като оставим не малък брой наказателен общ характер дела на ниво районен съд, така че поне от гледна точка на районните съдилища в областта на наказателната материя те ще останат основни. Но ще се върна на въпроса за Върховния съд.

Колеги, ако приемем, че Върховният съд е необосновано тежко натоварен или това би могло да го застраши, ние винаги бихме могли да предвидим или да обсъдим законодателни изменения, която материята по възобновяване може да остане на ниво апелативен съд, където тя между другото в исторически план не е много отдавна. Това можем да го направим точно по модела, по който и сега един и същи съд практически реализира две инстанции, както например

производството, в което решение на Върховния съд се ревизира или се разглежда от 5-членен състав на същия съд. Това е просто идея.

И още нещо искам да Ви кажа. По принцип триинстанционното производство в наказателното правораздаване, не го казвам заради Вас, защото съм сигурен, че го знаете, не е правило. Ние имаме и такова решение на Конституционния съд. И двамата знаем, че повече от 90 % от всички производства при това с присъда приключват на ниво окръжен съд, защото тогава ние имаме потвърдителна присъда, която изключва въобще какъвто и да е касационен контрол.

От друга страна обръщам внимание, че над 80 % от всички дела от общ характер, които се разглеждат, 75 % е точното ниво, в първоинстанционен съд приключват в едноинстанционно производство, защото става дума за споразумения. Ето защо, категорично модел 4 не изключва триинстанционната процедура, но ние знаем, че тя е за много малък брой дела. Делата, които се образуват като дела от общ характер, са може би около 25 хиляди. Данните ги има в доклада годишно. Тези от тях, които стигат до касационен съд като трета инстанция, касационна, за дела от общ характер, според мене, са под две хиляди, да не кажа, че са около хиляда, което сочи, че 95 % от всички дела от общ характер не стигат до касационната инстанция.

Разбирам опасенията на колегите от касационния съд, но цифрите позволяват модел 4 да се реализира без да има видимо натоварване на нито едно ниво в системата.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Друг да иска думата? Заповядайте. Г-жо Пашкунова, заповядайте.

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Благодаря. Да, поставих същите въпроси, които колегата Дечев постави и в миналото заседание, и в

предходни заседания. Ако това е така, което колегата Шекерджиев обяснява, искам да кажа обаче, че това не е намерило отражение в предложенията за нормативни промени, защото там се предлага, в наказателната част говоря, само промяна в чл. 35, т.е. ако има някаква концепция за това апелативните съдилища да разглеждат по реда на извънредната проверка съответно в какъв състав ще го направят, това трябваше да има отражение в нормативните, предложенията за нормативни промени. Иначе, аз продължавам да твърдя и това, което и колегата Дечев каза, че ако остане в този вид предложението за законодателни промени в НПК Върховният съд ще бъде неимоверно натоварен, защото към момента ясно очертан предметът на касационно обжалване в чл. 346, всички решения и присъди, които се постановяват като първа инстанция от окръжен съд и въззивно от апелативен, ще подлежат на касационен контрол. Същото важи и за всички решения и присъди, които се постановяват съответно като първа инстанция от окръжен и втора от апелативен по реда на извънредната проверка. Така че, това няма как да не се отрази на работата на Върховния касационен съд.

Колеги, за да не взимам пак думата, искам да кажа, че аз също няма да повтарям, тъй като става дума за обсъждане на модела с новите моменти и положения, които се предлагат и в контекста на обсъжданията, които започнаха вчера, инициирани от министъра на правосъдието и днес по наша покана с участието на колегите от Съвета за партньорство и Висшия адвокатски съвет, та аз няма да повтарям аргументите, поради които съм гласувала против този модел. Те бяха и от формален характер, и по същество. Ще маркирам само някои основни положения, които според мен ни доведоха до тази проблемна ситуация. Първо, от формален характер проблемите са, че ние излязохме извън параметрите на техническото задание и на

проекта, който предвиждаше в дейност 1 само реорганизация на районните съдилища, включително извън правомощията ни по чл. 30, ал. 5, т. 6 и ал. 2, т. 7 да определяме съдебни райони, седалища, броят на съдилищата, ние се захванахме с мащабна реформа, която се отрази, т.е. която ще се отрази на правораздаване, на структура на съдилища, на кариерно развитие.

Няма да повтарям всичко това. Няма да повтарям и опасенията ми по отношение на сериозните нормативни промени, които предполага модел 4 и в процесуалното законодателство, и в устройствения закон. Това, че имах съображения, свързани с нивото на дигитализация и недостатъчно развитото електронно правосъдие, което прохожда, с финансовия ресурс и ред други въпроси, които съм поставяла.

Само ще кажа няколко неща във връзка с новите промени, касаещи промяна в родовата подсъдност с включване на нови дела, които да бъдат разглеждани от районния съд. И миналия път, колеги, споделих, за мен критериите са неясни и не са юридически обосновани. Защо едно дело по чл. 198 или едно дело по 206 за грабеж по основния състав или за обследване да се гледа от окръжен съд? Също така не ми е ясно защо документните престъпления да се разглеждат от окръжния съд? Колегите от адвокатурата пък дадоха аргументи във връзка с вещните искове, с исковите за развод, които трябва да се разглеждат от окръжен съд, няма коментирам.

Колеги, иска ми се да се спра на един момент, който би бил последица от това, ако ние приемем и с този нов вариант модел 4, а именно за достъпа до правосъдие, той се постави и от колегите. Миналият път аз зададох въпрос - ако окръжният съд стане основен първоинстанционен или станат и районен и окръжен паралелно основни първоинстанционни съдилища с оглед преодоляване на

натовареността, няма как това да не се отрази върху достъпа до правосъдие. И тъй като колегата Димитрова ми отговори, че всичко щяло да се осъществява в териториалните отделения, т.е. така или иначе гражданите няма да бъдат лишени от, т.е. няма да им бъдат причинени излишни разходи свързани с пътуване до окръжния съд и това ще се осъществява чрез видеоконференция, аз също имам много сериозни резерви за наказателните дела, колеги. Сегашната нормативна уредба е много предпазлива по отношение на видеоконференцията по наказателни дела. След промените в чл. 64 при вземане на мярка за неотклонение допуска видеоконференция само при извънредно положение, бедствие, военно положение или форсмажорни обстоятелства, или при изрично писмено съгласие на обвиняемия и защитника.

Същото, колеги, е и по чл. 270. Нормите, които регламентират разпит на свидетел, разпит на вещо лице, също са много предпазливи по отношение на видеоконференцията, защото наистина е много важен непосредственият контакт на наказателния съдия със страните и участниците в процеса. Така че, колеги, аз си мисля, че този проблем не е преодолян и с новия вариант на модел 4.

И накрая ще приключа във връзка с това, на което сме свидетели от вчера, а именно тази дискусия, която се провежда. Колеги, още в първото заседание, когато беше презентиран моделът, аз казах, че това, което се предлага предполага много широка обществена дискусия, защото една реформа на съдебната карта трябва да бъде насочена към подобряване обслужването на гражданите чрез повишаване качеството на правосъдието. Тя се нуждае и от много сериозна професионална подкрепа, защото са засегнати не само магистрати, работата на адвокатите, на прокуратурата. Това, разбира се, го изложих и на заседание на

Пленума. Също така работата на нотариусите, на частните съдебни изпълнители, съдиите по вписвания и политическа, защото предполага сериозни промени. Нещо, което ние вече осъзнаваме, че действително е така, тъй като се оказва, че ние нямаме такава подкрепа.

И накрая да кажа, че още в първото заседание аз предложих комплексен подход чрез комбинация на вариант едно и вариант две, които варианти не предполагаха такива сериозни промени, но така или иначе не беше прието това предложение. Така че, колеги, към момента в ситуацията, в която съм, съм съгласна, че всички материали, които са изработени, което действително коства страшно много усилия на координаторите и на екипа, аз оценявам техния труд, включително с всички обсъждания на предлаганите и от фирмата изпълнител модели, и от модел 4, който беше подкрепен от мнозинството в Съдийска колегия и Пленума, нека да бъдат изпратени наистина на Министерство на правосъдието, те имат законодателна инициатива, да се проведат необходимите дебати, да се съобразят постъпилите становища и наистина да бъде взето решение свързано с реформата на съдебната карта.

Това е, което исках да кажа. Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Само не видях дали г-жа Димитрова или г-н Шекерджиев вдигна първо ръка. Който иска да започне от тях.

Заповядайте!

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Само едно изречение ще кажа - за нас Модел 1 и Модел 2 сам по себе си не представлява реформа по начина, по който е записано в този проект. Освен това едно и две щеше да е много удобен за вас вариант, защото щяха да се засегнат районните съдилища, нагоре никой, така че районните съдилища щяха да преживеят и още нещо, това е ясно.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте, г-н Шекерджиев!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Само да кажа там откъдето започна г-жа Пашкунова. Разбира се, че това, което се предлага като законодателни изменения не кореспондира изцяло с Модел 4. Това е предложението на дружеството, което е определено да участва в изготвянето на проекта. То например няма нито едно предложение за промяна на текст например с това, което толкова дълго дискутирахме, свързано с повишаването на магистратите. Сигурно има и още много такива текстове, които би следвало да бъдат „пипнати“, но аз искам, поне аз така както съм го разбрал - към настоящият момент ние имаме предложение, което не е нито мое, нито на г-жа Димитрова, то е на дружеството, то следва да бъде качено и всеки би следвало да може да прави допълнения, да може да прави нови предложения, да каже кое става, кое не става, какво да бъде, поне аз така си го представям. Ние, разбира се, проектът ще свърши ако ние вземем решението, не ние, а Пленума, след което изпратим всичко в Министерство на правосъдието. Между другото те и това искат от нас. Но аз искам да се върна назад понеже ясно помня какво съм работил по този проект, много ви моля да си спомните, че ние с г-жа Димитрова представихме Модел 4, при това го направихме подробно, но преди това също толкова подробно представихме и едни три други модела. Това отне също толкова време, колкото и за Модел 4, след което може би си спомняте, че Съдийската колегия, а не аз и г-жа Димитрова избра един от тези четири модела, ние поехме ангажимент и го разработихме детайлно, и то доста детайлно бих казал. Оттам насетне защо сега министъра на правосъдието реши да прави обсъждане, защо не сме правили обсъждане преди това, защо въобще сме тръгнали да реформираме съдебна карта по проект, какъвто и да е бил той и т.н. са все въпроси, на които не ние сме

адресат. Пак да кажа - въобще не отстъпвам и не съжалявам за това, че съм гласувал като член на Съдийската колегия за Модел 4, защото според мен той е най-подходящ. Разбира се, виждам, че в хода на всяко едно обсъждане становище вземат само и единствени тези, които не са го подкрепили, което разбира се е тяхно право, но пак казвам - това не е решение на мен и на г-жа Димитрова, беше гласувано, бяха представени всички модели и ние го разработихме. Оттук насетне можем да продължим да отговаряме на въпроси, да участваме в обсъждания, каквото искате можем да правим, но по някакъв начин трябва да помръднем от ситуацията, в която сме. Ако колегите от Съдийската колегия са се разколебали и смятат, че Модел 4 не е това, което ние трябва да предложим на законодателната власт, то тогава предложете какво да правим. Оттам насетне просто не знам какво повече да отговоря, но ако искаме да излезем, да завършим този проект според мен трябва да приключим дейност 1.8, а именно след като модела практически е готов, детайлно разработен, избран е от Съдийска колегия, просто трябва да дадем възможност на всеки да направи законодателните изменения, след което те да бъдат обобщени, след което да бъдат приети или не приети и изпратени всичките модели, цялата документация, тя е няколко хиляди страници, да бъде изпратена на Министерство на правосъдието. Там какво ще се случи е вече, което седи извън нас, извън проекта.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Изказвания?

Първо, по отношение на точката в дневния ред, точка 1 е провеждане на обсъждане по повдигнатите теми, нещо, което смятам, че се направи, поне опитахме да направим.

По отношение на другата точка, която е свързана с публикуването на предложенията за законодателни изменения тя не

присъства в дневния ред, защото нашето решение беше тя да бъде разгледана след провеждането на това обсъждане. Нека да припомня, такова решение ние взехме на предходното заседание на Съдийска колегия.

Ще припомня също и изказването на г-н Дерменджиев, който каза, че от своя страна вчерашния дебат, който е проведен, ведно с протокола, който е воден и самите предложения, които са направени ще бъде адресиран до ВСС. Това, което сега се предлага е ние, това, което ние сме направили, включително и дебата днес, ние да го адресираме към Министерство на правосъдието. Получава се една много интересна ситуация, в която наистина трябва да потърсим някакъв изход. Аз също като г-н Шекерджиов не съжалявам за начина, по който съм гласувал и също като г-жа Пашкунова ми омръзна да повтарям аргументи, които излагахме още от самото начало на представянето на този модел. Ако бъдем коректни трябва да кажем, че този модел се развиваше и на всяко ново представяне имаше нови и нови елементи, по които се искаха нови и нови становища, мисля, че някой го каза от гостите. Пример ще ви дам със законодателните промени и с идеята когато основен първоинстанционен съд стане окръжния съд, че всъщност първата презентация това изобщо нямаше да натовари Върховния касационен съд. Това беше първото представяне. Впоследствие се оказа, че ще го натовари, а сега вече спорим дали ще го натовари сериозно или няма да го натовари сериозно, но не това е същността на въпроса, защото смятам, че ако продължаваме да упорстваме и да не чуваме това, което идва не само от средите на политиците, не само от страните на общинската власт, но и от средите на магистратите ще бъдем като някакво разглезено дете, което упорства, поставено в ситуация да му се покаже, че може би няма да се случи това, което то толкова много иска. Всъщност да

не попадаме в ситуация, в която не сме чули това, което днес представителите и на Съвета за партньорство, и представителите на Висшия адвокатски съвет ни казаха, защото по-важното е наистина да имаме яснота за критериите и за изработване на една карта, защото ако основната идея, а това пролича от днешните дебати, изразените позиции и становище да решим проблема с кариерното израстване и на натовареността опасявам се, че не това е основния интерес на обществото и ако се прави промяна на съдебната карта то водещите критерии във всички случаи и мисля, че днес ни го казаха, някои по-деликатно, някои директно, не това са водещите критерии. Така че оттук нататък има предложение ние да започнем обсъждането на законодателните промени, които разбираме, че са направени от фирмата изпълнител, дали да започнем да го правим в днешното заседание смятам, че, мисля, че не сме готови за това. Може да го направим в следващото заседание, но то така или иначе по наше решение е предмет на разглеждане след провеждането на обсъждането, което направихме днес. Така че ако някой направи предложение до го обсъждаме сега - добре, но ние взехме решение тази точка да бъде в следващото заседание на Съдийска колегия, след, и е съвсем резонно, провеждането на това обсъждане днес - на 15-ти. Така че точката, която касае законодателните промени би трябвало да я разгледаме в следващото заседание на Съдийска колегия. Поне това е разумното, което бихме могли да направим сега. А да прибързваме, въпреки съветите на много от нашите гости да не го правим, ако ние го сторим днес то наистина това ще бъде едно прибързано решение, между впрочем както и прибързано без много дискусии премина обсъждането на този Модел № 4, който без съмнение, въпреки представянето на другите модели - 1, 2 и 3, беше фаворизирания модел от страна на координаторите, мисля, че няма

съмнение в това. Така че оттук нататък разбрах, че са направени предложения всичките дебати в днешното заседание да бъдат предоставени на Министерство на правосъдието, ведно с проекта за законопроекти на фирмата и всичко останало, свързано с проекта. Така че, колеги, да видим какво да подложа на гласуване днес в днешното заседание, така или иначе точка 1 като че ли пристъпваме към нейното изчерпване, дотолкова доколкото изслушахме позициите и въпросите на нашите гости и изслушахме отговорите и позициите на членовете на ВСС.

Г-жо Дишева, заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз имам един въпрос, на който ми се стори, че не се даде отговор и не беше повдигнат, защото от цифрите за териториалните отделения, които се предлага ми се струва, че ще се наложи разместване на съдии от района на един окръжен съд, включвам в него и окръжния съд, и районните съдилища, които ще останат и териториалните отделения в друг. Дали се предвижда такова преместване и евентуално на каква бройка и още по-важно на какъв принцип ще бъде направено това. Аз за няколко съда си водих старателно бележки какви са разместванията и ми се струва, че ще има такива, а пък и в отговорите, които на миналото заседание бяха дадени също има такова твърдение, че малко разместване на съдии ще се наложи. Дали може повече пояснения по този въпрос.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Шекерджиев.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Без конкретика, разбира се, по принцип дали ...

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: То няма как без конкретика, така че /намесва се Атанаска Дишева - добре, както решите/ Красимир Шекерджиев - в смисъл няма как без конкретика. Да, по принцип ако се приеме Модел 4 във всички случаи ще е необходимо да има известно

разместване на съдии, то няма да е съществено от гледна точка на това, че към настоящия момент при сегашната ситуация на съдилищата, брой съдии и т.н. в страната ще имаме достатъчно съдии в рамките на съответния окръжен съд, които могат да бъдат разместени така щото нормата за натовареност да бъде спазена. В някои малко натоварени съдилища например Търговище, например Силистра, говоря за окръжните съдилища и прилежащите районни съдии в известен смисъл доколкото си спомням и Русе на практика имаме съдии, които са повече от това, което е необходимо ако се приеме нормата за натовареност. Има и окръжни съдилища, където имаме съществен недостиг например Хасково, те са много високо натоварен на базата на районните съдилища на базата на средното за страната и конкретната натовареност. Но на мен ми се струва, че все още имаме шанс да направим реформа без съществено преместване, като преместването според мен може да стане на база заявени желаниа, например видно е, че немалко съдии от Добрич желаят да правораздават във Варна и немалко съдии от други окръзи се стремят да правораздават в съседни окръзи. Това е единият вариант, който може да стане. Възможно е обаче в конкретни места да имаме проблем, където нито един съдия не желае да се премести, тогава разбира се ако бъде реализиран модела ние в никакъв случай не можем да преместим насила съдия ако той не изяви такова желание, защото преместването и повишаването първата предпоставка е съответния магистрат да го поиска. От тази гледна точка ние предвиждаме, ако разбира се модела бъде приет, то тогава ние да кажем да речем в районен съд „х“, където са пет души съдии и нито един от тях не иска да се махне оттам, желае да продължи да работи там, е необходимо да останат четири. Тогава ние можем да го обявим и тогава когато една от тези бройки се освободи, било поради

пенсиониране, напускане, повишаване или по друга причина просто да не назначаваме съдия, но това, което аз няколко пъти обяснявам и да се опитвам да ви уверя е, че все още имаме шанс да осъществим реформа без да местим много съдии от едно населено място в друго, но ако се забавим, ако приключат още няколко конкурса за преминаване, ако направим още едно или две разпределения на младши съдии, които както знаем ние доста лесно местим извън съдебните райони на окръжните съдилища, където са, то тогава ние ще изпаднем в ситуация, в която ще имаме свръх-концентрация на съдии в един съдебен район, което значи образно казано, че са повече от необходимото и същевременно ще имаме съществен дефицит на съдии, които са в друг съдебен район, който по една или друга причина е неатрактивен. Та това е идеята за използване на ресурса на съдиите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Половин изречение още - а ако все пак има повече желаещи как ще се избира между тях за някой съд, който по някоя причина е привлекателен.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Повече желаещи за кое?

АТАНАСКА ДИШЕВА: За местата в съответния съд, най-вече за Софийския районен съд да речем и за Градски съд ще се открият много места според проекта. Ако има повече желаещи от местата как ще се избират те?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Повече желаещи за кой съд - за Районния или за Градския?

АТАНАСКА ДИШЕВА: За който и да е от двата.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Различно е.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Ами отговорете и за двата тогава

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Дано не бъркам - 152 стр. от доклада е отговора, но аз ще го повторя, за да е ясно. Тогава когато ще попълваме щата на Софийски градски съд ще има определен брой места, които ще бъдат заети от съдии от Софийския районен съд и определен дела места, които ще бъдат заети от всички други съдилища, без значение дали е равен по степен или други районни съдилища извън София. Това ще бъде за Софийски градски съд. Процедурите ще бъдат различни - едната ще бъде олекотена, поне според мен, Общо събрание, списък, всяка година ще се прави в един и същи момент, а от друга страна за много по-малко места това ще бъде чрез конкурс, който ще бъде съвсем различен, там вече няма да е Общото събрание, защото Общото събрание на наказателните съдии в Софийски градски съд нямат никаква идея знаят и могат съдиите от Варненския районен съд и от Варненския окръжен съд. Поне аз смятам, че тук трябва да бъде конкурс, аз лично съм привърженик на конкурса с изслушване, а не с четене на дела.

На следващо място когато става дума за съдии от Софийския районен съд. Естественото попълване на съдии от Софийски районен съд би следвало да бъдат от младшите съдии от Софийски градски съд. Обръщам внимание, че ако приемем норма за натовареност това ще ни даде възможност за пръв път в историята на съществуването на Висш съдебен съвет да направим планиране колко младши съдии за кой район ни трябва.

На следващо място тогава когато има необходимост няма никаква пречка да бъдат проведени конкурс за преместване от други районни съдилища, какъвто приключи току-що. Обръщам внимание - при реализирането.../прекъснат от Атанаска Дишева - г-н Шекерджиев, чела съм ги тези неща. Извинявайте! Имах предвид първоначалното разместване, не в бъдеще/ Красимир Шекерджиев -

първоначалното разместване на Софийския районен съд не предполага в началото да бъде попълван щата на Софийския районен съд извън щата на младшите съдии от Софийски градски съд, защото ние предвиждаме намаляване на броя на районните съдии и няма да имаме абсолютно никаква необходимост от попълването им, за да бъдем конкретни ние предвиждаме ако сега те са 207 да станат под 160, така че няма как да ги попълваме.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Г-жо Янева, заповядайте!

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Във връзка със зададения от г-жа Дишева въпрос и дадения отговор и във връзка със зададения от нас вече въпрос ако смятате, че в Районен съд ще останат 160 съдии да работят, а в Градски съд трябва още 50 например в момента реално работещите съдии в Софийския районен съд са около 170, ако не ме лъже паметта, но при всички случаи горе-долу е толкова броя. Това означава, че само 10 съдии ще могат да отидат в Софийски градски съд. Означава ли това, че всички останалите бройки например до 50, 60 или 70 не могат да бъде точна, за което ще ме извините, моля, ще се попълнят от страната. Това не смятате ли, че оцетява съдиите от Софийски районен съд.

И другото, което е във връзка с това, което казахте, че ще попълвате съдии във Варна и в по-големи съдилища, но в районните и в окръжните не можах да разбера добре и ако е в окръжните не мислите ли, че по някакъв начин се нарушава конкурсното начало. Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Шекерджиев.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Аз вече се обърках. Ще се опитам да отговоря. Колега Янева, когато се прави реформа се работи със щата, не се работи с това колко са действителни, защото във

всички районни съдилища има разлика между натовареност по щат и действителна натовареност, горе-долу от около 10 % от съдиите в районен съд по някаква причина не работят, не изпълняват служебните си задължения, в повечето случай слава Богу е бременност, отглеждане на дете и т.н., това са естествени неща. Към настоящият момент поне последния път когато погледнах около 60 щата в районния съд не бяха заети, говоря за всички районни съдилища по ред причини. Ето защо аз Ви казвам, че щатовете на районен съд по Модел 4 трябва да бъдат намалени от 207 на 160 например, но в доклада това го пише.

По отношение на Градски съд не можах да Ви разбера идеята, но ако идеята Ви е, че Градски съд трябва да бъде попълван само от съдиите в Районен съд то няма да се съглася с Вас, напротив - аз считам, че всеки един съдия в страната, било работещ в районен съд, извън Софийския районен, било работещ в окръжен съд, където и да било трябва да има възможност да кандидатства, което сме и предвидили по ред различен от този, по който ще се повишават районните съдии, провеждане на конкурс, различен от този, с който се повишават районните съдии. Дано съм бил разбран, но така или иначе към настоящия момент можем да поговорим ако искате какво ще стане когато приключат конкурсите, защото тогава ситуацията ще бъде много интересна, най-интересна ще бъде за районните съдилища, можем да поговорим какво ще стане когато приключат и конкурсите за административен съд, когато тези 185 районни съдии са кандидатствали за част от тези места в административен съд, тогава ще възникнат едни проблеми, които се страхувам, че все още никой не ги оценява като съществени.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря.

Други изказвания? Други въпроси, които да бъдат поставени на нашите гости от членовете на ВСС, Съдийска колегия?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Може ли един въпрос?

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз и до този момент не съм наясно какво решение се очаква днес да вземем по тази точка. Нали не се предлага да прегласуваме решението за приемане на модела, аз също имам становище и не се отклонявам от това, което съм говорила или гласувала, но се чудя като питате, г-н Панов, дали имаме още въпроси и искания за обсъждане това като какво би се приело, че приключваме обсъждането на модела, или че го изпращаме някому?

ЛОЗАН ПАНОВ: Имам предвид следното - имаме точка в дневния ред: Провеждане на обсъждане по повдигнатите теми, а освен това имаме и наши гости. Моята идея беше ако самите гости нямат въпроси към координаторите, някои от тях дори вече напуснаха срещата, имат си други ангажименти и в никакъв случай не бих искал да ги задържаме. Те останаха само трима от тях до този момент.

Г-н Дечев, заповядайте!

ЕМИЛ ДЕЧЕВ: Аз нямам въпроси, не че нямам, но мисля, че ако продължим да задаваме ще стане повече, в смисъл такъв - има си някакви лимити, в които една дискусия да продължи и след това дори и въпросите да са смислени някак си ще се разводнят нещата, хората се изморяват и т.н. Така че въпроси няма да задавам само ще кажа, че аз лично съжалявам, че това, което вчера се случи като дискусия в Съдебната палата и днес не се случи в началото, ако се беше случило в началото вероятно резултата щеше да е по-различен. И да благодаря за това, че колегите, които са разработили модела дадоха обяснения, благодаря и на ВСС, че ми даде възможност да участвам на това заседание. И с това мисля да приключа моето участие.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, г-н Дечев.

Г-жо Янева, заповядайте!

АНЕЛИЯ ЯНЕВА: Благодаря за дадената възможност, за дискусиата, за отговорите, пожелавам ви приятна работа и ползотворна. Довиждане!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, г-жо Янева.

Г-жо Димитрова, заповядайте!

ИЛИАНА ДИМИТРОВА: Аз също искам да благодаря за предоставената възможност на всички членове на Съвета за партньорство да участваме и ако позволите от името на част от съдиите, които представлявам в този Съвет, това са част от нечленуващите в съсловни организации съдии, бих искала да отправя то не е точно въпрос и не е към координаторите, а по-скоро е един апел към ВСС като колективен орган - доколкото съдиите, с които общувам като техен представител в Съвета за партньорство изразяват едни съмнения и притеснения, че може би има някаква връзка между идеите за реформа наречена „Модел 4“ и необявяването на конкурс за младши съдии в съдилищата извън София, не зная дали има такава връзка, но съдиите се питат има ли такава връзка и ако има дали е оправдано да не се обявяват конкурси за младши съдии, докато се работи все още по този проект. Зная, че не сте длъжни да ми отговаряте в момента, а просто длъжна бях да го кажа от името на съдиите, които представлявам. Има такива притеснения, че конкурси не се обявяват и може би няма да се обявяват и във времето напред. Длъжна бях да го кажа, за да бъде на вашето внимание. Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви, г-жо Димитрова.

Благодаря на членовете на Съвета за партньорство. Съжалявам, че г-жа Имова не беше тук, тя беше члена на ВСС

Съдийска колегия, който предложи и анонсира Вашето участие. Благодаря Ви още веднъж за участието и Ви пожелавам приятен ден!

Г-н Шекерджиев, заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Благодаря Ви. Разбира се, че ще отговоря. Съдия Димитрова, ние имаме проблем с младшите съдии и Вие също имате проблем с младшите съдии. Например сегашните младши съдии, които трябва да станат младши съдии във Вашия съдебен район не искат да работят във Вашия съдебен район и Вие това го знаете по-добре от мен. Ние имаме огромен проблем с младшите съдии, защото всяка година ние допускаме, обявяваме конкурс за младши съдии без да знаем какво ще ги правим после, без да знаем дали ни трябва например в Силистра, Търговище, Разград, Пазарджик и т.н. При това положение ние за пръв път вече сме в уникалната ситуация, а тя е уникална за ВСС - младшите съдии, които трябва да бъдат назначени като районни съдии да няма къде да бъдат назначени, ама това не са младшите съдии, които ще отидат примерно в Ивайловград, а това са младшите съдии, които ще отидат в София, Пловдив, Варна и Бургас. Ето защо ние апелираме и продължаваме да го правим, че ние следва когато назначаваме младшите съдии да знаем къде ще бъдат назначени тези младши съдии. Ние трябва да излезем и да променим мисленето си. Младшите съдии стават младши съдии не за помогнат на окръжния съд, а за да помогнат на районните съдилища. И тогава когато няма места за тях в районните съдилища, няма къде да ги назначим, то тогава ние трябва да попитаме трябва ли ни на това място. Това нещо се нарича „планиране“. Ние с Модел 4 предлагаме точно такова планиране, защото, съдия Димитрова, към настоящия момент ние правим за четвърти път планиране на младшите съдии и повярвайте почти половината от тях биват назначени като районни съдии, някои

правилно, други не чак толкова, на места, на които не следва да бъдат назначени като районни съдии. Ще Ви дам пример с Вашия съд, г-жо Димитрова, Вие прекрасно знаете, че в районните съдилища в Пазарджик бяха назначени съдии, които не са били младши съдии в Окръжен съд - Пазарджик, напротив - били са в един много подалечен съд, в резултат на което не само бяха назначени, но това беше сторено без всякакъв смисъл и това го направихме миналата година. Очаквам и тази година да се случи нещо такова, заради това Ви казвам - да, има връзка между реализацията на модела за съдебна карта и обявяването на конкурси за младши съдии, защото когато се прави планиране за всяка дейност ние трябва да отговорим на този въпрос, къде ни трябва ресурса, колко ресурс ни трябва и защо ни трябва ресурса. Към настоящият момент това не е правено, така че, да, ако се реализира Модел 4 тогава ние ще знаем след година, две или три колко места ще се освободят в районен съд и ако спазим закона, което е добре, тогава ще знаем и от колко младши съдии ще има нужда Пазарджик. Например тази година ние обявихме само за София, защото в София знаем, че има нужда. Аз не съм сигурен, че взехме най-вярното решение, защото колкото повече работя по модела например виждам, че в Хасково са ни трябвали, но това нещо може да бъде отстранено при следващ конкурс.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Г-жо Димитрова, заповядайте!

ИЛИАНА ДИМИТРОВА: Само да благодаря за отговора и не случайно уточних в началото, че поставям въпроса като представител на част от съдиите нечленуващи в съсловна организация, а не водена от нуждите и интересите на съдебния район, в който по стечение на обстоятелствата съм съдия, заместник на административния ръководител. Благодаря за отговора. Действително беше важно за

съдиите, които задават този въпрос дали има връзка между подготовката за евентуална реализация на Модел 4 и на обявяването на конкурси. Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря, г-жо Димитрова. Благодаря още веднъж за Вашето участие!

По точка 1 има ли някакви други предложения? Отново напомням, че ако си спомняте в предходно наше заседание беше включена точка, която беше свързана с предложенията за законодателни промени на фирмата изпълнител и съответно предложенията да бъдат публикувани на сайта на ВСС. Тази точка я отложихме за следващо заседание на ВСС. Аз ви предлагам тя да бъде включена като такава точка за следващото заседание, което ще бъде на 22-ри, а следващият Пленум ще бъде на 24-ти. В този смисъл ако се вземат някакви решения, които да бъдат представени на Пленума във всички случаи имаме необходимото време, за да го сторим. Разбира се, ако има други предложения, заповядайте да ги обсъдим.

Ако няма други предложения всъщност с това ние приключихме разглеждането на точка 1, която беше обсъждана на повдигнатите теми във връзка с Модел № 4, съгласно нашето решение и пристъпваме към следващата точка от дневния ред. Точката, както вече казах, ще бъде включена в дневния ред за 22-ри, с молба към администрацията ако може да се включи в дневния ред когато той се подготвя за представянето му.

Продължаваме с дневният ред. Няма други предложения, поне не виждам такива. Благодаря ви.

Продължаваме с точка 2. Точка 2 е свързана с „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с Инспектората на ВСС“. Ще помоля да закрием мониторите.

/камерите са изключени/

(камерите са включени)

ЛОЗАН ПАНОВ: По т. 2 от дневния ред - Произнасяне по решение на дисциплинарния състав по дисциплинарно дело № 20/2017 г. по описа на Висшия съдебен съвет, с 9 гласа „за“ и 3 гласа „против“ Съдийската колегия взе решение за отлагане на т. 2 за 29 юни 2021 г.

Продължаваме с т. 3 - Попълване на поименния състав на Комисията за изготвяне на Анализ за дейността на Апелативния специализиран наказателен съд и Специализирания наказателен съд, във връзка с постъпили заявления за отвод.

По т. 3 от дневния ред имаме постъпили заявления за отвод, които са девет: отвод на Светослова Колева-Ангелова, съдия в Апелативен съд-Варна; отвод на Христо Крачолов - Апелативен съд-Пловдив; отвод на Корнелия Колева - съдия в Апелативен съд-Велико Търново; отвод на Румен Петров - съдия във ВКС; отвод на Елена Каракашева - съдия във ВКС; отвод на Деница Вълкова - съдия във ВКС; отвод на Валя Рушанова - съдия във ВКС; отвод на Биляна Чочева - съдия във ВКС; отвод на Благой Потеров - съдия в Апелативен съд-Бургас.

На вниманието ни администрацията е представила списък на съдии от апелативните съдилища, наказателно отделение, както и списък на съдии от наказателна колегия на Върховния касационен съд.

Към настоящия момент нямаме отвод от съдия Петя Шишкова, съдия Жанина Начева, съдия Бисер Троянов и съдия Спас Иванчев.

По отношение на списъка на съдиите от апелативните съдилища, наказателно отделение, предвид на постъпилите отводи, нямаме постъпил отвод от Апелативен съд-София, съдия Камен Иванов и Военно-апелативния съд - полк. Генко Драгиев.

Заповядайте за предложения.

Да уточним, че по отношение на Върховния касационен съд, предвид попълване на състава миналата седмица няма как да достигнем броя магистрати, които участват в комисията. Както вече посочих, четирима от тях не са си направили към настоящия момент отвод.

По отношение на съдиите от апелативните съдилища, както вече Ви казах, двама от тях не са си направили отвод и това е съдия Иванов и съдия Драгиев.

Заповядайте за предложения.

Администрацията на Висшия съдебен съвет е представила списък и на съдиите от апелативните съдилища, наказателно отделение. От Бургас имаме двама съдии, от Апелативен съд-Варна - четирима, Велико Търново - един, Апелативен съд-Пловдив - още шестима. Това е.

Заповядайте, ако имате предложения по тази точка.

Госпожо Дишева, заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Цялата история с определянето на състав на комисията, която да изготви анализа, съжалявам, че трябва да го кажа, но се превърна в някакъв фарс. Това, което можем да направим - все пак имаме няколко членове, аз не разбрах точно колко са, мисля, че са шест от Върховния касационен съд...

ЛОЗАН ПАНОВ: Четирима от Върховния касационен съд и двама - от апелативните.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Така! Имаме шест члена и освен това имаме възможност да изберем от четирите апелативни съдилища по един съдия. За Търново - един, за Бургас - от двама имаме да изберем, дори не се касае и за избор, но, така или иначе, да посочим включването им в комисията, да изчакаме още една седмица, за да се отведат и тези съдии евентуално и след това да процедираме.

Междувременно ми е известно, че по инициативата на господин Новански нашето решение от предишното заседание вече се изискани документи от административните ръководители на съответните съдилища, където преди промяната в подсъдността към специализирания съд, чл. 411а, по съответни периоди са изискани данни, събира се документация, относима във Висшия съдебен съвет, така че някакви материали за анализ все пак ще бъдат събрани.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре. Избор можем да направим от апелативните съдии, от апелативните съдилища - Бургас, Варна, Велико Търново и Пловдив, както вече казахме, за Апелативен съд-Велико Търново остана само един магистрат. По отношение на съдиите от ВКС, както вече посочих, трима от тях към настоящия момент са си направили отвод, което означава, че трябва евентуално да редуцираме състава на комисията, дотолкова доколкото посочения от нас брой на членовете на състава няма как да го попълним.

Да поканим тогава администрацията да извърши избор от апелативните съдии.

(Тихомир Димитров и Лилия Николаева влизат в залата)

ЛОЗАН ПАНОВ: Да поканя членовете на Висшия съдебен съвет - Съдийската колегия, който иска, да дойде тук за изтеглянето на жребия.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Някой ще слиза ли, колеги? Аз съм в сградата и мога да сляза в залата.

ЛОЗАН ПАНОВ: В момента тук няма никой. Заповядайте. Тук, в залата ще се извърши жребий.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Мога ли да попитам?

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: От списъка на апелативните съдии всъщност не се разбира кои досега са били изтеглени. Аз мисля, че Пламен Синков беше изтеглен от Апелативен съд-Бургас.

ЛОЗАН ПАНОВ: От Апелативен съд-Бургас бяха Светла Цолова - направи си отвод на 25 май т.г., Апелативен съд-Бургас - Галина Канакиева - отвод на 01.06.2021 г., и Благой Потеров - също отвод от 08.06.2021 г. Това е информацията, която е по т. 3 - Списък на съдиите от апелативните съдилища - наказателно отделение. Има два списъка. Това са: Списък на съдиите, които са изтеглени чрез жребий и впоследствие Списък на съдиите, които подлежат на изтегляне чрез жребий. Те са на две страници. На първата страница са тези, които са си направили отвод и които не са си направили отвод, на втората страница са тези, които подлежат на изтегляне. Това е като доклад.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Да, да.

(Атанаска Дишева влиза в залата)

ЛОЗАН ПАНОВ: Започваме. Тук, в залата е госпожа Дишева, главният секретар, от администрацията на Висшия съдебен съвет.

От Апелативен съд-Бургас имаме две имена и това са Пламен Синков и Петя Петрова-Дакова.

ТИХОМИР ДИМИТРОВ: Пристъпваме към изтегляне на представител за Апелативен съд-Бургас.

(Тегли жребий)

ЛОЗАН ПАНОВ: Изтегленият жребий е за Апелативен съд-Бургас - Петя Иванова Петрова-Дакова.

Сега ще направим контролното изтегляне на второто име.

Второто име е на Пламен Синков.

Изтегленото за Апелативен съд-Бургас е Петя Иванова Петрова-Дакова.

ТИХОМИР ДИМИТРОВ: Пристъпваме към изтегляне на представител от Апелативен съд-Варна.

(Тегли жребий)

Изтегленият представител е Румяна Панталеева Трендафилова.

Контролно отваряме другите пликкове: съдия Павлина Георгиева Димитрова, съдия Янко Димитров Янков, съдия Георги Николов Грънчев.

ЛОЗАН ПАНОВ: Апелативен съд-Велико Търново, както казахме, има само още един съдия, наказателно отделение, и това е Красен Георгиев Георгиев.

Това е за Апелативен съд-Велико Търново - Красен Георгиев Георгиев.

Сега вече - Апелативен съд-Пловдив.

ЛИЛИЯ НИКОЛАЕВА (тегли жребий): Съдия Васил Стоянов Гатов - Апелативен съд-Пловдив.

Отваряме контролните пликове: съдия Деница Цанкова Стойнова, съдия Веселин Ганчев Ганев, съдия Иван Христов Ранчев, съдия Милена Бориславова Рангелова, съдия Велина Емануилова Антонова.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря още веднъж на главния секретар, на служителя от администрацията на Висшия съдебен съвет.

(Тихомир Димитров и Лилия Николаева излизат от залата)

Изтегленият жребий за Апелативен съд-Бургас - Петя Иванова Петрова-Дакова, Апелативен съд-Варна - Румяна Панталеева Трендафилова, Апелативен съд-Велико Търново, както казахме, има само един магистрат от апелативния съд, наказателно отделение, и това Красен Георгиев Георгиев, и за Апелативен съд-Пловдив изтегленият жребий беше за Васил Стоянов Гатов.

(Атанаска Дишева излиза от залата)

Госпожа Дишева ме помоли да не продължаваме, докато тя не се включи, като заеме своето място.

Госпожо Дишева, чуваме Ви, само че от стаята на госпожа Керелска.

Добре, нека да продължим заседанието.

Това бяха изтеглените колеги от апелативните съдилища, предвид направените отводи на четири от тях. Както вече казахме, имаше отводи и от представителите на Върховния касационен съд от списъка, както вече Ви посочих. Отводи няма само на четирима магистрати, двама до настоящия момент.

Оттук нататък ние трябва да променим броя на магистратите от Върховния касационен съд, защото обективно е

невъзможно попълването на състава от 12 магистрати от Върховния касационен съд, предвид направените отводи. Имаме само четирима от тях, тоест във всички случаи ние трябва да вземем решение за намаляване броя на магистратите от Върховния касационен съд.

В момента сме само седем. Ще помоля колегите да се включат. Станахме вече осем. Продължаваме.

Казах имената на магистратите, които бяха изтеглени. Споменах също така, че към настоящия момент, предвид направените отводи е невъзможно попълването на комисията с посочения от нас брой членове на тази комисия от състава на Върховния касационен съд, така че ние ще трябва да вземем решение за намаляване броя на съдиите от 12 на 4, тъй като до настоящия момент от изтеглените магистрати четирима от тях не са си направили отвод.

Колеги? Господин Кояджиков.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Аз Ви предлагам да не бързаме с това решение. Нека да изчерпим изцяло тези възможности, за които теглим жребите и най-накрая, защото може да се окаже, че не са четири, а по-малко. За апелативните съдии също може да се окаже, че ще трябва да редуцираме и техния брой.

Предлагам да изчерпим тази процедура по избор, по която сме тръгнали и чак тогава да си променяме решенията.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, разбрах Ви. Благодаря Ви.

Още повече, че отново, както и преди, сме давали възможност за отводи на колегите, които бяха изтеглени чрез жребий.

Колеги, друго по тази точка? Ако няма други изказвания, изтеглихме жребий, продължаваме по-нататък по дневния ред, а това е т. 4 - извънредна точка... (Реплики)

Да гласуваме всъщност попълването на състава от тези колеги, както казах - Петя Дакова, Румяна Трендафилова, Красен Георгиев и Васил Гатов.

Режим на гласуване: 9 гласа „за“, 2 гласа „против“ и това са господин Шекерджиев и госпожа Димитрова.

(след проведеното гласуване с вдигане на ръка)

3. ОТНОСНО: Попълване на поименния състав на Комисията за изготвяне на Анализ за дейността на Апелативния специализиран наказателен съд и Специализирания наказателен съд, във връзка с постъпили заявления за отвод

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

Поради подадени отводи ПОПЪЛВА чрез жребий от урна с хартиени бюлетини поименния състав на комисията за изготвяне на Анализ за дейността на Апелативния специализиран наказателен съд и Специализирания наказателен съд съгласно решение по Протокол № 19/20.05.2021 г. на Съдийската колегия на ВСС, както следва:

- Петя Иванова Петрова-Дакова - съдия в Апелативен съд-Бургас;
- Румяна Панталеева Трендафилова - съдия в Апелативен съд-Варна;
- Красен Георгиев Георгиев - съдия в Апелативен съд-Велико Търново;
- Васил Стоянов Гатов - съдия в Апелативен съд-Пловдив.

ЛОЗАН ПАНОВ: Продължаваме с т. 4 от дневния ред. Тя е извънредна точка, която беше включена в дневния ред - Указания относно осигуряване и използване в Единната информационна система на съдилищата на квалифицирани електронни подписи от съдебните заседатели, участващи в състава на съда по наказателни дела като първа инстанция, съгласно чл. 28, ал. 1, т.т. 2 и 3 от НПК.

Вносителите са госпожа Имова, тя обаче не е тук; господин Кояджиков и господин Новански. Кой ще докладва?

Господин Кояджиков, заповядайте.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Благодаря Ви.

Уважаеми колеги, във връзка с влизането в сила и необходимостта от 30.06.2021 г. всички първоинстанционни присъди да бъдат въвеждани с електронен КЕП, съгласно измененията в ГПК, разбира се, възникна необходимостта за изготвяне на указания относно осигуряване използване на единната информационна система с КЕП-ове от съдебните заседатели. Положени са усилия тези указания да бъдат изготвени. Предлагаме да се приемат, за да може да се изпратят на административните ръководители и на 30-и, ако всичко е нормално, да започне да се изпълнява закона.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Аз също ще имам въпроси.

Господин Чолаков, заповядайте първо Вие.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колега Кояджиков, тъй като Вие докладвахте, аз виждам, че тук, в указанията са разработени варианти и особено мнение на председател, но имаме състави, които са разширени - за двама съдии и трима съдебни заседатели. Това по някакъв начин разработено ли е, защото виждам, че това е разработено само за един съдия и двама съдебни заседатели. По отношение на разширените състави не виждам разработено.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Няма такава разработка. Не, това не беше помислено. Не се бяхме сетили за това, ще трябва да се допълни в този аспект - когато има разширени състави, когато има два отвода, ще трябва да се допълнят тези указания, дума да няма!

Те затова са внесени спешно днес, за да може да се направят корекциите и до 30-и да бъде всичко приключило и изпратено.

ЛОЗАН ПАНОВ: А дали може да се направят сега тези корекции или да бъдат направени на 21-ви, когато имаме заседание?

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Може и на 22-ри да се допълнят.

ЛОЗАН ПАНОВ: Както Вие решите, така или иначе...

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Нека да го помислим с колегите и да оформим, защото сега наистина не съм готов. Дайте само другите забележки, които имат да се допълват. На 22-ри пак ще ги представим за приемане.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Аз, понеже поставих този проблем на пленум миналия път - да, това беше важно за електронните подписи, но какво правим с делата, които не са в ЕИСС, наказателните? Това питам. Ние трябва да дадем указания на колегите, тъй като знаете, че поетапно влизаха съдилищата и най-вече градски съд и апелативен съд, те имат дела много малко в ЕИСС.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Нали разбирате, че няма как, според мен, да се вкарват електронните подписи под присъдите, да се вкарват в делата, които нямат досие в ЕИСС.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Добре, но някой пък казват, че присъдата трябва да бъде в ЕИСС.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Присъдата е ясно, но към кое да я пришием? (Всички говорят)

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Без дело ли, какво правим? Аз това питам.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Не е ясно какво правим. Нямам отговор на този въпрос. Няма как да имам отговор. Делото се въвежда от самото начало и председателят се присъединява към това дело и сега - висящата присъда към какво да я присъединим?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Добре, но как да я четат колегите? А и нали все пак трябва да я четат в ЕИСС? Това е процесуална норма.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Това е процесуална - да, но не знам как. Трябва да се помисли нова функционалност най-вероятно да се създаде.

ЛОЗАН ПАНОВ: Всъщност оттук нататък вече всички съдилища са в тази система. Говоря общо. Така или иначе, от 30.06. 2021 г. започва... (технически проблем, прекъсвания) с КЕП и оттук нататък вече всичко трябва да се подписва с КЕП.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: След 30 юни, нали така?

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, 30.06. - така, както е по закона.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Но аз питам за делата, които не са в ЕИСС. Аз затова питам.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Те не се подписват с КЕП, но законът не прави разлика. Наистина, законът не прави разлика. Казва: всички присъди, постановени след тази дата следва да се въвеждат в ЕИСС, а подписът трябва да става с КЕП.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: А нашите дела - две трети, не са в ЕИСС. Говоря за градски съд и апелативен съд.

ЛОЗАН ПАНОВ: Говорим, че тези дела, които не са в ЕИСС и в момента са с постановени съдебни актове, за тях това не се отнася.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Господин Панов, говоря за делата, които не са въведени в ЕИСС, поради нашите указания кога се въвежда ЕИСС поетапно по съдилищата и съответно последни влязоха градски съд и апелативен съд, тоест техните две трети дела не са въведени в ЕИСС, обаче делото е на 30-и и колегата трябва да чете присъда, а присъдата трябва да е в ЕИСС. Аз питам: какво правим с този проблем? Разбирате ли ме?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Ами, ще се подписват с КЕП.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: И ще виси само една присъда без дело!

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Ама, чакайте! Ако правилно... Имам ли думата, извинявайте?

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Ако правилно съм разбрала въпроса, който зададе господин Чолаков, по принцип, независимо от това кога е въведена ЕИСС в съответния съд, си има дела, които си вървят по старите деловодни системи и те ще си приключат в рамките на старата деловодна система.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Не могат! НПК казва: присъдата се чете в ЕИСС изрично! НПК, процесуалният закон! Аз затова казвам, че е проблемът! (Смее се)

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Ами, то това е някаква недомислица всъщност, която не е съобразена с технологичното състояние на нещата.

ЛОЗАН ПАНОВ: Така или иначе, няма Народно събрание, което да промени тази норма, така че това означава, че ние трябва да бъдем тези, които да дадем указания, колеги.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Аз не знам дали това изобщо е възможно. Делото върви в САС, примерно, а как само единствено присъдата да бъде пусната в ЕИСС?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колега Керелска, това е процесуална норма... (Прекъсват го)

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Недомислено!

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Това няма връзка с указанията, междупрочем.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: За този проблем от миналата седмица аз алармирам, че има проблем с това.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Това вече работната група по-скоро, която отговаря за функционалността на ИСС би следвало да направи ново изискване към „Информационно обслужване“ да въведем тази норма. Така си го представям. Не знам.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, така или иначе, госпожа Имова е вносител на предложението. Тя е член на тази работна група.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Не, не! Това предложение не касае този въпрос. Разбирате ли? Това, което е - указанията, нямат нищо общо с присъдата.

ЛОЗАН ПАНОВ: ... Имат общо.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Не, само за КЕП-а на съдебните заседатели.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Това, да. Тези указания са за КЕП-а на съдебните заседатели, точно така. Да, при тях също ще възникне да четат присъди, на които не са въведени делата в ЕИСС.

ЛОЗАН ПАНОВ: Не само присъди, а и определения...

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Госпожа Пашкунова иска нещо да разясни.

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожа Пашкунова, след това госпожа Дишева. Заповядайте.

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Колеги, има връзка внасянето на указанията за КЕП, за квалифицираните електронни подписи, с

изискването присъдата да се изготви в единната информационна система. В чл. 310, ал. 1 от НПК се казва, че: присъдата се изготвя в ЕИСС и се обявява от председателя незабавно, след като е подписана с квалифициран електронен подпис от всички членове на състава на съда, а членове на състава са и съдебните заседатели.

Това беше причината да се изготвят тези указания, защото до края на месеца ние трябва да имаме готовност, както с квалифицираните електронни подписи, така и с техническата възможност присъдата да се изготви в ЕИСС, така че ние просто нямаме време. Това искам да кажа.

И по този повод ние говорихме с колегата Имова, тъй като аз също получих обаждане от колеги от районен съд, от градски, и това беше причината за това бързо внасяне на тези указания.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: И какво става с това, когато делото не е в ЕИСС, а присъдата?... (Всички говорят)

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз искам да поставя два въпроса. Първият е: дали предложените днес указания са съгласувани със съдии от страната и с кого изобщо? Дали са прегледани от тях, и понеже днес решаването на въпроса с указанията очевидно ще се отложи с оглед повдигнатия въпрос за разширените състави и за възможността там да се пишат особени мнения, считам че следва да бъде изяснен този въпрос и ако не е направено, нека своевременно да го обявим, да обявим тези указания, за да изискаме до следваща седмица някакви становища от съдиите, защото работещите съдии, особено тези, които работят с ЕИСС, тоест те всички работят вече там, със сигурност биха могли да дадат указания как би могло това да се случи.

Не съм сигурна, че ако ние тук, не знам, господин Кояджиков, как са писани, от кого са писани тези указания, ако чисто

теоретично разглеждаме въпроса, ми се струва, че има възможност да допуснем грешки. Това е съвсем прагматично съображение.

А по приложението на чл. 310, ал. 1, колеги, аз много съм смутена от това, което чувам тук. Как е възможно ние дори да си помислим, че в ЕИСС ще има една присъда, която ще стои по някакъв начин, след като делото не е образувано в ЕИСС и след като не е образувано в ЕИСС, то изобщо няма електронно дело. Това е някакъв феномен, който ми се струва, че процесуалният закон не е имал предвид тези случаи. Според мен този текст се отнася за делата, които са образувани в ЕИСС.

Представяте ли си как би изглеждало това нещо? Единственият вариант на присъдата, която ще е единствената присъда, защото присъда на хартиен носител няма да има, според този текст. Единственият вариант ще стои някъде в пространството, в единната информационна система, като какво, как смятате това да се случи? Да се образува дело, само за да може да стои там присъдата. Ами, то дори няма такова основание за образуване на дело в ЕИСС, доколкото ми е известно, като инициращ документ. Това е абсурд! Откъде накъде цялото дело ще бъде на хартия, а само присъдата ще стои в ЕИСС. Според мен трябва да се подложи на тълкуване този текст и да се стигне до извода, че се отнася само за делата, които са образувани в ЕИСС.

ЛОЗАН ПАНОВ: И тъй като, както казахме, няма законодателен орган в момента, а той е, който може да го направи, да дадем указания - това сме ние.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Господин Панов, не Ви чуваме! Нищо не чуваме!

ЛОЗАН ПАНОВ: Прощавайте много!

Както казах, в момента няма Народно събрание, което да направи някакво изменение или самò да тълкува, освен това, спомняте ли си, ние направихме искане за тълкуване, което и до този момент не сме го получили. Аз съм скептичен към възможността за разработване на нова функционалност. Мисля, че в краткото време, с което разполагаме това е обективно невъзможно.

Господин Мавров, след това господин Чолаков.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Колеги, аз по самия проект имам няколко забележки.

Първо римско, второ, казано е: ограничени права за достъп само до съответното електронно дело. Има съдебни заседатели, които участват по две и три дела. И няма как да кажем: само за еднокое си дело, ограничение, защото трябва за всяко дело тогава да се издава нов КЕП. Това е първото и нека да се замислим за това нещо.

След това, на следващата страница, т. 8: при явяване в съда за разглеждане на делото в съдебно заседание, участващите в състава на съда по съответното дело съдебни заседатели, са длъжни винаги да носят в себе си КЕП, който им е издаден от съда.

Колеги, ние в Комисия „Бюджет и финанси“ говорихме за нещо друго, че този КЕП трябва някъде да се държи в съда, в специална каса, в пликове с имената на съответните съдебни заседатели, отбелязано делото, на което те са съдебни заседатели и по някакъв начин преди заседанието да им се дава този КЕП и когато делото се отложи или пък приключи, дай Боже, с присъда и я подпишат, след това КЕП-а да се връща в касата на съда. Дали касата ще е при административния секретар, дали при системния администратор, няма никакво значение, но важното е те да се подписват в момента, в който вземат КЕП-а и съответно да върнат

КЕП-а и системният администратор или друг, да се подпише, че този КЕП е прибран в касата.

Защо го казвам това нещо? Защото ще имаме много случаи - забравил си е КЕП-а, загубил КЕП-а, което означава ново издаване на КЕП и така нататък. Може би в тези правила трябва да залегне нещо в тази посока, за която казвам.

По този начин ще отидем в раздел втори, т. 7: административните ръководители съблюдават спазването на задължението от съдебните заседатели при явяване в съдебно заседание винаги да носят в себе си квалифицирания електронен подпис. Това е добре, но ако въведем механизма, за който говоря, това няма да има значение, защото те ще получават електронния подпис сутринта, преди заседанието, ще го върнат, когато се отложи делото или когато се постанови присъдата и така нататък, в зависимост от различните случаи.

Много добър съвет се даде мисля, че от колегата Дишева, все пак ние да въведем някакви промени, за които говорим и за които господин Чолаков каза и наистина в много бърз порядък да го съгласуваме, защото специално аз отдавна не съм работил със съдебни заседатели, не знам как е обстановката, как се работи в момента. Преди бяха постоянни, сега се сменят непрекъснато, така че нека да приемем това, което госпожа Дишева каза в бърз порядък и ние да можем да ги съгласуваме. Може би сме пропуснали и други неща, които не знаем. Благодаря Ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря, господин Мавров.

Във втората част Вашето изказване беше свързано с това да се... (Прекъсват го)

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Господин Панов, много лошо се чувате!

ЛОЗАН ПАНОВ: Извинявам се много.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Ако сте сам в залата, свалете маската!

ЛОЗАН ПАНОВ: Не съм сам в залата и никога не съм ...

Само накратко - по втората част на Вашето изказване, очевидно целта е да се предотврати загубването, забравянето на електронния подпис, когато е необходим. В това отношение е въпрос на организация и съм съгласен с Вас.

В първата част - издаването на КЕП за всяко едно дело мисля, че това звучи малко нелогично.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Да, това е абсурд!

ЛОЗАН ПАНОВ: Има съдебен заседател, той може да заседава с един състав, може да заседава с друг състав. Той си има КЕП и използва този КЕП тогава, когато той е част от съдебния състав. Мисля, че това е идеята, което е доста логично. (Всички говорят)

Не необходимо издаването на нов КЕП, нали? Това няма как да стане.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Това е безумие на всяко дело да се издава КЕП.

ЛОЗАН ПАНОВ: То се издава на самия заседател, който го използва тогава, когато участва в съответния състав. Дали ще ... (неясен израз), това вече е друг въпрос.

Господин Чолаков, заповядайте.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Аз пак ще се върна на чл. 310, тъй като не споделям становището на колегата Дишева. Член 310 е процесуална норма, която изрично и императивно разпорежда как се постановява една присъда. Най-малкото ние сме хората, които следва да говорим за правораздаване и правоприлагане от съдилищата във

връзка с тяхната правораздавателна дейност. Ние сме тук, за да обезпечим съдилищата да нямат проблеми при прилагане на процесуалния закон, а процесуалният закон казва: присъдата се изготвя в единната информационна система на съдилищата и се обявява от председателя незабавно, след което се подписва с квалифициран електронен подпис от всички членове на съдебния състав.

Нямаме преходна и заключителна разпоредба, което означава, колеги, всички поне по отношение на процесуалното право знаем, от 30-и нататък това е формата за валидност на присъдата. Никой не се интересува, най-малкото страните или по-горната инстанция, дали ние сме ги вкарали в ЕИСС периодично, на части, по план или Бог знае как. Мен ми е странно защо законодателят използва изрично, даже аз това го видях, когато ми се обадиха наказателни съдии притеснени от това, което предстои, защото да пише в закон информационна система с името, за мен е малко странно, обаче така го използва законодателят. Изрично е казано: тази система и никоя друга!

Нали разбирате ли, че ние трябва да направим така, че тези присъди дори и по делата, които не са вкарани в ЕИСС да бъдат поне вкарани в единната информационна система, за да спазим формата за валидност на присъдата. Колеги, ще стане страшно, наистина! И аз алармирам съвсем сериозно и отговорно за това, което предстои, ако ние не въведем никакви правила, какво ще се прави с делата, които не са в ЕИСС на 30 юли. Дали ще тълкуваме?

Ние можем да тълкуваме едно, въззивният състав на първоинстанционния ще го тълкува по друг начин, нали разбирате? И тук ние не можем да се месим в правораздавателната дейност на

колегите. Лично аз го чета това като императив и следва да бъде правено така, за да има и валидна присъда.

АТАНАСКА ДИШЕВА: И Вие как предлагате да се процедира, господин Чолаков?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Аз не знам. Само Ви казвам проблема. Наистина не знам как да процедирам, обаче четейки тази норма за мен е ясно, че ако присъдата не е в ЕИСС и с КЕП от 30 юни няма да Ви казвам какво означава тази присъда. И ще върнем ли това и за втори път, и за трети, заради това, че ние не сме организирали запис в ЕИСС?

Проблемът е сериозен наистина, колеги. Трябва да реагираме много бързо.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Какво можем да направим, като няма действащо Народно събрание? Очевидно е какво трябва да се направи, поне до 17-18 или 20 юли няма да има действащо Народно събрание.

ЛОЗАН ПАНОВ: Нова функционалност. Опасяваме се, предвид на начина, по който се работи и това, което се случва... все се опасявам, че нова функционалност от днес дори да се започне работа, до 30-и надали ще има възможност да се направи, но да не звуча скептичен, разбира се.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Не знам. Да се въвежда поне само обвинителният акт и присъда, след това - не знам. Просто трябва да се прави нещо, защото не можем да им кажем на колегите: не ни давайте присъди, докато няма...

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Керелска, заповядайте.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Колеги, аз, първо, имам процедурно предложение - да отложим разглеждането на точката и вземането на решение по нея. Нека да обезпечим присъствието на координатора по

ЕИСС госпожа Вероника Имова. Тя да присъства, да направи своите разяснения и след това евентуално да коментираме ние и да вземаме съответното решение.

Нека междувременно да се направи, как се изрази госпожа Дишева, в спешен порядък някаква консултация. Не знам каква трябва да бъде формата на тази консултация, с колегите - действащи съдии.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: То си има работна група, госпожо Керелска. Тя ще се свика другата седмица.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Да, мисля, че това е удачно. И аз това си мислех, че това е удачно.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Добре, да направим предложение.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Там да отиде - в работната група.

И в същия този период от време, до разглеждането на предложените от Вас указания в следващо съдебно заседание, следващо заседание на Съдийската колегия, независимо дали ще бъде следващия вторник или по-нататък, според мен, трябва да попитаме изпълнителя на софтуера на ЕИСС дали това, което ние тук говорим е технологично възможно, защото лично на мен не ми се вписва в представите едно дело да е образувано в деловодна система САС или АСУД, това бяха действащите деловодни системи до въвеждането на ЕИСС, да може отведнъж в ЕИСС да се появи окончателният акт, тоест присъдата.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Не, това е ясно.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Нека да попитаме дали това действително е възможно, дали става въпрос изобщо за нова функционалност или за какво два реч. И ако това технологично е невъзможно, ние щем-нешем, трябва да вървим към тълкуване на тази норма. Вече няма как да стане и цялата работа дойде оттам, защото ние смесихме процесуални норми с едни технологични

предвиждания за това как да стават нещата, което беше абсолютно неправилно. Същото го направихме и в ГПК. Същото го направихме и в Наредбата за образците на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение, за образците на заповед.

Не знам дали си спомняте, когато идвах тук колегите от районния съд по повод обсъждане въвеждането на ЕИСС. Тогава се изказа едно такова становище мисля, че от един колега - районен съдия, който каза, че това не е правилно и че не би трябвало техническите възможности за извършването на едно или друго процесуално действие да влизат в процесуалния закон и мисля, че това е много сериозен проблем, но, както се казва, гърнето вече е счупено!

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колега Керелска, аз съм говорил с много наказателни съдии, действащи в момента, които ми казват, че ако присъдата от 30 юни не е в ЕИСС, се отменя. Казвам категорично: действащи магистрати, наказателни съдии. И то от пет района. Казвам откровенно и това не означава, че си го измислям този проблем. Той е налице. (Всички говорят)

ЛОЗАН ПАНОВ: Така или иначе, направиха се процедурни предложения, освен това и госпожа Имова в момента не е тук. По принцип в списъка за отсъстващи лица не фигурира, в списъка пише, че никой не отсъства, но все пак тя е вносител. Мисля, че определено като координатор на проекта би трябвало да присъства и предложението за отлагане ще го подложат на гласуване.

Госпожа Дишева, заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз щях да повтора същото процедурно предложение. Ние просто си говорим в момента и демонстрираме в каква безизходица сме. Нека да отложим тази точка, ще умуваме и ще беседваме.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, режим на гласуване по предложението за отлагане на точката за 21-ви.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Нека поне тези изменения, които казахме аз и господин Чолаков, да влезат.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Дайте на Пашкунова думата, иска да каже нещо, бе, хора!

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Колеги, съжалявам, че пак вземам думата. Госпожа Имова се обади, тя е болна и е температура.

По повод въпросите, които се коментират. Тя казва, че няма пречка присъдата да бъде изготвена в ЕИСС в електронна форма, независимо от това, че не е образувано електронно дело. Въвеждат се минимално данни в електронна форма, така щото това да предпостави възможност да бъде изготвена в ЕИСС системата.

И другото уточнение, което внася, е, че тези указания касаят само и единствено квалифицираните електронни подписи на съдебните заседатели, начин на съхраняване и тя моли да бъдат коментирани и приети днес, защото няма време, тъй че да може административните ръководители да обезпечат закупуването на квалифицирани електронни подписи и да се гарантира правораздавателната дейност от 1 юли.

Това е, което ме помоли да предам на колегията.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: В този ред на мисли все пак ние трябва да имаме указания от пленума как да бъдат образувани тези дела, които не са в ЕИСС, за да могат да бъдат четени присъди по тях. Все пак, колеги питат какво да правят, тъй като тези дела не са в ЕИСС. Мисля, че това е задължение на пленума да дадем указания. На пленума, защото системата все пак се работи в пленума, затова мисля.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: И е приета от пленума, така ли?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Приета от пленум, указанията по отношение на тези дела, които не са в ЕИСС, да кажат какво точно ще вкараме, какъв малък обем от документи по тези дела, за да може да бъде присъдата в ЕИСС.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Нека да се разпише това в указанията, за да могат... (Всички говорят)

ЛОЗАН ПАНОВ: Моля Ви! Всеки взема думата в момента. Знам, че сме изморени. Вече е след 18,00 ч. Разбирам.

Благодаря на госпожа Пашкунова, която предаде думите на госпожа Имова. Да ѝ пожелаем да се възстанови!

Така и така, молбата на госпожа Имова е днес да се приемат тези изменения. Същевременно обаче съвсем основателно колегите реагираха и казаха, че не се изчерпват въпросите, които засягат съдебните заседатели. Дали ще можем сега да ги допълним? Господин Кояджиков заяви, че може би сега не е в състояние да ги допълни, но ако проблемът е свързан с това да се организира закупуването на квалифицирани електронни подписи, ние можем да вземем такова решение, за да могат да имат възможност председателите на съдилищата да организират този въпрос. Дали ще можем сега да формулираме нашето решение.

Другият вариант е да го приемем такова, каквото е предложено сега, а вече на другото заседание да го доуточним с новите предложения, които бяха направени от колегите в техните изказвания.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Да се внесе предложение в пленума от Съдийската колегия.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Не, това е на Съдийската колегия. Това само е на Съдийската колегия, а другото вече е за пленума.

ЛОЗАН ПАНОВ: Говорим сега за това решение, а вече за другото решение ние имаме тази възможност на 22-ри за 24-ти, когато ще има пленум на Висшия съдебен съвет.

Добре, господин Кояджиков, сега, така или иначе...
(Прекъсват го)

АТАНАСКА ДИШЕВА: Може ли все пак да гласуваме процедурното предложение. Извинявайте!

ЛОЗАН ПАНОВ: Така или иначе, има такова предложение, което аз ще подложам на гласуване.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Извънредна точка, неясна, препредаваме съобщения на член на Съвета, не е ясно кой е изготвил тези указания и не ми беше отговорено на въпроса дали са съгласувани! Какво точно правим в 18,30 ч.?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Не са съгласувани изобщо с нас.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Кой тогава е готов на всяка цена да приемем днес някакви указания, пък после да ги ремонтираме. От 22-ри ще има достатъчно време. Извинявайте!

Моля да подложите процедурното предложение на гласуване.

ЛОЗАН ПАНОВ: Има процедурно предложение, подлагам го на гласуване. Който е „за“ процедурното предложение за отлагане разглеждането на точката за 22-ри, моля да гласува: 3 гласа „за“.

Който е „против“ - 7 гласа „против“, не се приема процедурното предложение.

Сега вече Ви моля по същество. Дали ще има възможност да се изготвят нови предложения или да приемем тези такива, каквито са?

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Предлагам да се приемат така, както са внесени, защото ад хок да направя предложения по това,

което възрази колегата Чолаков, не съм подготвен да го сторя в момента. Това - с промяна на тези указания, може да бъде свършено и в следващото заседание на Съдийската колегия. Предлагам да приемем това, което е внесено.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Е, то какъв е смисълът днес да ги гласуваме, като ще ги допълваме следващата седмица.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Смисълът, госпожо Керелска, е, за да може тези указания да отидат при административните ръководители и да започнат подготовката по изпълнението им и осигуряването на КЕП-ове на съдебните заседатели по конкретните дела.

ЛОЗАН ПАНОВ: Разбирам Ви, но, така или иначе, това можем да го вземем с друго решение - да се осигурят КЕП-ове на съдебните заседатели. Нали ... (неясна реч) решението ни на 22-ри? Щом така решавате.

Не разбрах кой е пръв - госпожа Дишева или господин Чолаков.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Има предложение да приемем само раздел II от тези правила, в които става въпрос за организацията за закупуването на КЕП-овете, а да оставим раздел I за доработване на следващото заседание. Всъщност раздел II е важният, който касае, че трябва да се осигурат от съответните административни ръководители тези КЕП-ове - това, което колегата Имова е казала като спешност.

Моето предложение е да гласуваме само раздел II, а раздел I да го отложим за следващо заседание.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Ама, да го изпратим на работната група.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Не възразявам като вносител. Колегата Новански да каже все пак.

ЛОЗАН ПАНОВ: Аз само да кажа, че предложението Ви е да се приеме раздел II, без раздел I. А самият раздел II, господин Чолаков, е: изпраща на административните ръководители указанията относно осигуряването и използването им в единната система. Те са свързани двете, тоест трябва да променим самия диспозитив.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ (чете): „Необходимите разходи за закупуване на квалифицирани електронни подписи"... „Разработчикът на"... „Административният ръководител на съответния"... „Електронните подписи за съдебните заседатели, които те ще използват за достъп"...

Ами, значи ще изпратим само раздел II за организация на работата, всъщност да могат да си подготвят закупуването на КЕП-овете. То, това е спешното. Това е моето предложение - да подложите на гласуване само раздел II.

И решението да бъде: приема раздел II от указанията относно организация на работата на администрацията със съответните КЕП-ове.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Господин Мавров, заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Имах въпрос преди това, господин Панов. Може ли?

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Можем ли да разберем поне кой е писал тези указания. За мен това е важно, за да преценя дали най-малкото има компетентност да го прави. Кой е писал?

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Кой го е писал? Физически кой го е писал - госпожа Имова.

АТАНАСКА ДИШЕВА: И физически, и интелектуалният автор, не ме интересува...

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: А иначе, ако Ви интересува авторството - аз, Новански и госпожа Имова. Обсъждането за изготвянето на тези указания извършихме тримата вносители - госпожа Имова набра текста физически.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Мен не ме интересува физически кой го е набрал.

ДРАГОМИР КОЯДЖИКОВ: Отговорих ли Ви иначе на въпроса?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Отговорихте ми, да.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Господин Мавров, заповядайте.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Аз съм съгласен да се приеме сега раздел II, но какво става с т. 7? Това, което Ви казах - ще ги носят ли те в себе си, ще ги забравят ли въкъщи, ще ги губят ли или това, което предложих - да се съхраняват в каса?

БОЯН НОВАНСКИ: Не е ли това работа на административните ръководители да си организират?... (Всички говорят)

ЛОЗАН ПАНОВ: Драгомир Кояджиков заяви, че няма да може във връзка с Вашето предложение и предложението на господин Чолаков да изготви от своя страна текст, който да се приеме днес. Затова вероятно и в тази част, за която Вие казвате, вероятно ще има предложение от тях на 22-ри. Нали така, господин Кояджиков?

Господин Новански, заповядайте.

БОЯН НОВАНСКИ: Аз съм срещу такова предложение, което предложи господин Мавров, защото смятам, че това е работа на административните ръководители и всеки съд да си го организира -

ще си пазят ли КЕП-овете или ще си ги носят на верижка. Това е малко несериозно, да Ви кажа.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: В указанията много ясно казваме: носят ги със себе си. Ние им го казваме в т. 7.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, но има друг момент, че това е КЕП, който е на конкретното лице. Как ще му го вземете и ще му го давате след това? И Вашият подпис, КЕП, ако имате, господин Мавров, така ли ще го давате?

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Не, моят КЕП няма да го давам, щото...

ЛОЗАН ПАНОВ: Какво като е съдебен заседател?

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Аз ще Ви кажа какво ще стане. Наистина, за да се отложи делото, някой ще си забрави КЕП-а, ще го загуби, ще трябва да му се издава нов КЕП, така че това, което предлагам е доста разумно - да се държат в съда, в каси, с подпис да се получават, с подпис да се връщат и така нататък.

ЛОЗАН ПАНОВ: Остава тогава въпросът за използването на... (Всички говорят)

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Моля Ви, не ме прекъсвайте!

Хайде, говорете! Давайте!

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Тези КЕП-ове се купуват от органите по места. Те са само за системата, те са предназначени само за работа по делата, в които участва съдебният заседател. Защо да ги носи той с него? За какво трябва да го носи КЕП-а? За да го забрави утре и ще отложи заседанието или пък ще го загуби и трябва нов КЕП да се купува? Аз също съм съгласен с господин Мавров. А ние сега като дадем указания в тази посока, че мога да ги носят със себе си, административните ръководители какво ще правят? Ще правят обратното? Ще кажат: не, не, носете си ги с Вас?

ЛОЗАН ПАНОВ: Готови ли сме да формулираме решение днес, уважаеми колеги. Предложението за отлагане не се прие. В момента има предложение, което е за приемането на т. 2.

Има изказване. Госпожа Керелска, заповядайте.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Колеги, понеже си предаваме телефонни разговори, да Ви кажа, че току-що говорих с госпожа Снежана Смилкова, която е ръководител на проекта, от „Информационно обслужване“. Тя каза, че абсолютно невъзможно е, след като делото не се е движело по ЕСС, а по другите деловодни програми, по които са работили съдилищата, а именно АСАС или АСУД, изведнъж в ЕИСС да се публикува само присъдата. Цялото дело трябва да бъде пренаредено, както тя се изрази, тоест от АСАС или от АСУД да отиде в ЕИСС, но това ще доведе до много голямо объркване. Тя даже използва думата „рискове“, защото в крайна сметка натоварването по ПОНС, което се отчита по САС и по АСУД, вече в ЕИСС знаете, че се отчита по друг начин, не по ПОНС.

Освен това, има и други проблеми, които трябва да бъдат отчетени и обсъдени. Изобщо, аз мисля, че не сме в състояние да вземаме решение на този етап.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре. Струва ми се, че предадените становища не си кореспондират: това, което госпожа Пашкунова предаде от госпожа Имова и това, което госпожа Керелска предаде от госпожа Смилкова.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: А раздел II можем ли да го приемем, колеги?

БОЯН НОВАНСКИ: Да приемем раздел I, да оставим раздел II за другата седмица.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Това е в раздел I това, което госпожа Керелска поставя сега като проблем.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: После делото съществува в САС и след това още веднъж трябва да съществува в ЕИСС, след като го пренаредим. И става някаква страхотна каша! Много Ви моля! Хайде да не действаме толкова храбро!

ЛОЗАН ПАНОВ: Има предложение, което ще подложа на гласувате. То е да се приеме само раздел две римско. Нали така? Колеги, други предложения има ли? Ако няма, режим на гласуване.

Имаме 10 гласа „за“. Благодаря Ви.

(решението е отразено по-долу в стенограмата в цялост)

ЛОЗАН ПАНОВ: Ще моля да се включи тази точка и за 22-ри, когато ще има вече конкретни други предложения, които не изчерпват хипотезите, посочени в предложението, което сега гласувахме, още повече, че ние гласувахме само част от предложението. Така че нека да бъде това точка от дневния ред за 22-ри, молбата ми е към администрацията.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: А раздел първи? Г-н Панов, извинявайте, връщаме ли го пак за доработка от групата? Раздел първи?

ЛОЗАН ПАНОВ: Нали ще го разгледаме на 22-ри. Нали това беше идеята колегите да го подготвят и да вземат становище и други колеги.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Точно така, с указанията да го внесат на 22-ри на заседание. Но да го прегледа работната група, която е, раздел първи имам предвид. Иначе тогава ще го обсъждаме в заседанието и не се знае докъде ще се стигне, пък иначе ще има време на спокойствие и по подробно да се обсъдят тези неща.

ЛОЗАН ПАНОВ: Вашето предложение е да се внесе раздел първи, останалата част от предложението да се внесе в работната група?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Точно така. Която да го внесе на следващото заседание на Съдийската колегия за 22-ри.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре. Колеги, има предложение от г-н Магдалинчев. Само, че в момента сме по-малко. Ще помоля колегите да се включат.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: (брои кворума) Осем човека сме видими. Можем да продължим.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, докато все още сме осем човека видими, да продължим нататък.

Подлагам на гласуване предложението на г-н Магдалинчев. Г-н Магдалинчев предложи...(Б. Магдалинчев: Да се изпрати на работната група, която да...) Указанията по т. 4 да се изпратят на работната група, която да внесе предложение за 22-ри на заседание на Съдийска колегия. Нали така, г-н Магдалинчев?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Да.

ЛОЗАН ПАНОВ: Режим на гласуване. Осем гласа „за“. Девет, да, девет станахме. Благодаря Ви.

(след проведеното гласуване с вдигане на ръка)

4. ОТНОСНО: Указания относно осигуряване и използване в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) на квалифицирани електронни подписи (КЕП) от съдебните заседатели, участващи в състава на съда по наказателни дела като първа инстанция, съгласно чл. 28, ал. 1, т.т. 2 и 3 от НПК

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

РЕШИ:

4.1. Приема раздел II от Указания относно осигуряване и използване в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) на квалифицирани електронни подписи (КЕП) от съдебните заседатели, участващи в състава на съда по наказателни дела като първа инстанция, съгласно чл. 28, ал. 1, т.т. 2 и 3 от НПК.

Изпраща Указанията в раздел II на административните ръководители на органите на съдебна власт за сведение.

4.2. Изпраща Указанията по точка 4 в раздел I на работната група, която да внесе предложение за следващото заседание на Съдийската колегия на 22.06.2021 г.

ЛОЗАН ПАНОВ: Точка 5. Внася комисия „Професионална квалификация и информационни технологии“. Колеги, заповядайте за доклад. Кой ще го докладва? Г-н Мавров? Г-н Новански?

БОЯН НОВАНСКИ: Г-н Панов, аз не съм в КПКИТ, но ако искате ще я докладвам точката, няма проблем.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Понеже днеска дълъг доклад направи, нека да е по-кратък сега, ако може. (шеговито)

БОЯН НОВАНСКИ: Дълъг, защото беше 80 страници решение, как да е иначе?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Отметнахме работа за следващия път.

ЛОЗАН ПАНОВ: Опасявам се, колеги, че в момента разисквате тема, която би трябвало да е при закрити монитори.

Г-н Новански, заповядайте.

БОЯН НОВАНСКИ: Предложението е за определяне на представители на съдебната власт, които да вземат участие в среща за неформален обмен на мнения относно предстояща инициатива на

Европейската комисия за цифровизация на трансграничното съдебно сътрудничество, както и в бъдеща работа по темата за дигитализация на трансграничното съдебно сътрудничество.

Предложението е да се определи един участник за участие в тази среща за неформален обмен. Доколкото разбирам, какво значи неформален обмен на мнения? Малко по-надолу прочетох, че становищата и мненията, които ще ги изрази евентуално този участник, не обвързват по никакъв начин органа, т.е. Висшия съдебен съвет.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Бяхте много изчерпателен и кратък. Колеги, има ли желаещи, които да участват в този неформален формат?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Мисля, че може да бъде и експерт и не знам дали не е по-редно да бъде експерт?

ЛОЗАН ПАНОВ: Очаквам Вашите предложения.

Господин Новански?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Сроктът доста отдавна е изтекъл, колеги, ако обърнете внимание.

БОЯН НОВАНСКИ: Аз предлагам Тодор Събчев - дирекция „Информационни технологии“.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Да.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Да гласуваме, колеги.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Други предложения? Няма други предложения. Подлагам на гласуване предложението на г-н Новански за експертът Тодор Събчев. Режим на гласуване. Десет гласа „за“.

(след проведеното гласуване с вдигане на ръка)

5. ОТНОСНО: Определяне на представители на съдебната власт, които да вземат участие в среща за неформален обмен на мнения относно предстояща инициатива на Европейската комисия за цифровизация на трансграничното съдебно сътрудничество, както и в бъдещата работа по темата за дигитализация на трансграничното съдебно сътрудничество

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

ОПРЕДЕЛЯ Тодор Събчев - директор Дирекция „Информационни технологии и съдебна статистика“ в АВСС, за участие в среща за неформален обмен на мнения относно предстояща инициатива на Европейската комисия за цифровизация на трансграничното съдебно сътрудничество, както и в бъдещата работа по темата за дигитализация на трансграничното съдебно сътрудничество.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. С това изчерпахме дневния ред.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Колеги, не трябва ли тука магистрат или лице с юридическо образование да бъде посочено? Що за, как да кажа, безотговорно отношение? Трансгранично съдебно сътрудничество!

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Колеги, освен това пише: „представител на съдебната власт“.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Именно.

БОЯН НОВАНСКИ: Добре, но се говори за дигитализация, което е много специфично нещо.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Хубаво, но тука очевидно се изискват някакви юридически познания. Ако искате да не изпращаме представител, но такова формално изпълнение?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Основно темата е техническа. Не е задължително да бъде от състава на Висшия съдебен съвет. Става въпрос за ... (Прекъснат)

ЛОЗАН ПАНОВ: В момента сме шестима дори и вече няма необходимия кворум.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Нямаме, да.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Приключихме заседанието.

ЛОЗАН ПАНОВ: Така или иначе решението е взето, колеги. Закриваме мониторите.

Закриване на заседанието - 18.30 ч.

Стенографи:

Невенка Шопска

Катя Симова

Лидия Здравкова

Вася Йорданова

Зоя Костова

(Изготвен на 24.06.2021 г.)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ:

ЛОЗАН ПАНОВ